

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

O

T

SAYI 20
EKİM 2014
FİYATI 5 TL
KKTG FİYATI 5,75 TL

NEW YORK TIMES BESTSELLER

JONATHAN TROPPER

YILIN EN İYİ KİTAPLARI SEÇKİSİNDE

Entertainment Weekly, Los Angeles Times, Washington Post, Philadelphia Inquirer, Library Journal

BURADA

AYRIL İYORUZ

"Çoğu zaman hüzünlü, her zaman konuk... Tropper, son dönemin en içten yazarı."

Akşamsefası

USA TODAY
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

YUSUF ATILGAN

SERPİL ATILGAN: Ben on altı, on yedi yaşlarındaydım. Aylak Adam'ı okudum. O zaman Ankara'da yaşıyordum. Çok etkilendim. Yani, şöyle bir şey oldu: Çok yakından tanıdığım biri duygusu gelişti. Kendimi çok yakın hissettim. Dünya görüşü, dünyaya bakışı, beni çok etkiledi. Edebi anlamda da müthiş sürükleyici, inandırıcı, şiirsel, dili son derece temiz, çarpıldım. Dedim ki, ben bu adamı bulacağım. Körse de, topalsa da fark etmez. Ondan sonra da ne olur ne biter bilmem. Aylak Adam'da da içten içe hissedersiniz; hem çok hoş biri, hem tekin değil bu adam dersiniz. Korkutucu bir yanı vardır. Belki yaklaşabilirsin, belki ele geçirebilirsin ama sonuna kadar da problem olacak biri olabilir. Çok rasyonel şeyler değil tabii. Sadece sezgiler. Ama aradım. Üç ay kadar Ankara'da iz sürdüm. Bulamadım. Kalktım İstanbul'a geldim. Arkadaşımla, bir yayınevinden Manisa'nın bir köyünde yaşadığını öğrendim. Oturdum mektup yazdım. Çok gençtim. İstanbul'a gelmem bile sorundu. Manisa'ya gidemedim. O sırada Aylak Adam çok popüler olmuş, o da beş yüze yakın mektup almış. Hiç sevmezdi o tür şeyleri. Mektuplara baksın, cevaplar yazsın, ilgili değildi hiç. Bir tek bana cevap vereceği tutmuş. Bir yıl kadar mektuplaştık. Sonra geldi. İstanbul'da Tünel'de buluştuk. Yusuf karşıdaki geçitte bekleyecek, ben de Tünel'den çıkacağım. Ben indim, baktım orada. Merhaba bile demedik birbirimize, yürüdük Viyana Lokantası'na kadar. Karşılıklı oturduk bir masaya. Aradan bir süre geçti. İkimiz de titriyorduk. Böyle başladı işte. Ben on yedi yaşındaydım, o otuz dokuz yaşında. İlk söylediği şey, sol görüşlü olduğuydu. Para kazanamayacağını, düşündükleri için taviz vermeyeceğini vurguladı. Son derece önemliydi bizim için. İlişkimiz çok uzun sürdü ama çok geç evlendik. Ben otuz iki yaşındaydım evlendiğimizde. Para yok, pul yok, memlekette Yusuf'un bir tarlası vardı. Hiç para hesabı yapmazdı. O küçük paralarla, istediğimiz şeyleri yapar, iki günde bitirirdik. Sanatçıydı tabii ama aydın diye hiçbir şeye tepeden bakmazdı. Yaş farkı bir yandan, hapse girip çıkması bir yandan, zordu ilişkimiz. Benim de bir tiyatro sürecim vardı. Hiç kimse desteklemezken, Yusuf çok saygı duyardı buna.

Son derece sorumluluk alırdı. Oğlumuz Mehmet'i istemedi önce. "Dede olacak yaşta adam, baba olmuş" derler dedi. "Ne zamandan beri başkalarının düşünceleriyle yaşıyoruz" dedim ben de. Çok güçlü bir adamdı. Yaşadıklarından sonra hâlâ dimdik ayakta olması mucize gibiydi sahiden de. İnsan yanı çok ilgi çekici biriydi. Yirmi dört yaşında gencecik biriyken tutuklanıp, duygularının hesabını vermek zorunda kalmış.

Nabızı atan her genç etkilenir eşitsizlikten. Yaşam haklarının elinden alınması ağır bir şeydi. Ayaktaydı. Üstelik sapasağlamdı. Bu bile çok büyük başarıydı. Öyle zordu ki hayat, arkadaşlıklar bile neredeyse lütuftu. İnsanları da alıyorsunuz elinden. Dostlukları, arkadaşlıkları... Geriye ne kalır ki?

Yazdıkları kötümser ama müthiş bir yaşama sevinci vardı. Neşeli, mutlu bir adamdı. Mizah duygusu çok gelişmişti. Kadınları çok seven, saygı duyan biriydi. Alçakgönüllüydü. Edebi konuşmalardan kaçardı hep. Hayatın kendisiyle ilgiliydi daha çok. Evlenmek istediğim, çocuğum olsun dediğim tek erkekti Yusuf. O olmasaydı, evlenmezdim de sanıyorum.

Benim hayatımda Yusuf gibi bir insanın sevgisi, her şeyin ötesinde ve üstündeydi. Aslında hayat çok sade bir şey. Öyle olağanüstü şeyler de yaşamak gerekmiyor. Parasız zamanlarımızda futbol yazarlığı yapmak istedi ama olur mu hiç dediler. Koskoca Yusuf Atılgan... Hâlbuki bence yepyeni bir soluk getirebilirdi spor yazılarına... Çok ilgilendi Yusuf, Mehmet'le. Uykularından kalkar, severdi. Onlarla yaşamak bana iyi geldi. Dedim ya, buradaki sevgi, her şeye değdi.

MEHMET ATILGAN: Çocukluğu ve ilk gençlik yılları Manisa ve Balıkesir'de geçmiş. Eserlerine baktığınız zaman, köy romanı çizgisinden çok farklıdır. Orada çok iyi bilinmeyen yıllar, bir dönem var. Yunanistan'daki Türk ailelerinden. 1878 harbinde, Selanik'ten göç etmişler. Babam çok ayık bir adamdı. Ben hep diyorum ki, biz hepimiz uyurgezeriz. Saat takmazdı mesela ama saatin kaç olduğunu bilirdi. Saati kol saatiydi ama cebinde taşırdı. Ben on yaşındaydım babamı kaybettiğimde. Aradan çok uzun zaman geçti. On yıl çok uzun bir zaman da değil aslında ama çocukluk süresi olduğundan çok yoğun geçti tabii. En çok gezintilerimizi hatırlıyorum. Moda-Kadıköy arasında başlayan, sonra otobüsle İstanbul'un her tarafına yayılan gezilerdi. Dolaşır ve anlatırdı. Sakin, sevecen bir babaydı. Annemin dediği gibi tam da sükunet insanı da değildi. Sinirlenirdi. Vapur gezilerimizden birinde denize yoğurt kabı atacak bir kıza müdahale edip, geri kalan yol boyunca da söylendiğini hatırlıyorum. Maça giderdik mesela, çok çok diye bağırırlardı. O da dönüp, sen ayağa kalk derdi. Beşiktaş'lıydı, o da renklerinden dolayı. İzmir'de Altay takımını tutuyormuş. Antrenörlük yapmış, oynamış. Futbola çok düşkündü... ★

AYLAK ADAM

BİR: JAMES JOYCE POZUNDA BİR KÖYLÜ

Yusuf Atılgan, Aylak Adam yayımlandığında, kendisini 'namuslu bir korku'yla Manisa'nın Hacırâhmanlı köyüne kapatan 'James Joyce' pozunda, uzak bir köylüdür. Cumhuriyet döneminin en iyi romanları soruşturmalarında her zaman ilk ona giren, bazı yazarların ilk üç sıralamasını Ahmet Hamdi Tanpınar ve Oğuz Atay'la paylaşan, Aylak Adam'la Oğuz Atay'ın Tutunamayanlar'ına ışık tutan bir köylüdür. 'Uysallığın haritası'nda 'başkaldırmanın fısıltısı' gibi, 'okyanusun içinden usulca akan dere' gibi yaşayan; zaman zaman sanatına, fikirlerine hayranlığını dile getiren genç arkadaşlarını kızdırmak için, 'Her kötü yazarın, aptal bir hayranı vardır.' diyen bilge bir köylüdür. Taşra havasında kaybolmayan, sırf iyi bir film görmek için köyünden kalkıp İzmir'e giden; İngilizce kitaplar getirterek okuyan, çeviriler yapan; Aylak Adam romanında bir şehirliyi, şehrin insanını şaşırtacak derecede başarıyla anlatan; İstanbul'un hiçbir biçimde yerlisi olmadığı gibi, kendi köyüne de yabancı kalan bir köylüdür.

İKİ: HACIRAHMANLI KÖYÜ - SARUHANLI - MANİSA

Anayurt Otel'i'ni yazarken kimseyle görüşmez, evine kimseyi kabul etmez. Odasına kapanır. Her hafta postacının getirdiği 'Yusuf Atılgan, Hacırâhmanlı Köyü, Saruhanlı, Manisa' yazılı onlarca mektuptan sadece Ankara mühürlü olan ikisini açar ve okur. Bu mektuplardan biri Enis Batur'dan, diğeri Serpil Gence'dendir. İlk eşi, yemeğini kapıdan verir. Sonra boşları geri alır. Altı ay, devam eder bu durum. Giderilmemiş bir susuzluk gibi sarılır kaleme, kâğıda ve geceye. Düşlerinde, harflerin akışını alkışlayan güvercin sürüsüne su taşıyan güzel bir kız vardır. Sanki, romanını sadece o güzel kız okusun diye yazar. Roman bitince, ilk evliliğini de bitirir.

ÜÇ: GELMESİ İSTENMEYEN BİR TÜRKÜ SONU

Aylak Adam yayımlandığında, Yusuf Atılgan 39 yaşında, köyünde köylü, evinde evli bir adamdır. Ortakçıya işin pratik tarafını devredip kıpırdayan iç dünyasının sesini dinler. Sonra bir mektup gelir. 17 yaşında 'delişmen' bir kız, Ankara'dan karanlığına ışık tutar. Her mektup, gelmesi istenmeyen bir türkü sonu gibidir. Bir yıl mektuplaşmanın ardından, İstanbul'da ya da Ankara'da yarı kaçamak karşılaşmalarla, yıllar süren aşkın bir tutkudur bu.

DÖRT: SONUNA KADAR ESMEMEYEN BİR RÜZGÂR

Serpil, Ankara'da yaşayan 16-17 yaşlarında bir genç kızdır. Aylak Adam'ı okur. Çok etkilenir. Kitabın yazarı için, çok yakından tanıdığı biri duygusu gelişir içinde. Kendisini, ona çok yakın hisseder. Yazarın dünya görüşü, hayata bakışı, Serpil'i çok etkiler. Romanı, müthiş sürükleyici, inandırıcı ve şiirsel bulur. Romanın son derece temiz dili, onu çarpar. 'Ben bu adamı bulacağım. Korse de, topalsa da fark etmez. Ondan sonra da ne olur ne biter bilemem.' der. Aylak Adam'da yazarı içten içe hisseder. Hem çok hoş biridir, hem de korkutucu bir yanı vardır. Belki yaklaşılabılır, belki ele geçirebilir; ancak sonuna kadar esmeyecek bir rüzgâr uzaklığı sezer bu adamda. Sezgisine güvenir. Üç ay kadar

Ankara'da iz sürer. Bulamaz. Kalkar İstanbul'a gider. Bir arkadaşının yardımıyla, bir yayınevinden, onun Manisa'nın bir köyünde yaşadığını öğrenir. Oturup mektup yazar. Çok gençtir, İstanbul'a gelmesi bile sorundur. Manisa'ya gidemez. O sırada, Aylak Adam çok popüler olmuştur; Yusuf Atılgan, romanla ilgili beş yüze yakın mektup almıştır. Hiç sevmez o tür şeyleri. Mektuplara bakmaz, cevaplar yazmaz. Sadece iki isme cevap yazar. Bunlardan biri de Serpil'dir. Sonra bir yıl kadar mektuplaşırlar. İlk karşılaşmaları İstanbul Tünel'dedir.

BEŞ: SEVİLMİŞ BİR KADIN GÜZELLİĞİ

Yusuf Atılgan, karşıdaki geçitte bekleyecek, Serpil de tramvaydan inecektir. Havada, sevilmiş bir kadın güzelliği vardır. Merhaba bile demeden birbirlerine doğru yürürler. Viyana Lokantası'na kadar hiç konuşmazlar. Karşılıklı otururlar bir masaya. Aradan bir süre geçer. İkisi de titrer. Yusuf Atılgan'ın söylediği ilk şey, 1946'da komünistlikten hüküm giyip askerî öğretmenlikten atılma sürecidir. Sol görüşlü olduğu, düşüncelerinden ödün vermediği, vermeyeceği için kapıların yüzüne kapanacağından, para kazanamayacağından söz eder. Serpil, davudî sesiyle çok güzel konuşan, Aylak Adam gibi bakan bu adamı dinlerken sezgisinin kendisini yanıltmadığını düşünür. İlişkileri 15 yıl sürer; çok geç evlenirler. Evlendiklerinde Serpil Hanım 32; Yusuf Atılgan 54 yaşındadır. Aile, bu evliliğe karşı çıkar. En çok babası yıkılır ama kızını da en çok o anlar. İkisinde de para pul yoktur. Yusuf Atılgan'ın memlekette bir tarlası vardır, ortakçının işleyip para yolladığı ufak bir tarla, hepsi o kadar... Hiç para hesabı yapmazlar. O küçük parayı, erteledikleri incelikler adına, birkaç günde bitirirler. Ne yaş farkı, ne hapse girip çıkmış sakıncalı, yoksul bir kimlik umrunda Serpil Hanım'ın. Onun için önemli olan; akşam olunca günün bitmemesi, konuşunca gözleri çoğalan bir adamın kendisine aşkla bakmasıdır.

ALTI: SOKAK ORTASINDA BIRAKILAN BİR YAĞMUR

Serpil Hanım; başarılı bir tiyatro sanatçısı, başarılı bir şarkı yorumcusudur. Ankara Sanat Tiyatrosu'ndan ayrılan grupla Antigone'yi oynar. Genco Erkal'la çalışır. Abisi Durul Gence'yle iki yıl kadar müzik çalışmaları olur. Sonra, bir bütünlük bulamadığı için bırakır. Anlayış, saygı, özveri gerektiren çalışmalardır ve çok az insanda bu vardır. Oyunculğun çok acısını çeker. Bırakma süreci de sancılı geçer. Bırakmasa, kendisine yabancılaşacaktır. Sanatı, sokak ortasında bırakılmış güzel bir yağmur gibi düşünür. Yusuf Atılgan'la evlendiğinde, bir kez bile ardına bakmaz. Hemen de Mehmet Hamdi doğar. Sanatın yerine koyabileceği tek şey sevgidir. Hepsini oğluna ve eşine gider. Hayatı sürdürmek için, para kazanmak gerekir. Antikacılık yapar el yordamıyla. Büyük paralar kazanmaz; ama geçinirler. Huzurlu ve mutludur yaptığı seçimden.

YEDİ: SIRADAN BİR GÜN

Yusuf Atılgan; Mehmet Hamdi'yi istemez önce, 'Dede olacak yaşta adam, baba olmuş!' derler diye. Serpil Hanım, 'Ne zamandan beri başkalarının düşünceleriyle yaşıyoruz!' deyince üstelmez. Hayatının en mutlu on yılını oğluyla geçirir. Yazdıkları kötümser olsa da mizah duygusu çok gelişmiş, neşeli, mutlu bir adamdır. Alçakgönüllüdür. Eşyle oğluyla geçireceği sıradan bir günü, sanatsal bir toplantıya tercih eder. Edebi konuşmalardan kaçır. Hayatın kendisiyle ilgilidir daha çok.

SEKİZ: SIRADAN BİR ÖMÜR

Çok konuşmaz, tartışmayı sevmez. Çalışma masasına, seyrek oturur ve zor(lu) yazar. Bırakılsa bütün gün okuyacak bir hâli vardır. Neredeyse on beş yıl yaşadığı ve asla yerleşemediği İstanbul'da Hacırâhmanlı köyünün ona kırk yılda aşıldığı 'geniş zaman'lı tempoyu yaşamak ister. Eşyayı önemsemez. Bir koltuk, bir masa, bir yatak ona yeter. Giyim kuşam konusunda da öyledir: Düz, yalın, pratik giysiler seçer, işi büyütmez. Aksesuar kullandığını kimse görmez.

DOKUZ: SAYGINLAŞTIRAN

ALİŞKANLIKLAR

Alişkanlıklarına, insanlarına bağlıdır. Köydeki berberine bile sadık kalmayı başarır. İstanbul'dan Hacırâhmanlı'ya tıraş olmaya gittiği olur. Elinde her zaman ucuz tahta ağızlıklar ve hiç sönmeyen Birinci sigarası vardır; hayatı boyunca, Birinci'ye hiç ihanet etmez. Futbola düşkün, siyaha ve beyaza tutkundur. İzmir'de Altaylı, İstanbul'da Beşiktaşlıdır.

Alişkanlıklar, bazı insanları tekdüzeleştirip yalınlaştırırken Yusuf Atılgan'ı gizemli kılar, dahası saygınlaştırır. Türk edebiyat tarihinde önemli bir yeri olan Perşembe Toplantıları'nın değişmez isimlerindendir. Perşembe Toplantıları'na gelişi, oturuşu, gidişi, sessiz ve sakindir. Meyhanede masanın hep aynı yerinde, hep aynı sandalyede oturur. Her gelişinde mutlaka iki duble rakı içer; bir dubleyle yetindiği ya da ikiden fazla içtiği görülmez. Beyoğlu sahaflarında kitap karıştırmayı, çay içmeyi sever. Kitaplar üzerinde fazla tartışmaz, kendi beğeni terazisine güvenir. Cadde-i Kebir'de, aykırı bir göçmen gibi hep şaşkınlıkla dolaşır. Fransız Büyükelçiliği'nden Narmanlı Han'a kadar, hep Aylak Adam adımlarıyla yürür. Sinema kapılarında, insanları seyreder.

ON: SON FOTOĞRAF

Yazdıklarında 'kil-tüy' ayrıntısına genişçe yer veren Yusuf Atılgan, sadece, ölümünden iki hafta önce, sakal ve bıyık bırakır. Son fotoğrafı, sakallı ve bıyıklıdır. 1989'da, 8 Ekim'i 9 Ekim'e bağlayan gecenin geç bir saatinde rahatsızlık baş gösterir. Serpil Hanım'ı sabaha karşı uyandırır: 'Ben kötüyüm galiba.' Serpil Hanım, ambulansı getirdiğinde, artık çok geçtir. ✱

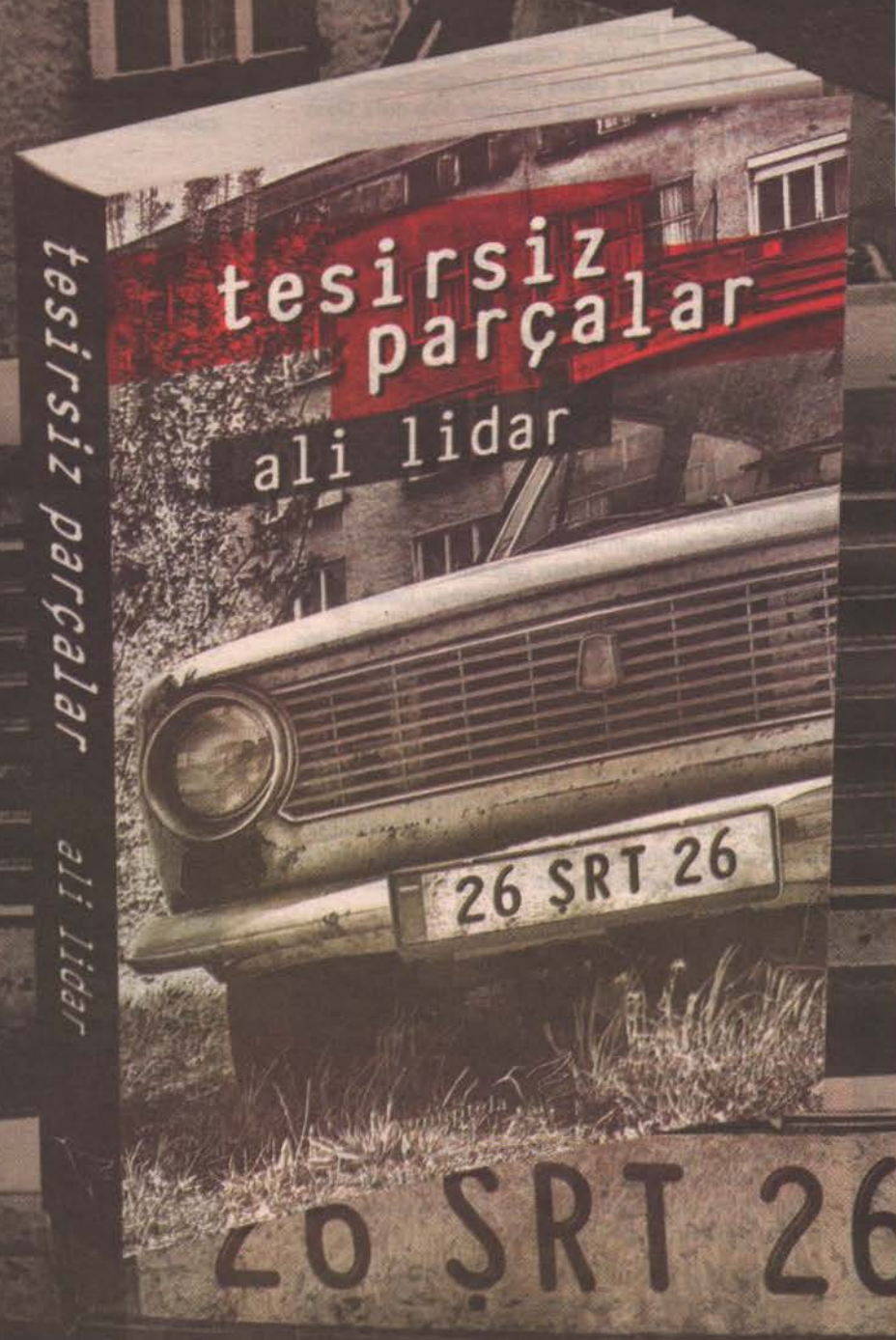
**Düşlerinde,
harflerin akışını
alkışlayan güvercin
sürüsüne su taşıyan
güzel bir kız vardır.
Sanki, romanını
sadece o güzel kız
okusun diye
yazar.**

tesirsiz parçalar

ali lidar

Hayata dair tesirli bir bakış açısı...

*"Beni affetme... Anlama da...
Hayatımın özeti,
düzeltilemeyecek kadar
vahim bir anlatım bozukluğu...
Beni daha fazla konuşturma...
Ben susayım, sen ağla...
Gusül abdesti alabileceğim kadar
gözyaşı biriktir benim için...
Sonra beraberce çayına
siyanür karıştırırım.
Önce göm beni, sonra anla..."*

BUNLARI ANNEME ANLATMAYIN

Üstlerine birer mezar taşı gibi dikilmiş binaların altında yatan bütün işçilere...

Ölmek unutulmak demekse, ne olur beni hatırlayın. Ama hatırlamak için unutmak şartsa, hatırlanmak istemem. Beni unutmayın.

Benim adım Hıdır Ali Genç. Yirmisinde nasılsa bir delikanlı, öyleyim. Öyleydim. Ölünce hayattan geçmiş zaman kipiyle bahsediliyor. Siz bunu henüz bilmiyorsunuz. Dilerim ki uzun yıllar öğrenmeyin.

Yaşarken ben, kuşları severdim mesela. Kalbim kırıldığında bulutlara bakmayı da. Kendime yakıştırdığım renkler, tuttuğum takım, göğsünde dünyayı yumuşatan bir annem, kardeş bildiğim arkadaşlarım, efkârlı ve neşeli anlarım, doğacak güneşlerim, yaşanacak günlerim vardı. Bir sevdiğim de muhakkak. Gözlerine baktığım vakit, kalbimin Veli Efendi'ye çıkmış gibi koştuğu. Sevmek nedir bilen biri olarak, hayaller de kurardım dolu dolu. Oysa bazılarımızın ömrü, hayallerine kısa kalır; biliyorsunuz.

Dersim'in Gülbari köyünde doğdum. Yoksul bir ailede büyüdüm. Kendimi kurtarayım diye, yemedi içmedi, okuttu babam beni. Oğlu okuyacak, büyük adam olacak. Bilmem bilir misiniz, büyük adam olmak için çalışırken bile, büyük adamların sofrasında yeriniz olmayacağını görmenin öfkesini. Olsun. Zaten benim büyük adamlıktan anladığım onlarınkiyle bir değildi. Okudum.

Üniversiteliyim. Öyleydim yani. Ovacık'ta maliye okuyordum. İstanbul'a staj için gelmiş-tim. Mektepliylim diye büyütmedim burnumu. Tatillerde çalıştım, harçlığımlı çıkardım. Staj bitince babamın orada işe başladım. Babamın orada dediysem, iş babamın değil. Bizim gibilerin sahip olduğu bir iş olmaz, daha ziyade iş bizim sahibimizmiş gibi yaşamamız beklenir. Babam inşaatlarda çalışır, adı Mustafa. Kara Mısto diye bilinir. Ben de girdim çalıştığı inşaat. O inşaat ki uzun zamandır mezar yeridir.

Siz tanımazsınız, eskiden Erdoğan vardı. Di'li geçmiş bir zamanda yaşadı. Ben bilirim, çünkü biz işçiler, bizden öncekilerin mezarlarında çalışmaya devam ederken, iyi biliriz birbirimizin isimlerini. Paylaşılan feci bir kader gibi biliriz. Acıklı bir kehanet gibi. Adını yazın bir kenara, unutulmasın güzel kardeşim: Erdoğan Polat, on dokuzundaydı. Geçen Nisan tam burada, yarım bıraktı hayatını. Ta Van'dan kalkıp gelmiş; insanlığın gömüldüğü bu sefil inşaat, dershane parasını biriktirmek için çalışmıştı. İnşaat sepetinin halatı kopunca on beşinci kattan aşağı düştü. Öldü.

Öldü ne demek, biliyor musunuz?

Erdoğan sabahları kalkmayacak bundan böyle. Annesinin gözünde yaş, babasının ciğerinde yangın gibi yaşayacak sadece. Sevdiğinin kalbinde yara gibi. Gerçekleşmemiş hayaller, tutulmamış eller, öpülmemiş dudaklar, yürünmemiş deniz kıyıları, sığınılmamış ağaç gölgeleri gibi. O kadar. Şimdi dünyada sadece gölgesi kalan, canım kardeşim Erdoğan, hiçbir dershane gidemez artık. Hiçbir üniversiteye giremez. Hoş girse ne olacak? Ben girdim de ne oldu? Yeni eski bütün Türkiyelerinizde sizin, nasılsa evvela bizim gibiler ölecek.

Ölmek için çalışmak çünkü, sonunda insanı öldürüyor. Patronlarınızın kendi çocuklarını katiyen sokmayacakları yerlere, siz sessizce giriyorsunuz. Boş zaman eğlencesi değil ki bu, ekmek parası; gıkınız çıkamıyor.

Benim çalıştığım inşaat, kaldığımız koşullara mesela, binanın sahiplerini çağırırsanız, herhâlde içeride beş dakika duramazlardı. Susuz, kapısız tuvaletleri; nemli, havalandırmaz yatakhaneleriyle, görmüşsünüzdür haberlere çıkan fotoğraflarını. Patronlar, biz oralarda da yaşarız. nasılsa böylesine alışkınız sanıyorlardı. Hiç görmediler çünkü, analarımızın lavanta kokulu çeyizlerini

serdiği tertemiz evlerimizi. Bizim evlerimiz, böyle değildi.

Çoğumuz uzak şehirlerden ekmek parası uğruna gelmiştik. Biliyorduk da elbet, emniyette değildik. İnşaat, insandan başka her şeyin kıymetli olduğu rezil bir devlet; döşemelere yahut kapı kollarına, içinde çalışanların canından fazla önem verilen korkunç bir cumhuriyetti. Ama uzakta, pirinç için, bulgur için, şeker, tuz ve yağ alabilmek için üç kuruş bekleyen ailesi olana, ben çalışmam demek, kolay değildi. Çoğumuz sırf ölmek için çalışmaya devam etti. Bazılarımız gene de öldü.

Ben öldüm mesela. Yirmi yaşında.

İnşaatteki beşinci günümde. Beşinci günümde, sahibinin zinhar binmek istemeyeceği çürük bir asansörde, otuz ikinci kattan yere çakıldım. Allah görmüştür. Beni o yarattı,

**Sadece
üzgünüm biraz.
Yarım kalmış
her şey gibi.**

patronlarım öldürdü. Ama Allah görmüştür.

Aldım yevmiyemi, haklarını yiyemem. Saati dört buçuk liraya canımı verdim. Ömrümü rezidanslarına gömdüler. Rüyalarında dilerim, hayallerimi görsünler. Bir hayali acıklı yapan, artık gerçekleşmeyeceğini bilmektir. Bilirlerse belki, benden ne çaldıklarını anlamayı da becerirler.

Size ölümümü uzun uzun anlatmayacağım. Çünkü istemiyorum bilmesini annemin. Şu kadarını diyeyim. Bir an evvel bitsin istiyorlardı inşaat. Gecesi gündüzü kalmamıştı mesaimizin. Hep bir koşturmaca, daima telaş vardı. Karıncalar gibi süratle girip çıkıyorduk gösterdikleri deliklere. Bizi soktukları asansör bozukmuş. Fren mekanizması çalışmadı. Düştük böylece.

Otuz ikinci kattan aşağı düşmek nedir bilemezsiniz. Çok uzun sürer. Yaşadığınız yirmi yıldan uzun. Biteceğini dehşetle anladığınız hayatınızdan uzun. Hayallerinizden, ukdelerinizden, keşkelerinizden uzun. Öyle çabucak olmaz, canınız da yanar hem. Dalından koparılan körpe yaparak, fotoğraftan yırtılan kırgın surat, yarım bırakılmış hevesli hayat nasıl acırsa öyle yanar, ama...

Ama öykücü abla, sen buraları yazma.

Annem duymasın. Annem bilmesin. Hiçbir şey hissetmemiş, bir rüyadan öbürüne uyanıvermiş sadece, deyin ona. Gerisini öğrenmesin.

Anlatmayacağım nasilini. Şu kadarını bilin yeter, öldüm ben. Yarın uyanmak yok gibi öldüm.

İnsan ölünce, bir süre daha görüyor etrafını. Dünyaya son defa baktım ben de. Yan yana on cesettik. Patronlarımızın gözünde yoksulluktan işçiliğe, işçilikten cesetliğe terfi etmiştik. Üzerimize yeşil bir örtü örtmüşlerdi. Hiç ölmemişiz, hatta hiç olmamışız gibi saklanıvermiştik. İnsanlar birikmişti inşaatın kapısında. Üzgün ve kızgındılar. Birileri çünkü, şehit ilan etmiş bizi. Demek şimdi de cesetlikten, şehitliğe... İyi ama, hangi vatan uğruna gömüldüm ki ben bu insanlık mezarlığına? Kapıda tomalar gördüm, devlet bizi unutmamış. Ambulanstan bile önce onları yollamış hatta. Bu cellat panayırında son duyduğum, ölecek zor durumda bıraktığım devletin öfkesi oldu. Hemen oracıkta, insanlığın ruhuna sitemkâr bir fatiha okudum. Duydunuz mutlaka.

Sonra bir rüzgâr esti. Ama siz onu duymadınız. Yanımda yatan dokuz arkadaşım ve ben duyduk sadece. Dünyanın pasını yıkar gibi, yumuşacık elleriyle okşadı rüzgâr bizi. Bazı şeyler oracıkta başladı ve bazı şeyler de tamamen bitti.

Böylece geçti. Dünya ağrısı geçti. Gençlik sarhoşluğu, yaşamak merakı, ölüm korkusu geçti. Hepsi gitgide küçülen yorgun birer gölge şimdi. Canım da yanmıyor artık. Sadece üzgünüm biraz. Yarım kalmış her şey gibi.

Ve şimdi uzaktan bakarken ben, hep dönecek sandığınız dünyaya, bilmiyorum kimler nasıl yaşayacak, cesetlerimizin üstünden yükselen binalarda. Sıcak yuvalarında mutlu olabilecekler mi acaba? Demek isterdim ki onlara; elbet çok konforlu olacak rezidanslarınız ama güle güle oturacağınız evler bunlar değil. Bir mezardan yuva yaratamazsınız.

İşte böyle kardeşlerim. Bilin istedim.

Benim adım Hıdır Ali Genç. Yirmi yaşındayım. Hep genç kalacağım. Bunları anneme anlatmayın. Ve beni unutmayın.

Bosna Hersek'e bağımsızlık mücadelesinde liderlik etti. Devlet adamı kimliğinin yanı sıra derin bilgi birikimi ve eserleriyle sayısız insanı derinden etkiledi. Ölüm yıldönümünde ALİYA İZZETBEGOVIÇ'i andık...

BİLGE KRAL'IN İZİNDE

METE ÇUBUKÇU

Bosnakların uğradıkları saldırıların etkisiyle korumasız kalmalarından sonra, Aliya'nın bir lider olarak ortaya çıkması, Bosnaklar bir arada yaşamı başarması, onlara hem moral olması, hem askeri, hem de siyasi açıdan liderlik yapması çok önemli bir olaydır. Çünkü Aliya; Bosnakların savaştan çıkışına yol gösteren, o yolu bir şekilde açan, hem içeride direnişin örgütlenmesi, hem dışarıda uluslararası temsilin sağlanması, hem de insani açıdan Bosnakların ulusal kimlik kazanması açısından çok önemli bir yer tutmuştur. Ben kendisiyle birebir olmasa da iki kez toplu görüşmelerde bulundum. İlk olarak, dönemin Cumhurbaşkanı Demirel'in karşılama töreni esnasında gazeteci olarak Zenitsa'da bulunmuştum. Yine Saraybosna'da, şu anda Başbakanlık ofisi olarak da kullanılan tarihi binada, bir grup gazeteciyle birlikte kendisiyle görüşmüştük. Türkiye'den geldiğimizi öğrendiğinde, bizimle özel olarak ilgilenmişti. Türkiye'yi sormuştu bizlere; güvende olup olmadığımızı, nasıl gelip gittiğimizi ve bir yardıma ihtiyacımızın olup olmadığını sormuştu. Bize ciddi bir yakınlık göstermiş ve Saraybosna'daki gerginliği biraz olsun unutturmuştu... "Ne zaman ihtiyacınız olursa, kapımı çalın," dedi. Neye ihtiyacımız olursa,

sağlayacaklarını söyledi. Biz de teşekkür ettik; çünkü savaş anında asıl yardıma ihtiyacı olanlar bizler değil Bosnaklardı. Bosnakların onu baba olarak görmelerinin gerekçelerini de orada anlamıştım; çok babacan, çok kalender, çok sıcak ve münevvis bir insandı ve o an, bir gazeteci olarak en çok onore olduğum anlardan biriydi. Yıllar sonra Saraybosna'da kabrini ziyaret ettiğimde de tekrar o günlere döndüm. Aliya'nın kabri de kendisi gibi münevvisiydi... Aliya'yı bugünün liderleriyle karşılaştırdığımız zaman, bugünün liderlerinin az derinlikli ya da derinliği olmayan yapıları ortaya çıkıyor. Aliya İzzetbegović yalnızca bir siyasetçi değildi; gerçekten de derdi ve sıkıntısı olan, sadece siyasetle değil dünyayla, hayatla, insanlarla, vicdani meselelerle derdi ve mücadelesi olan bir insan ve bir liderdi... Aliya bir partinin ya da siyasi görüşün lideri olmaktan çok, Bosnakların gönlünde bir kurtuluşun lideridir.

ALİ ŞEN

Aliya İzzetbegović Bosna halkının kahramanıdır. Yugoslavya zamanında Müslümanlığa yakın faaliyetlerinden dolayı uzun yıllar hapis yatmak zorunda kalmıştır. Bosna'nın bağımsız bir devlet olmasını savunuyordu. Büyük imkânsızlıklarla mücadelesini sürdüren biriydi. Keşke Milošević'in yanlış fikirleri olmasaydı da, Yugoslavya bölünmeseydi. Bosnaklar için de, bütün milletler için de en iyisi olurdu... Peki daha mı iyi oldu? Bence daha kötü oldu. Çünkü bir milyondan fazla insan öldü. O ölümler, o katliamlar olmasaydı keşke... Gerçekten dine bağlı olan insanların sert olduğu görülmemiştir. İzzetbegović dinin verdiği yumuşaklıkta hareket eden bir insandı. 1991 yılının Ekim ayında, Süleyman Demirel seçimi kazanmış, Erdal İnönü ile kurdukları koalisyon hükümetinin Başbakanı olmuştu. İzzetbegović, Demirel ile görüşmek isteyince iki lideri ben görüştürmüştüm. Demirel, İzzetbegović'e kimlere güvendiğini sordu. Bir şekilde anlaşmanın gerektiği, savaşın iyi bir şey olmadığı yorumunda bulundu. İzzetbegović ise Belgrad'a gittiğini, Suudi Arabistan Büyükelçisi'nin kendisine "Bosnaklara atılan bir kurşun bize de atılmış sayılır," dediğini söyledi. Demirel, İzzetbegović'e "Bunları iyi hesaplamamız lazım. Yugoslavya Devleti'nin devamı hepinizin yararına olacaktır," demiş, İzzetbegović ise Demirel'i dinlememişti. Demirel, İzzetbegović'e dönüp "Bir gün gelir, güvendiğiniz Belgrad'daki Suudi Arabistan Büyükelçisi'nin telefonları meşgul çalar; kimseyi bulamaz olursunuz" dedi. Aynen de dediği gibi oldu. Ne zaman ki Bosna'da katliamlar ve savaşlar ortaya çıktı; işte o zaman İzzetbegović Belgrad'daki Suudi Arabistan Büyükelçisi'ni aradı ve telefonlarına çıkan olmadı. Aliya İzzetbegović ile sonrasında bir iki defa daha görüştük İstanbul'da. Ama her şey bitmiş, insanlar ölmüştü bir kere...

YILDIZ RAMAZANOĞLU

Vefatından kısa bir süre önce, Saraybosna'daki iki katlı beyaz evinin önünde, kendisiyle yakınlığı olan arkadaşımın tederinlik içinde kalmıştı. Kapısını çalıp hasta yatağında ziyaret edebileceğimizi söylüyordu Emira ama ben uyamıyordum. Bir de aklım almamıştı, bir cumhurbaşkanına böyle

çat kapı gidebileceğimizi. Bu kadar tevazu ve yalınlığa hazır değildi zihnimiz. Evin etrafında tahtadan bir çit bile bulunmuyordu. Nasipten ötesi olmuyor, bazı salon toplantılarında görmüşlüğümle yetinmeliydim demek ki. Sırpların saldırıları başlamadan her platformda dünyayı ve tarafları uyarmıştı. Bosna'nın kozmopolit yapısını kanla gözyaşıyla değiştirmek isteyenlere temel insani söylemlerle karşı koymaya çalışıyordu, konuşmak mümkündü ve bunun yerine korkunç seçeneklere yönelmenin anlamı yoktu. İstedikçe isme sahip olabilir istedikçe dine inanabilirsin ama önce insan olman gerekir; yaşamalı ve diğerlerinin de yaşamasına izin vermelisin diyordu. Bosna'yı savaştan korumuş ve Bosna halkı için etnik ayrımcılıkların yabancı olduğunu bütün dünyaya ilan etmişti. Yaşananlar karşısında şüpheye düşen gençlerin tarihe ve geçmişe aşina olmalarını, kendileri hakkında daha çok şey öğrenmelerini istiyordu. Bütün saldırılara rağmen özgürlük mücadelesi vermekten çok, kirli bir şiddetin arenasına bir onur meselesine dönüşene kadar karşı durdu. Gençlerin kardeş kanyla ellerini kirtlemelerini istemiyordu. "Çok sayıda insanımızın hayatlarını kurtardık çünkü öldürülmediler; birçoğunun da ruhunu kurtardık çünkü öldürmediler," demesi çok önemli. Köle Olmayacağız şiarıyla savaşa dahil olduklarında, Müslümanlara, camilerin vurulmasının aksine, kiliseleri korumalarını ve emanet olarak görmelerini söyledi. En çetrefilli günlerde bile ilkelerin adamı olduğunu kanıtladı. Gönül isterdi ki; İslami Yeniden Doğuşun İlkeleri ve İslam Deklarasyonu kitapları gençlerin başucunda bulunsun, böylelikle Dünya da Orta Doğu da bambaşka olabilirdi.

SÜLEYMEN GÜNDÜZ

21. yüzyılın başlangıcında yaşadığımız olaylar, geçmiş dönemlerdeki bilge şahsiyetlere ve adil siyasetçilere ne kadar çok ihtiyaç hissettiğimizi ortaya koymaktadır. Bugünkü kaotik ortamın en önemli nedeni; sistem dışı bilge aklın, adil ve merhametli paylaşımı öngören siyaset anlayışının olmamasıdır. Adaletsizliğin, merhametsizliğin, kin, nefret ve intikam duygularının bireyden toplumlara kadar her yanı kuşattığı bir dönemde; uğradığı büyük zulme rağmen toplumun kin, nefret ve intikam duygusu içinde hareket etmemesini isteyen tek liderdir.

Ahlaki ölçülere sığmayan ama toplumunun lehinde olan gündelik fırsatlara itibar etmeyen; hayatını ezilmişlerden, yoksullardan yana, adaletsizliğe ve merhametsizliğe karşı mücadele etmeye adanmış bir liderdir. En kirli savaşta bile ahlaki ölçülerden ve hukuktan taviz verilmemesini istedi. Bir gün askerlerden biri gelip kendisine "onlar bizim

kadınlarımızı tecavüz ediyorlar, onlar bizim kadınlarımızı, yaşlılarımızı ve çocuklarımızı öldürüyorlar. Buna bigâne kalmamalıyız" dediğinde, Aliya çok veciz bir şey söylüyor: "Biz düşmanlarımızdan neyi yapacağımızı değil, neyi yapmayacağımızı öğrenebiliriz. Sırpalar bizim öğretmenimiz değiller. Sana yapılmasını istemediğin şeyi sen de başkasına yapma. Ya da öyle hareket et ki, davranışların herkes için geçerli olsun; ne sana göre değişsin ne de başkalarına göre..." Çünkü onun için Bosna sadece bir toprak parçası değildi. Onun kurmak istediği Bosna; insanlığın varmak istediği ama henüz ulaşamadığı bir örnekti. Onun siyaset etme anlayışında her düşünce, inanç ve etnik yapı özgürce yaşamalı, kendini ifade etmeliydi. O bu anlayışta bir devleti kurmak için uzun bir süre cezaevinde yatı ve kirli bir savaşa karşı mücadele etti. Aliya İzzetbegović ile uzun bir zaman geçirdim. Şunu söyleyebilirim; düşünce ve siyaset anlayışının tekâmülünde katkısı büyüktür. Onu kitaplardan okumadım, bizzat yaşadım. Bosnalı ünlü sanatçı Dino Merlin'in dediği gibi: "ja bi svjeto zvaio mrakom da te nije Alija" (ben karanlık ışıktan sen olsaydın Aliya)... Kendisini rahmetle anıyorum.

SELAM OLSUN

Nejat İşler: nerede kalmıştk?

Ercan Mehmet Erdem: kış ı özlüyorduk. winter is coming dedik ama hâlâ sıcak buralar.. karı değıl de yağmuru özdledim.

Nejat İşler: buralılar 'san sıcak' diyo, ekimin 10'u gibi bir hafta falan oluyo, daha o var...

Ercan Mehmet Erdem: serin bir odada olmayı seviyorum. her yaz başıma geliyor. sıcaktan bunalinca çalışma şevkim de köreliyor. ıerden uyumak bile istemiyorum. çocukluğumda iki kat yorganın altına donarak girdiğim evi hatırlıyorum. ananemin evini. yalnızca salonunda soba yanardı. yatak odasında uyurken sağtkı bir şekilde sabaha çıkmak istiyorsan üzerinde gergedan uzanıyor hissi veren yorganların altına girmek ve can çekişerek uyumak zorundaydın. bu anının ait olduğı zaman dilimi ilkokul yıllarım. çocukluğum o evde, o mahallede geçti. aradan seneler geçti, lise yıllarımda düzenli yazmaya başladığımda ıekrar haftanın üç dört gününü orada geçirmeye başladım, orası tuhaf bir yalnızlık ve çocukluktan gelen bir aidiyet hissi veriyordu bana. odaların soğukluğu da her zaman motive etmiştir beni. kış ı özlerken aslında çocukluğumu ve disiplinimi de özlüyorum sanırım.

Nejat İşler: bi kış günü eyüp'teki evde ders çalışıyorum! bizimkiler yoklar evde. dışarısı dış- gün sahnesi çeker gibi soğuk, tipi yağıyor. dayadım odunu sobaya, güröl güröl yanıyo, ben tişörtleyim, sobanın üstünde çay, arka arkaya içiyorum, çok keyifliyim yani. bi siren sesi yayıldı mahalleye, gittim camın yanına, gelen itfaiye. elimde çay, 'ulan' dedim, 'bu havada evin yanıyo, şanssızlığa bak, kim bilir kaç insan sokakta kalıcak bu yüzden'. kendi kendime birileri için üzülürken, itfaiye arabası döndü dolandı bizim evin önünde durdu. camı açtım, itfaiye eri soruyo, 'sizin ev mi yanıyo' diye, 'yooo' dedim ben de, yine de içeri bi bakış atarak, 'bizde sorun yok'. adamlar bakınıyo neresi diye. komşumuz mürvet hala çıktı üzerinde hırkasıyla. 'bu ev, bu ev' diye bizim evi gösteriyo. sonra beni gördü 'ayol' dedi, 'şuna bak, evi yanıyo, bu camda durmuş çay içiyo'. meğer ben odunları sobaya cehennem zebanisi gibi attığım için baca tutuşmuş. onlarca adam girdi içeri, bacayı söndürürken evin amına koydular. annemler geldi sonra, 'n'oldu' dediler, 'vala ben de anlamadım, okuyom ben yaza' dedim...

Ercan Mehmet Erdem: hahalı... bahsettiğin ev ara sıra rüyalarında gördüğün ev mi?

Nejat İşler: evet. doğduğum, büyüdüğüm ev işte. onlarca ev değıştirdim, başka bi ev görmedim rüyamda. son bi senedir bazı rüyalarda da bodrum'daki bu evi görüyorum. bu kadar benimseyeceğim aklımın ucundan geçmezdi...

Ercan Mehmet Erdem: benim evle kurduğum bağ mimari yapısı ya da lokasyonundan ziyade dostlarıma kısa sürede ulaşabilecek mesafede olup olmamasıyla alakalı sanırım. odamda çalışmıyorsam evde de yapacak bir işim yokmuş gibi geliyor. bizim emralı (serbes) öğrencilik yıllarımızda aynı evde kaldığımızda fark etmişti bendeki bu dürtüyü. ona göre ikiz olduğum için evde yalnız kalmaya kadamıyordum. o zamanlar mantıklı gelmişti bu tespit, oysa şimdi hissettiğim şey çok farklı. dışarıda, sokaklarda bir kavga var. o kadar uzun

zaman bir odaya kapalı kalıyorum ki, her şey ben yokken dışarıda olup bitiyormuş gibi ya da ben hep ortasından dahil oluyormuşum gibi geliyor. bazen hemingway'in lafı geliyor aklıma, "hayat hakkında yazabilmek için önce onu yaşamam gerekir." hissettiğim şey, hayatım bir oda ama evim sokaklar.

Nejat İşler: benim için de ev, ilkel insana mağara ne ifade ediyorsa o. hatta o bile değıl. çocukluğum benim evim mesela, sevgilim benim evim, dostlarıım da evim. kitapları, müzik, sinema, tiyatro benim evim. fenerbahçe benim evim. meyhaneler evim. dünya'nın herhangi bir yerindeki vicdanlı biri benim evim. ot da evim...

Ercan Mehmet Erdem: aynen. fenerbahçe de evimiz ama passolig sıçtı ağzına muhabbetin.

Nejat İşler: geçenlerde biri yazmış; 'ulan ben paso işini lisede bıraktım' diye. katılıyorum. futbolda giderek büyüyen rant, top görse tüp sanacak herkesi işin içine çekiyor. bu güzelim oyunun etrafı bu oyunla ilgili olmayan o kadar fazla şeyle örölü ki, futbol seyredemez olduk. neyse allah'tan amatör küme maçları başlıyor da sadece sevdiği için top oynayan çocukları seyredicez...

Ercan Mehmet Erdem: gümüşlükspor'a selam olsun.

Nejat İşler: bu sene belediye yok arkamızda, hocayla da, çocuklarla da konuştuk, tamam bu sezon 'feda' olsun diyorlar... yol parasına gelip oynıyacaklar abicim. bunu görünce işte 'ne yapabilirim onlar için' diye düşünmeye başlıyorum. o laf onların ağzından çıktığı anda, futbolun büyüsunü hatırlıyorsun ve o büyü devam etsin istiyorsun. daha güzel bi şey var mı? haziran'da 'çarşı'dan nöbeti devralmaya gidiyoruz' diye boğaz köprüsünden geçen binlerce fenerbahçelinin fotoğrafını unutabilir miyiz? futbolun büyüsu sadece sahada yapılan hareketler değıl...

Ercan Mehmet Erdem: 34. dakikada faşizme karşı yükselen sesler ekranda istediğı kadar kısılsın, istediğı kadar passoligle tribünde olmanın önüne engel konulsun, çarşıyı saçma sapan gerekçelerle susturmaya çalışsınlar istedikleri kadar, futbol hiçbir zaman sadece futbol olmadı, bundan sonra da olmayacak... sinirfendim amk.

Nejat İşler: ercan, futbol muhabbeti tamamdır, biraz karı-kız konuşalım diyecem aşşaaadan pınar buraya uçacak...

Ercan Mehmet Erdem: futbol geriyo beni, karı-kız dedin yüzüme gülümseme yayıldı birden. geçenlerde de böyle olmuştu, asık suratla uyanmış, kahvaltıda kadın kokusu'na denk gelmiştik ya, filmdeki john daniels ve kadınlara dair edilen muhabbede keyfimiz yerine gelmişti. john daniels ve kadınlar diyeyim sana, sen devam et...

Nejat İşler: korktun di mi? he tie... ben de korktum... sırası gelmişken, geçenlerde çok sevdiğim gazeteci bir arkadaşım aradı, internette benim adıyla bitakım özlü sözler dolaniyomuş, özellikle de kadınlarla ilgili, sana mı ait diye sordu. çok paylaşılmış falan filan. ben kadınlarla

haziran'da
'çarşı'dan nöbeti
devralmaya
gidiyoruz' diye
boğaz köprüsünden
geçen binlerce
fenerbahçelinin
fotoğrafını
unutabilir
miyiz?

ilgili ahkam kesecek biri değilim. yaşadıklarımla ilgili bi şeyler paylaşabilirim, onu da arkadaşlarımla... shakespeare'in güzel bi lafı varmış, bunu da zamanında çok güzel şeyler paylaştığım bir kadın söyledi; 'kadınları ya anlayın, ya sevin, ikisini birden denemeyin'. ben sevmeyi tercih ettim hep. anlamayı deneseydim nafile bir projeyi yürütürken ölen zavallı bi bilim adamı olurum... john daniels'a gelince... seviyli bi ilişkimiz var diyelim...

Ercan Mehmet Erdem: eğer şu anda bi öykü yazıyor olsaydım kadınlara dair birtakım çıkarımlarda bulunabilirdim elimin altındaki karakterler vasıtasıyla ama bu durumda benim de o topa girmek gelmiyor içimden. korktuğumdan değil ha, yannış olmasın ve fakat kurmaca, her zaman hayat kurtarıp içindekileri haykırırken.

Nejat İşler: yıllar evvel kaş'ta, bi kız arkadaşım ve bi milyon kafayla ve bir motosiklede geziyorduk gece gece. tabii ki devrildik bi süre sonra. bende türlü dikişli yaralar, -hâlâ duruyor-, onda ameliyatlık bir kol yarası, neyse kan içindeyiz yani. herhalde şoktan, ben kalktım bi sigara yaktım, motor çalışmaya devam ediyor. tıtır tıtır bi ses geliyo bize doğru, sesin geldiği yöne bakıyorum bi şey görmüyorum. bu arada kız arkadaşım seslendi; 'nejat, beni kaldırmayacak mısın' diye. unuttuğum, gittim kaldırdım ama aklım hâlâ seste. bu anlatıklardan 30 saniye falan. kız kalktı, havaya baktı; 'yağmur' dedi. bi süre sonra bi bulut bizi ıslattı ve gitti. sonra bana döndü, korku filmlerini aratmayacak kadar kan ve soğukkanlılık vardı ortamda; 'bu anı güzel hatırlarsan güzel anlatacağın' dedi. sonra hastane, karakol, adliye... bak bu gerçek bi hikayeydi, güzel anlatım mı? çünkü belki de böyle hatırlamak istediğim için böyle anlattım...

Ercan Mehmet Erdem: bahsettiğin kadın olur da bunu okursa isteğini yerine getirdiğin için, evet, güzel anlattın.

Nejat İşler: ilk babama sormuştum sana da sorayım; 'ömrünü beraber geçireceğin kadını bulduğunu ne zaman anlıyorsun?

Ercan Mehmet Erdem: 'kadınları ya anlayın ya sevin, ikisini birden denemeyin' muhabbetinde sevmeyi tercih etmişsin ya, sanırım ben ikisini de denemeye karar verdiğimde aldım kararımı. nafile bir proje yürütürken ölecek zavallı bir bilim adamı olmayı seçtiğimde anladım galiba ömrümü beraber geçireceğim kadını bulduğumu. nafile bir çaba olduğuna yüzde yüz katılıyorum. ilişkiyi ayakta tutan da bu oluyor zaten, çözsen o anda mesele kapanacak ve boka saracak her şey. rutin bir ilişki sıkıcı geliyor insanlara ki katılıyorum ama ruhunu sana sansürsüz açan bir kadın olunca arada sırada rutine hasret duyar hale geliyorsun. bir de o dönem çok şarap içiyorduk, etkisi olmuş mudur bilemem.

Nejat İşler: yazarın çehov olduğundan eminim de, hangi oyun, hangi karakter şavullayamadım şimdi. 'in vino veritas' der. latince bu, türkçesi 'gerçek şaraptadır'... bi de chavez chase'in dandik bi noel filminde işler kanşır, bütün aile beraber keyifli bi noel geçirecekken işler sarpa sarar, adamımız karısıyla papaz olur: umutsuzluk anında babasına sorar; 'bu kadar yıldır annemle nasıl geçiniyorsunuz' diye, babanın cevabı nettir; 'john daniels sayesinde'... bi de iyi bi yönetmenin iyi bi filminde, adam işi me cihazıyla takılıyo, karısı, sadece dedikodusuyla bi ailenin hayatını karartıyo. son sahne, kadın tekrar birilerinden konuşmaya başlar, kamera çok yavaş koltukta otıran adamın üzerine doğru gider, kadın konuşmaya devam ederken, adam işi me cihazını yavaşça kısar ve sonra kadın duyulmaz olur; sessizlik. bitti...

Ercan Mehmet Erdem: şarap, john, sessizlik... henüz john kısmındayım...

Nejat İşler: bak bi de hamlet oyununun son lafıdır bu; 'gerisi sessizlik' horatio söyler bunu, hamlet'in en yakın arkadaşı.

Ercan Mehmet Erdem: kutsal kitabımızdan bir alıntı da ben yapayım o zaman, zira "çürümüş bir şeyler var danimarka'da."

Nejat İşler: noktalı virgül olsun o zaman. yine kusal kitaptan; 'dünya bi bok çukuru ve danimarka da bunun dibi'. allaha şükür henüz o kadar umutsuz bi durum yok. oğlum haziran yaşadık biz, herkes... bugün bi arkadaş 'bu ülkede biraz adalet, biraz da merhamet olsa, bu ülke şahane bi yer olur' dedi...ne kadar basit di mi? zaten partinizin adında var adalet... merhamet de mensup olduğunuz iddia ettiğiniz dinin düsturu... yersen...

Ercan Mehmet Erdem: yemedik yemedik yemedik...*

ÇARŞI ve DARBE

Kimilerinin telefonu o gece tatlı tatlı çaldı. "Televizyonu açın lan darbe oldu" uyarısıyla evlerin ışıkları yandı. Kaygıyla televizyonlar açıldı. Birol Can'ın davudi olmayan sesinden Beşiktaş marşları çalıyordu. "Beşiktaşlıyız Beşiktaşlı anlayamaz kimse bu aşkı" diyordu. Evler ahalisi şaşkın birbirine bakarken sokaktan sesler yükseldi. Çarşı Milis Güçleri ellerinde bayraklar -Ahmet Hakan'dan aşırma- "Gündoğdu Hep Uyandık" marşıyla yürüyordu. Çarşı darbe yapmış, yönetime el koymuştu!

Ahali "ama nasıl olur" derken kendilerine Milli Güvenlik Konseyi yerine "Çarşı'nın Ağır Abileri" adını uygun bulan darbe önderleri televizyonların önüne geçti ve 1 numaralı basın açıklamasını canlı yayında okumaya başladı. "Sarı Cem, Kabataş Hakan, Ankaralı Ayhan, Alen Markaryan, Deve Erol" sandalyenin kenarına oturmuş basın mensuplarını süzüyordu. Ayhan, "uzun lafa gerek yok, 1 numaralı bildiriye okuyorum" dedi. Herkes sus pus, dikkatle dinliyordu.

"1. Deplasman yasağı kaldırılmıştır

2. Pasolig ve ebilet yasaklanmıştır

3. Turnike patlatma suçlularına af çıkarılmıştır.

4. Merkez Hakem Kurulu ve Federasyon yönetimleri lağvedilmiştir. Artık maçlara tarafsız yabancı hakemler nezaret edecektir. Hüseyin Göcek düdüğüne asacak, Cem Papila yargılanacaktır.

5. Gezi Süreci'nde Çarşı'nın para aldığını iddia eden polis memurunun telefon konuşmaları ile dava açıldığı için, o memur hassaten kanıtlarıyla ortaya çıkmazsa müfteri ilan edilecektir.

6. Optik Başkan'ın doğum günü resmi tatil ilan edilmiştir.

7. Deplasmana gidenlere devlet gıda ve bilet yardımı yapacaktır

8. Statlara pankart serbestçe alınacak ve boya için devlet...

Ayhan bildiriye kesip Deve Erol'a döndü. "Bu ne abi yaaa" dedi. Erol başını emin şekilde sallayıp, "oku oku, mühim iş bu" dedi. Ayhan devam etti. "pankart boyalarına devlet yardım edecek." Sonra 'oldu mu şimdi' bakışı fırlattı. Erol "e, boşuna darbe yapmadık" diye hâlden emindi.

Memlekette büyük bir heyecan vardı. Acaba Çarşı nasıl bir yönetim kuracaktı? En çok da Fenerbahçeli ve Galatasaraylılar kaygılıydı. Çarşı'nın Ağır Abileri "gelin kardeşim birlikte yönetelim" diyerek onları da darbeye dahil etmek istiyordu. Bakanlar kurulu için çalışmalar başlamış ama başbakanlık teklif edilen İbrahim Altınsay benim darbecilerle işim olmaz" diyerek reddetmişti. E, hâliyle alınmışlardı. Yeni kabinde Alen iletişim bakanı. Deve Erol kültür bakanı. "abim ben aslında deplasmana çok gittiğim için..." diye itiraz etse de Otoban Ahmet ulaştırma bakanı, Şevşek Ali aileden sorumlu devlet bakanı ilan edildi. "oğlum öyle kravat gömlek bize uymaz" diyen diğer abiler tribün tabiriyle "sete çıkmama kararı almıştı.

Çarşı darbe yapsaydı aşağı yukarı böyle bir ülke olacaktı.

Ee, yeni Türkiye'de darbe yapıldığına göre eskimiş demektir. Çarşı "gıcır gıcır Türkiye" sloganını seçmişti. Peki ya darbenin devirdikleri ne olacaktı? Çarşı, "bizim siyasetle işimiz olmaz" demiş ama ağaç kesen, yeşile dokunan, Gezi'de gençleri döve döve öldüren, milleti gaz müptelası yapanlar için bir güzellik düşünülmüştü. Hepsini statlara ve kapalı salonlara toplayacak ve bol bol badmington ve beyzbol maçı cezasına çarptırılmışlardı. Bir deftere bu oyunların kurallarını doğru yazanlar özgürlüğüne kavuşacaktı. E, hâliyle kimse anlamayacağı için bir tür müebbetti.

Çarşı'nın ikinci bildirisi ile memleketin nasıl yönetileceği anlaşılmıştı. Van'daki çocuklar için sıcak giysiler, Soma çocukları için gülümsediklerini görünceye kadar her tur kıyak, her yurttaş zorunlu Kızılay'a kan bağıışı, engellilere yeni akülü sandalye, köy okullarına tırlar dolusu kitap, lösemili çocukların özlemini çektiği hastane kompleksi, nükleer enerjisi yasaklanmış bir memleket, derelerin özgür akması için HES'lerin yasaklanması, her çocuğa 1903 kitap, ağaç kesenlere 1903 ağaç dikme cezası, Şeref Bey Stadi'nin kapasitesinin 185 bine çıkarılması, öğrencilere beş maç bileti verilmesi, ırkçılığın ağır biçimde cezalandırılması ve ders kitaplarında öksüz kalan- plütonun gezegen olarak yeniden işlenmesi bile düşünülmüştü. Ha, bir de Çarşı darbe yaptı diye Beşiktaş'ın maçlarında "yatan takım" küme düşecekti. Topçu dediğin delikanlı gibi "şerefiyle oynayıp hakkıyla kazanmalıydı."

Garip değil mi? Çarşı darbe yapsaydı aşağı yukarı böyle bir ülke olacaktı. Darbe olmadı. Şimdi Çarşı'dan 35 kişi "darbe yapacaklardı" suçlamasıyla müebbet hapisle yargılanacak.*

Ligler başladı başlamasına ama tribünlerde adeta in cin top oynuyor. Resmi rakamlara göre Türkiye'de 300 binden fazla 'Passolig' satıldı; E-Bilet uygulamasıyla birlikte baş gösteren seyirci sayısındaki düşüşü, tribünlerin neden boş kaldığını, sayısız futbolseverin neden maçlara gitmeyi bıraktığını tribünlerin hatırı sayılır simalarına sorduk...

TRIBÜNLER NEDEN BOŞ

**AYHAN
GÜREL**

50 yaşında. Fenerbahçeli. İş adamı. 36 yıldır düzenli olarak maçlara gidiyordu, bu yıl itibarıyla tribünleri bıraktı...

36 yıldır düzenli olarak maçlara geliyorum. Beni ve arkadaşlarımı tribüne bağlayan şey sadece hafta sonları gidip maç seyretmek değil. Tribün; birbirini tanıyan insanların oluşturduğu bir arkadaşlık büünü. Sosyal hayattaki apoletlerin söküldüğü, herkesin maç ortamında gerçek anlamda eşit olduğu başka bir yer düşünebiliyor musunuz? Bir yanda işçi çalıştıran bir şef, diğer yanda bir iş yeri patronu, diğer yanda sigara alacak parası olmayan bir adam; bu insanlar, tribünler sayesinde yan yana maç izleyip birlikte yolculuk

yapabiliyorlar. Yeri geliyor bir şişe suyu paylaşıyorlar, yeri geliyor kalan son sigarayı paylaşıyorlar, yeri geliyor gol olunca birbirlerine sarılıyorlar... Dünyada bu kadar farklı insanı bir araya getirebilen başka bir organizasyon var mı?

E-Bilet ile bizim elimizden aldıkları şey de bu aslında... E-Bilet biz tribüncülere "Hayır ben sizi bu şekilde bir araya getirmeyeceğim!" diyor. "Siz münferit olun, çünkü birlikteliğinizi tehlikeli buluyorum." diyor... Bizi tehlikeli bulmasının sebebinin de şiddet olarak açıklıyor... Aslında E-Bilet uygulamasının altında yatan gerçek sebep; tribünlerin anlık tepkilere yatkın ve çok kolay bir şekilde organize

olabiliyor olmaları...Tüm bu uygulamalar, tribünler tarafından ortaya çıkan tepkileri engellemek adına yapılıyor...

Endüstriyel futbolu incelediğimiz zaman, futbola koşulsuz şartsız bağlılık duyan tek kidenin taraftarlar olduğunu görüyoruz. Futbolcular hep kazanıyor. Hakemler, spor yazarları, yöneticiler hep kazanıyor. Siz bir de tüm bunların üstüne, futbolun kaynağı olan taraftarları "Daha fazla nasıl sömürebiliriz?" diye bir sistem çıkarıyorsunuz; o sistemin adı da Passolig.

Amerika'yı yeniden keşfetmek de nedir? İtalya bunu denedi. Bir sene bir buçuk sene uygulamaya çalıştı ve taraftar tepkisi sebebiyle kaldırmak zorunda kaldı. Yani bu dünyanın her yerinde aklı ve mantığı aykırı bir uygulama. Yıllardır tribünlere giden insanların bir anda tribünlerden çekilmeleri nasıl olabiliyor? İşte bunu E-Bilet başardı. Bu işlerle ilgili karar verenlerin tribüncülük ile alakalı en ufak bir fikri yok. Ve bunu somnak gereği de duymuyorlar. Bugün gitsinler bir Anadolu şehrinde esnaflara "E-Bilet sebebiyle İstanbul'dan şehrinize Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş taraftarı gelmeyecek." desinler: En başta o esnaflar karşı çıkar bu işe. Çünkü taraftar gittiği yere siminçisinden çaycısına kadar hareket götürüyor.

Ben asla E-Bilet almayacağım. Ben tribünü seviyorum, tribüncülüğü seviyorum. Arkadaşlarımla beraber hareket etmeyi seviyorum. Benim derdim stada girdiğimde, kola alıp maç izlemek değil. Dolayısıyla ben tribüncülüğü kaybettikten sonra maçı televizyondan izlemişim veya izlememişim ne fark eder ki benim için?

35 yaşında. Galatasaraylı. İşletmecl. 16 yıldır düzenli olarak maçlara gidiyordu, bu yıl itibarıyla tribünleri bıraktı...

Galatasaray bizim için, farklı görüşten insanları bir arada tutan bir olgu. Tribünler bizi birleştiriyor. Birbirinden farklı olan insanları kardeş hâline getiriyor. Bir ülkücüyle bir Dhkp-c'liyi yan yana getirme şansımız var mı? Gündelik hayatta ikisi de birbirinden nefret ediyor. Ama tribünde bunlar beraberler ve aynı otobüse binip deplasman yapıyorlar. Bir problem yaşadığında bu problemin üstesinden hep birlikte geliyorlar.

Biz E-Bilet yüzünden Galatasaray'ı değil, sadece 90 dakikayı hayatımızdan çıkardık. Bundan böyle yalnızca 90 dakika

içeri'ye girmeyeceğiz. Biz kendi kendimizi, abilerimizi ve kardeşlerimizi kendi ellerimizle devletin eline vermek istemiyoruz. Maçlar dışında her şey devam edecek. Biz ne arkadaşlarımızla görüşmemezlik yapacağız, ne sokağa gitmemezlik yapacağız, ne de Galatasaray atkımızı boynumuzdan çıkaracağız. Biz sadece devletin bizi sokmak istediği o 90 dakikalık moda girmeyeceğiz. Biz bunu kabul etmiyoruz.

E Bilet'e karşı örgütlü bir protestomuz yok. Tamamen aynı mantalitedeki insanların kendiliğinden verdiği bir karar bu. Biz kimseye "Sakin Passolig almayın" demedik. "Passolig

budur kardeşim, biz almıyoruz dedik."

"Tribünlerde küfrün önüne geçeceğiz." diyorlar Küfür üzerinden acayip bir mizah dönüyor ülkede. Mesela elitist gazetecilerin en büyük problemi tribünde küfürdür. Ama neredeyse hepsi küfür ediyor tribüne çıktığında. Türkiye'de, içinde küfür olan filmler en büyük gişe hasılatını yapıyor. Sen zaten vatandaş olarak küfürbazsın, niye değilmiş gibi davranıyorsun ki?

Her şey olabilir artık. Kavgı etti diye, küfür etti diye, yerinde oturmadı diye... Polis seninle ilgili herhangi bir delile ihtiyaç duymadan yazacağı herhangi bir tutanakla sana ceza verebilir. Biz devlete karşı değiliz ama devlet bize karşı olduğu müddetçe kendi hakkımızı savunmaya çalışacağız. İtalya'da E-Bilet uygulaması başladıktan sonra sokak olayları yüzde kırk oranında arttı. Bu da demek oluyor ki; yasak getirmek bir şeylerin çözümü değil. Her yasak kendi isyancısını doğurur.

Ben arkadaşlarımı hayatımdan çıkarmadım, tutkumu ve sevgimi de keza. Sadece 90 dakikayı hayatımdan çıkardım. Yine sokakta olacağım, arkadaşlarımızla maç günü yine birlikte olacağız.

Benim hayalini kurduğum bir şey vardı; 16 aylık bir çocuğum var, onunla birlikte maça gitmenin hayalini kuruyordum. Belki şampiyonluk maçına birlikte gideriz diye düşünürken kendim maçlara gidemez oldum. Bu, tarifi edilemez bir hayal kırıklığı oldu benim için.

35 yaşında. Beşiktaşlı. Genel Yayın Yönetmeni. 22 yıldır düzenli olarak maçlara gidiyordu, bu yıl itibarıyla tribünleri bıraktı...

**AYHAN
GÜREL**

İlk kez Beşiktaş maçına gittiğimde 13 yaşındaydım; yıl 1992. O günden bugüne dek, çok özel durumlar olmadıkça hiçbir maçı kaçırmadım içeride ve deplasmanda... Aynı zamanda Beşiktaş kongre üyesiyim. 1903 Karakartallar Derneği'nin bir dönem ikinci başkanlığını yaptım; kütüphane kurmaktan tutun, deprem olduğunda Van'a ihtiyaç götürmeye kadar; sayısız projemiz oldu tribünler sayesinde...

Son 4-5 yıldır Türkiye'de endüstriyelleşen futbola karşı bir tavrımız vardı. Hem hakem camiası, hem federasyonun tavırları, hem yöneticilerin kulüp içerisindeki tavırları sebebiyle bir soğukluk oluşmuştu zaten. E-Bilet ise bu işin finali oldu. Biz bunu statlarda davul ve meşaleler yasaklandığında da dile getirmiştik. "Statlar şenlik alanıdır; bunlar yasaklanamaz" demiştik. Şimdi iş bu noktaya kadar geldi. Bundan sonra da devam edecektir. Çünkü iktidar kendi tribünlerini istiyor. Ama bunu başarmaları mümkün değil. Tribündekiler bu ayan yemez. Sus deyince susan, konuş deyince konuşan, kendi istedikleri gibi bir kitle yaratmak istiyorlar: Bu sene bizim için bir finaldir. Biz Beşiktaş taraftarları olarak bu ayan yemeyiz.

Kendini "Halkın Takımı" olarak nitelendiren taraftarlar için E-Bilet dayanılmaz bir acı...

Biz zaten gündelik hayatımızda gördüğümüz her haksızlığa karşı duruyoruz, çıkıp şimdi bizi E-Bilet ile fişleyip, statta nereye nasıl oturacağımıza varana kadar bir sürü şeye ayar vermeye çalışan bu düzene boyun eğmeyeceğiz!

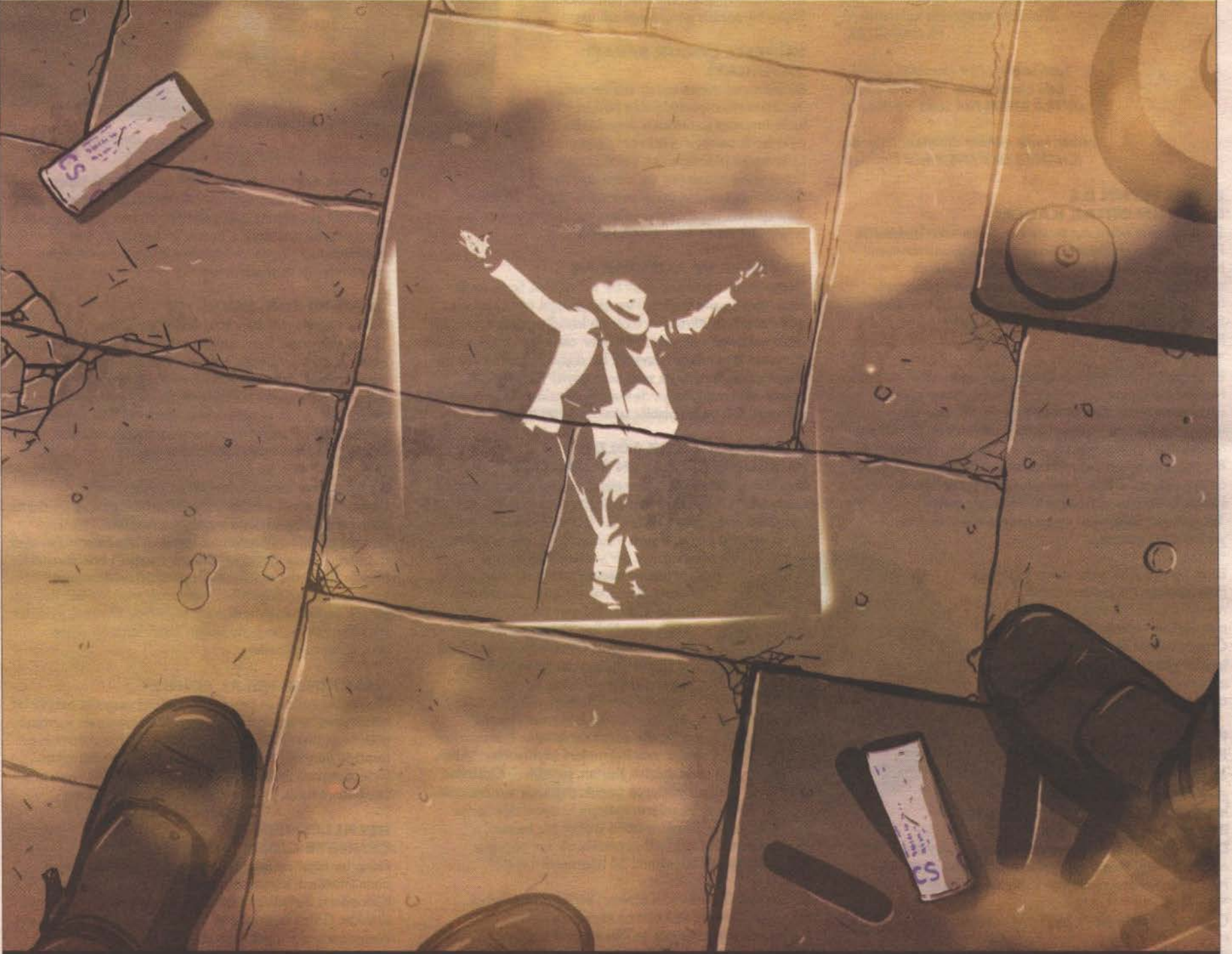
"Biz müşteri değiliz taraftarız" diyerek stada gitmeyi bırakan birçok arkadaşımız var bu sene.

Hiç kimse güvenlikten bahsetmesin. Bu olay tamamıyla tüketici haklarına aykırı, insan haklarına aykırı. Dünyada ortalama seyirci sayılarına bakarsanız Bundesliga'da 45 bin Premier Lig'de ortalama 50 bin seyirciyle oynanıyor maçlar... Türkiye'de ise bu rakam 8 binlere kadar düştü. Türkiye'deki koşullar ortada, insanların bir zevki var, o da tuttukları takımlar; siz buna da ambargo koyarsanız tribünler tabii ki boş kalır. Nereye kadar dayanacaklar? Mecbur kalıp sonunda bu uygulamayı geri çekecekler. 18 yaşında çocuklara banka kredi kartı vermezken, sen bu çocuklara Passolig adı altında kart satacaksın...

Geçen haftaki Beşiktaş maçını radyodan dinledik arkadaşlarımızla. Bazen bir arkadaşımızın evinde oturup seyrediyoruz, bazen de bir meyhanede izliyoruz. Bildiğim bir şey var ki; bizi bu şartlar altında kimse statlara çekemez. "Ben fişlendim, takip edildim" bunu istemiyoruz. Bu sistemin içinde olmayacağız...

EMRAH SERBES

deliduman

ŞİMDİ O SİLAHI YAVAŞÇA YERE BIRAK

*Cahillerde hassasiyet, lütuf ve sevgi azdır.
Çünkü tabiatlarında hayvanlık galiptir.
(MEVLANA)*

*İdeolojik düşünmek, çöplükten beslenmektir.
En kötüsü de, hayaller kurduğumuzu zannederken bile
ideolojinin kuskacında kalmamızdır.
(SLAVOJ ZIZEK)*

*Fatih'te yaksul bir gramofon çalıyor /
Eski zamanlardan bir Cuma çalıyor.
(ATTİLA İLHAN, Ben Sana Mecburum)*

*İnsanın kendi evinden utanması ne acıdır.
(CHARLES DICKENS, Büyük Umurtlar)*

ERROL FLYNN İLE BABAMIN ORTAK KADERİ

Şimdi bir tane adam var, tamam mı. Gece vakti İstanbul'da, Fatih'in arka mahallelerinden birinde yürüyor. Merdivenli bir sokaktan iniyor. Merdivende dikilen bir karaltı sesleniyor: "Sigaranız var mı?" Bizimki sigara çıkarırken, herifçiğöglü silah çekiyor. Karanlığın içinden üç kişi daha fırlıyor! Hepsi birden elemanın üstüne çullanıyorlar. Pat! Küt! Bam! Güml!..

Bu anlattığım, İstanbul adlı filmde bir sahne. 1957, Hollywood yapımı. Başrolde Errol Flynn. Yani hücumu uğrayan vatandaş. Ben filmi, çekildikten 50 sene sonra izlemiştim. Fakat bu sahneyi çok iyi biliyordum. Çünkü aynı sokakta, aynı merdivenlerde babam da saldırıya uğramıştı. Biri sigara istiyor, babam ikram edecek, saklanmış haydutlar ortaya çıkıyor... Dörde karşı tek. Gece yarısı babam Fatih'teki evimize yüzü gözü kan içinde gelmişti. Tek fark var: Babamdan sigara isteyen herif, tabanca yerine kama çekmiş...

Errol Flynn'e saldıranlar elmas peşindeydi. Peki babamın rakiplerinin derdi neydi? 12 Eylül döneminin sendika mücadeleleri, ideolojik anlaşmazlıklar. O gece babam öldürülebilirdi. Tıpkı kendisi gibi çoluk çocuk geçindiren, çalışan, muhitimizde oturan adamlar tarafından!

KATİLLER VE MAKTULLER HEP AKRABA

19 Temmuz 2014 gününün gazetelerinden bir haber: İstanbul'da düzenlenen 'Dünya İslam Bilginleri Barış, İtidal ve Sağduyu İnisiyatifi' toplantısında, Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez "Son yıllarda günde ortalama 1000 Müslüman katlediliyor. Bunun yüzde 90'ı Müslüman kardeşi tarafından katlediliyor." dedi.

Cinayet kurbanlarının % 85'i tanıdıkları tarafından öldürülür.

Birleşmiş Milleter raporuna göre, 2012'de, dünyada 437 bin kişi cinayete kurban gitti. Katillerin % 95'i, kurbanların ise % 80'i erkek. Cinayelerin % 15'i aile içinde işlenmiş. Yani her yıl yaklaşık 65 bin kişi evladını, eşini, kardeşini, annesini veya babasını öldürüyor!

KRONİK SAVAŞ

M.Ö. 3500 yılından günümüze kadar tam 14 bin 500 savaş yapıldı. Tarih boyunca savaşlarda 3,5 milyar insan katledildi. Her 100 kişiden 3'ü! (Bugüne dek ölmüş insan sayısı toplam 110 milyar.) 5 bin 500 yıllık dönemde barış içinde geçen toplam zaman 300 yıl.

III. DÜNYA SAVAŞI'NDA KAÇ KİŞİ ÖLDÜ?

II. Dünya Savaşı'nda yaklaşık 70 milyon insan öldürüldü. 1945'ten günümüze dek savaş ve çatışmalarda öldürülenlerin toplamı 50 milyonu buluyor. Yani, III. Dünya Savaşı bir şekilde gerçekleşti aslında.

KÜRESEL ÇOCUK SAVAŞI TATBİKATİ

Bir de sanal dünya savaşı söz konusu. Yarıdan fazlası çocuklardan oluşan bir kitle, internet üzerinden oynadıkları oyunlarda şehirleri yerle bir ediyor, birbirlerini öldürüyorlar. Sanal olarak, kendi anne-babalarını da "temizliyorlar." Oyunlarda vurulan insan sayısı, sıkı durun, 30 'milyar'! Yani siz ben, hepimiz; çocuklarımız, sevdiklerimiz tarafından en az 4 kere öldürüldük!

KATİLLER VE KURBANLAR

Dünya hiçbir zaman savaşırsız bir yer olmadı. Sıcak savaş bítse, soğuk savaş başladı. Her zaman işgal, infaz, katliam, terör, iç savaş, ültimatòm, topama kampları, silah kaçakçılığı, toplu mezarlar, suikastlar, cinayetler oldu. Peki, bu gerçekten dünyanın kuralı mıdır? Savaşırsız bir dünya düşünülemez mi? Uzaya gitssek, uayda da savaşıacak mıyız? Tüm insanlık, savaşın esiri mi? Katil ya da kurban olmaktan başka çaremiz yok mu?.. Dünya bu olabilir; fakat hayat bu değil.

UÇSUZ BUCAKSIZ ÇÖLDE, KURŞUNU BİTMEYEN TÜFEKLE...

Bugünlerde ekranlarda, gazetelerde hep aynı görüntüye rastlıyoruz: Otomatik tüfekli yoksul gençler. Bu insanlar hangi hikâyenin tipleri, kişileridir? Bizler burada içimizdeki enerjiyi yazıya, resme, müziğe, filme, esere, değere dönüştürüyoruz. Şiir yazıyorsun, fotoğraf çekiyorsun, ne bileyim işte dergi okuyorsun. Ya uçsuz bucaksız bir çölün ortasında, elinde silahla dikiliyor olsaydın? Tüm bildiklerin birkaç slogan ve duadan ibaret olsaydı? Ortadoğu evrenindeki çocukları anlayacak bilim insanları, sanatçılar, yöneticiler nerede? İşte, bu yoksulluktan, cehaletten, umutsuzluktan çıldırmış insanlar dört elle silaha sarılmışlar. Konuşurken hepsi aynı kelimeleri söylüyorlar: "Allah, cihat, hilafet, Kur'an, şehitlik..." Onlardan kaçan yüzlerce çocuk, dağlarda susuzluktan ölüyor. İnsanların kafasını kesiyor, ciğerlerini söküyorlar. Filmlere konu olacak bir haber:

"Saldırganlardan kaçan 8 yaşındaki bir kız çocuğu, 8 aylık kardeşini kucağında 20 kilometre taşıdı!"

23 Eylül günü, Amerikan uçakları Suriye'yi bombaladı. Pentagon, şimdilik, 160 bomba attıklarını açıkladı. Türkiye Cumhurbaşkanı ise "Bu adımı destekliyoruz" dedi.

OTOMOBİLİNİ, ÇOCUĞUNDAN ÇOK SEVENLER CUMHURİYETİ

Irak'taki, Suriye'deki insanlara sesimi duyuramam. Fakat İslam'ı, kan dökerek yücelteceğini düşünen, Türkiye'deki çocuklarla konuşmak istiyorum.

Türkiye'de anaokulundan üniversiteye 50 bin okul binasını bir masaya koyalım. Bir de, 20 milyon otomobili masaya koyalım. Şöyle dikkatlice inceleyelim: Çocukları E tipi hapishane görünümündeki, bahçesiz okullara tıkmışız. Ve yürünemez şehirler kurmuş, üstünlüğü otomobillere vermişiz. Arabaları çocuklarımızdan daha çok sevdik!

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://raftey.org>

Bu delilik değil mi? Günah değil mi? Ağgözlü, sapık, ölümcül bir strateji değil mi? Arabaları, çocuklarımızdan daha çok sevdiğimiz için, çocuklar da bizi gece gündüz kurşunluyor işte! Irak'a, Suriye'ye koşup, bizden görmedikleri saygıyı, orada şehit olarak meleklerden göreceklərini düşünüyorlar!

BARIŞ MI ZOR, SAVAŞ MI?

Barış, savaştan çok daha fazla enerji gerektirir. Tekrar ediyorum: Barış, savaştan daha çok enerji gerektirir. Hepimiz, tüm zekâmızla, birikimimizle, eserlerimizle barışı aramak zorundayız. Bunun için de demokrasiyi bir müsamere olmaktan kurtarmalı, hukuk, mühendislik ve sanatla barışı inşa etmeliyiz. Hapishane şehirlerde sessizce deliren, hakkını arayamayan, soru sormayan, istismar edilen... topluluklardaki asayiş, barış değildir.

Barış, esasen vitaminli, mineralli bir tebessümdür. Başkalarına itimat edebilmektir. Biliyorum, gençler ve daima genç kalanlar bu sözüme kuşkuyla bakacaklar: Hemen tarihsel gerçekleri (kadımlar, sömürü) atasözlerini (su uyur; düşman...), hatta ayederi ("Onlarla savaşın") öne sürecekler. Mesele şu: Tüm bu tartışmalar yürütürken düşünüyor muyuz, rasyonalizasyon mu yapıyoruz? Her ilke her koşulda geçerli değildir: Bağlam diye bir şey vardır. Diyelim, Anneler kutsaldır. Fakat çocuğunu boğan kadın, kutsallık şöyle dursun, bir canavardır.

"HAKKINIZI HELAL EDİNİZ"

Muğlak bir intikamın peşine düşmekten vazgeçip, berrak bir helalleşmeyi aramalıyız. Helalleşmek, dünyanın en karmaşık olayı. Hepimizin kalbinde bir terazi vardır. Helal demek, o terazide dengelenmiş şey demektir. Barışmak demektir. Sadece cenaze namazında, camide değil; camide, tiyatrodaki, fabrikada, okulda, evde her yerde helalleşir; barışırsınız.

HELALLEŞMEDEN CENNETE GİDEN Mİ VAR?

Garip bir biçimde, insanlık sınavını Allah'ın huzurundan önce insanların karşısında veririz. Birbirimizin kalbine iltica ederiz. Süfilerde mesele "Bir gönle girmek"tir: Gönül almaktır. Gönül kırmamaktır. Çünkü kalp kırıldığında, manevi kurtuluşuna giden yolu tıkamış olursun. Sırat köprüsünü yıkmış olursun. Bir gönle giremezsen, insanların kanına girersen, cennete hiç giremezsin.

ŞEHİTLER ÖLÜMDEN YANA MI?

İslam'ı katı ve savaşı bir inanç olarak yorumlayan insanlar, bu barışsamanın, helalleşememenin tek suçlusu değil. Türkiye'de para konuşuyor, Ortadoğu'da silahlar konuşuyor, hâlbuki insanlar konuşmalı.

İşte, İslamcı örgütler, Müslüman öldürme rekorunu kimseye bırakmıyorlar. Türkiye'ye bakalım: Soma'da, asansörde, Afyon'daki cephanelikte, Uludere'de, Doğu'da, askerde, Gezi'de, dağda, Sivas'ta... öldürülenlerin hepsi

Müslümanlardır. Hepimiz, hayatın kutsal olduğunu anlamak zorundayız. Tüm inançlar, umutlar, sevinçler, sözler... her şey, hayatla kaimdir. Şehitlik adı altında ölümü getirip hayatın ortasına koyamayız. Dikkat edin iş kazasına da, cinayete de, vahşete de şehitlik deniliyor! Aslında bu, yani cinayet, Allah'ın hatırını kırmaktır.

Şehitlik nedir? Hayattan yana olmaktır.

Hemen örnek vereyim: Diyelim şehriniz işgal altında. Öldürülmekten kaçan 25-30 çocuğu evinizin mahzenine sakladınız. İşgalci güçler kapınıza dayandı: "Çocuklar nerede?!" Normade günah olan yalan, bu sahnede en kutsal görev hâline gelir: "Bilmiyorum, hiç görmedim" dersiniz. İşgalci, alnınıza namluyu dayar: "Söyle, neredeler?" "Bilmiyorum." DUF! İşte şehitlik budur. Hayatı korumak için, daha çok hayat için kendini feda etmektir. Elinizde silah olsa, mukavemet ederken öldürülürseniz, yine aynı şey. Fakat şehirlere dalıp sivilleri katledip, kızlara tecavüz edip, sonra da bombardımanda ölmenin yüce bir yönü yoktur.

İDEOLOJİK FANTEZİYE MUKADDESAT ÇERÇEVESİ

Demek istediğim şu: Burada karanlık bir fantezi var. Yıkıcı ideolojilerin hepsinin merkezinde fanteziler vardır. Asıl motivasyonu kan dökmek olan kimse, bunu mantiğa bürümekte, kendi acizliğinden doğan öfkeyi akla uygun göstermekte hiç zorlanmayacaktır. Dahası bunu süslü, havalı, görkemli, vazgeçilmez, mübarek, mukaddes... bir çerçeveye oturtacaktır.

Oscar Wilde, "Somurtkanlık, sığ kimselerin sığınağıdır" der. Hâlbuki ciddiyet başka bir şeydir, cehaletle bağdaşmaz. Bilgelik ise daima güleçlikle, tebessümle, hatta kahkahayla uyumludur. Eh, Bülent Arıncı "Kadınlar kahkaha atmasın" dedi. (28 Temmuz 2014) "Analar ağlamasın" ile "kadınlar gülmesin" arasında bir yol yoktur. Karar verin. Müsaade buyurun da anneler, bacılar, yetimler, sevgililer, teyzeler, nineler... tüm kadınlar gülsün artık. Tekrar ediyorum: Düşünmek başka şeydir, mantiğa bürümek (rasyonalizasyon) başka. Aptallık, birilerini cezalandırma konusundaki ataklıkta kendini gösterir. Aydınlanma ise hatalarımızı, eksiklerimizi görmekle mukayyettir. Hiç

fikir değiştirmeyen, asla pişman olmayan, üstelik bununla övünen kimseler olağan şüphelilerdir.

DİN ELDEN GİDİYOR, AYAĞA DÜŞÜYOR

İnsanlıkten kopmuş, merhametten, dostluktan, bağıştan kopmuş bir dindarlık olabilir mi? Soru çalan, telefon dinleyen, yatak odalarına kamera yerleştiren, sahte delillerle insanları 20 yıl hapse mahkum eden bir cemaat... Yolsuzluk yapan, rüşvet alan, kadınları hedef gösteren, mezhep ayrımcılığı yapan, din sömürsünden başka şey bilmeyen bir hükümet... Katliam ve cinayetlerle ilerleyen, "Allah, hilafet, cihat..." gibi kelimeleri terörün malzemesi yapmış, kafa kesen, deri yüzen derbeder bir ordu... İslam, bugün bu topraklarda tarihin en büyük krizini yaşıyor. Sosyal demokratların da "dinci" gençlere söyleyecek bir cümlesi yok! Amerika gene yoksulları bombalıyor, bebekler ölüyor ve biz de "Bu adımı destekliyoruz" öyle mi?!! Ben desteklemiyorum! Türkiye, Ortadoğu'ya barış teklif edemedi! Suriye'ye de, Irak'a da, İsrail'e de barışın anlamını, değerini biz göstermeydik. Fakat ne yazık ki biz, birbirini yok etme fikriyle dopdolu mahluklardan oluşan bir gürüh. Hâlâ kimileri "Daha çok silah göndermeliydik" diye vahşet yazıları yazıyor! Bir katliam girdabının içinde, inandığımız tüm değerler sürüklenip gidiyor! Allah adının böyle ayaklar altına alınması karşısında kalbimiz sökülüyor! İslam hırsızlığın, yalancılığın, cinayetin bahanesi mi olmalıydı? Barış dini, her türlü yıkıcılığın aracı mı olmalıydı?

İSLAMCILIĞIN İSLAM'LA İLGİSİ KALDI MI?

İslam, tüm insanlığa ait, herkese açık bir değerler bütünüdür. (İngiltere eski başbakanı Tony Blair'in baldızı Lauren Booth Müslüman olmuş. Hem de 4 sene önce. Kim, ne diyebilir?) İslam'ı küçültüp küçültüp cüzdanına veya şarjörüne doldurmak... İşte asıl alçaklık ve ihanet budur! Fakat bu yaratıklar, kendi ideolojik kudurganlığını rasyonalize etmekte ustalaşmışlar. İlk fırsatta tehditler savurur ve silaha davranırlar. Bunlar İslam'ın ilkeleri değil, tüm sapkın ideolojileri'n ortak şablonlarıdır.

CENNET RÜZGÂRINDA CEHENNEM DUMANI

Genç dostları, benim melek arkadaşlarım; size savaş, çatışmayı emredenler, size hedef gösterenler; düşman tayin

edenler; ölümün iyi bir şey olduğunu söyleyenler hayat nedir bilmiyorlar! Yani mukaddesatları bozuk. Beyinlerinin yayı fırlamış. Emin değiller; fakat kesin konuşuyorlar. Hiç değişmeyen insanlara inanmayın. Ömür boyu aynı şeyi söyleyenlere inanmayın. Genç demek, etimolojik olarak "hazine" demektir. Hazinenizi yağmalamayın, canınızın kıymetini bilin. Cennete mi gitmek istiyorsunuz? O hâlde dünyada bir cennet kurmaya bakın. İnsanlar sizin yanınızda cennette gibi hissetsinler. Onları yüceltin, ikramda bulunun, size itimat etsinler, sizin yanınızda huzur bulsunlar. Cennette sonsuz hayat vardır. Hayattan yana olun. Yoksulları yaşatın, çocukları sevindirsin, sokak hayvanlarını besleyin, himaye edin... Bir mühendis, mimar, usta, kalfa ya da işçi gibi cennet inşaatında çalışın. O zaman öbür dünyada sizi "cennet ehli" olarak karşılar melekler: Bu dünyayı cehenneme çevirerek cennete gidemeyiz. Bir gönle girmeden cennete giremeyiz. Camide, tiyatrodaki, fabrikada, okulda, evde... helalleşmeden cennete giremeyiz. Ölümden, gazaptan, işkenceden yana olamayız. İnsanları korkutarak, dinlemeyerek, aşağılayarak, hapsederek, öldürerek... Yani adım attığımız her yerde, her sözümüzde cehennem dumanı yayararak cennete gidemeyiz.

"HAYDİ EVLAT, ÇEK TETİĞİ!"

Birkaç slogan ve bir silahtan başka şeyiniz yoksa... Ve çevrenizdeki büyükler size "Haydi evlat, gebert onları" diyor... İçinizde büyük bir gençlik ateşi yükseliyorsa... Tetiğe basmanın kolaylığı, insanları korkutmanın heyecanı, çalışıp çabalamadan, şehit olarak, kestirmeden en yüksek mertebeye ulaşma hevesi... aklınızı çeliyor... Durun ve tekrar düşünün lütfen. Cihat, "ceht" etmektir. Yani çalışmak. Cennetin inşaatında çalışacağız. Dünyanın en büyük sınavını vereceğiz. İyi düşünün, doğru karar verin: Hayattan yana mı olacaksınız, ölümden yana mı?

DÜNYANIN KURALI vs. ALLAH'IN KANUNU

Şeytan, kutsal kitaptan alıntı yapmayı sever. Ayetleri, hadisleri rastgele, özensiz, bağlam gözetmeden telaffuz edemeyiz. Dünyayı cehenneme taşımak, hayatı ölümlle karartmak olmaz. Elinizde savunmasız bir insanın kesilmiş kafasıyla Allah'ın huzuruna çıkmak iyi sonuç vermez. İnancınızı "dünyanın kuralı" gibi görünen savaşın cenderesinden kurtarın. Yapabilirsiniz. Şimdi o silahı yavaşça yere bırakın.

"Tanrı'nın aptal yarattığı"

Hayal kurmaktan korkuyorsun

Çünkü gerçekleşmedikleri zaman

Nefes almak acıttıyor

Tanrı'nın aptal yarattığı

O kadar çok düşünüyorsun ki

Kafatasın artık beynini taşıyor

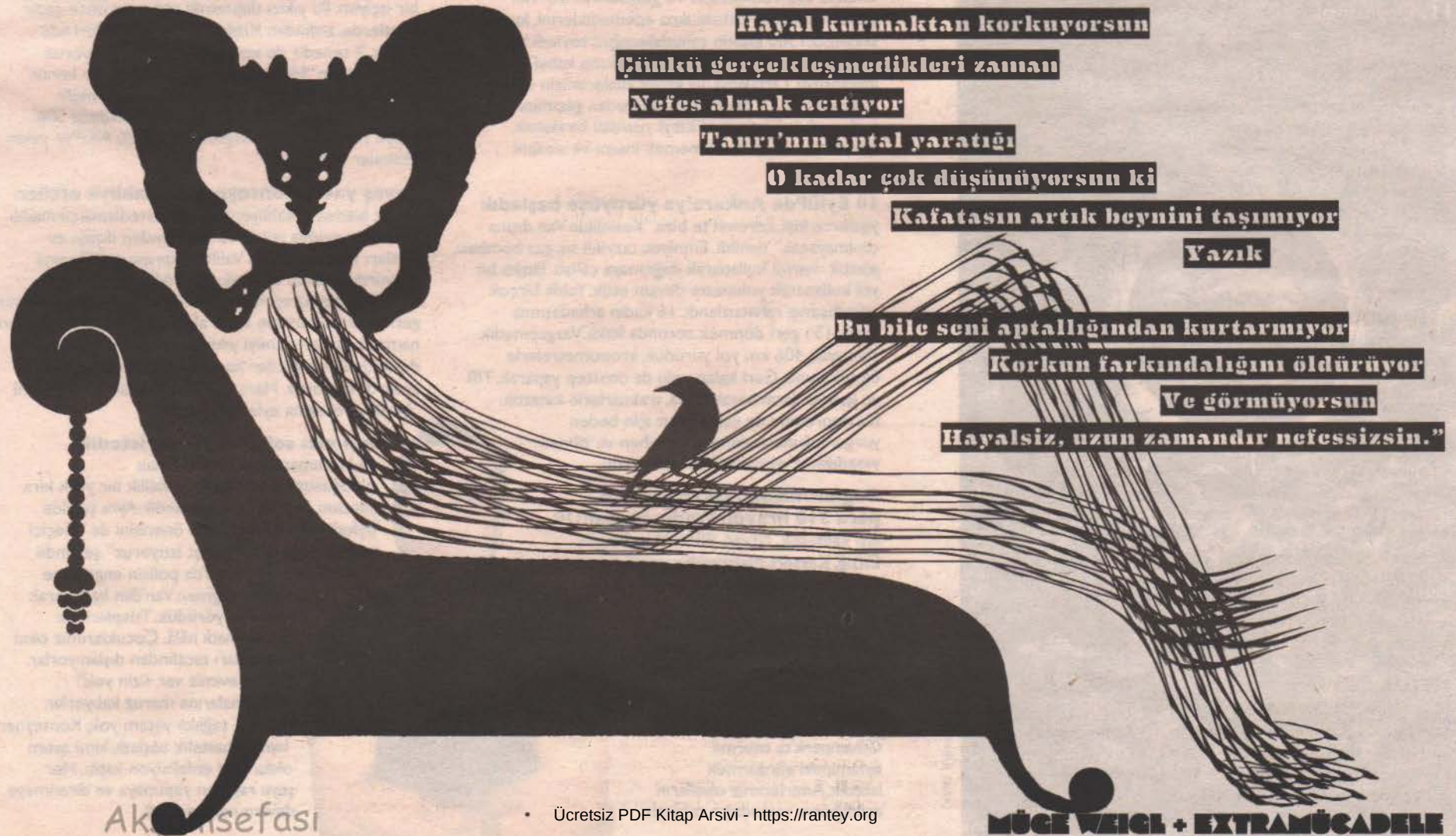
Yazık

Bu bile seni aptallığından kurtarmıyor

Korkun farkındalığını öldürüyor

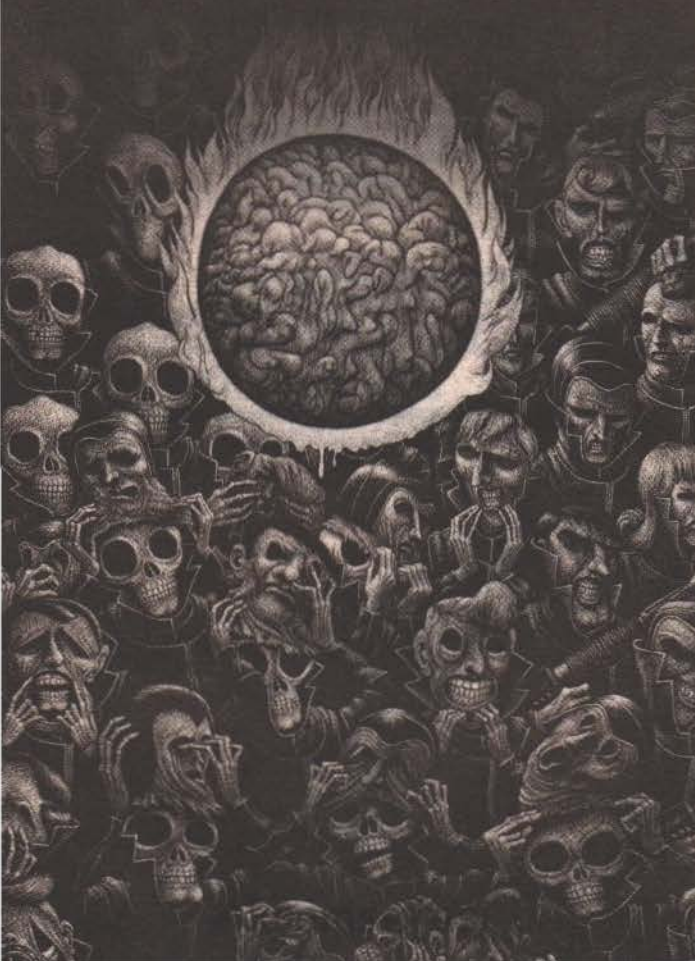
Ve görmüyorsun

Hayalsiz, uzun zamandır nefessizsin."

DOĞMADAN ÖNCE MUTLAKA YAPILMASI GEREKEN 10 ŞEY

1. "Ölmeden Önce Mutlaka Görülmesi Gereken 10 Yer" listesi hazırlamak.
2. "Ölmeden Önce Mutlaka Yenmesi Gereken 10 Yemek" listesi hazırlamak.
3. "Ölmeden Önce Mutlaka Dinlenilmesi Gereken 10 Şarkı" listesi hazırlamak.
4. "Ölmeden Önce Mutlaka Gidilmesi Gereken 10 Sahil" listesi hazırlamak.
5. "Ölmeden Önce Mutlaka Okunması Gereken 10 Kitap" listesi hazırlamak.
6. "Ölmeden Önce Mutlaka Uygulanması Gereken 10 Sevişme Pozisyonu" listesi hazırlamak.
7. "Ölmeden Önce Mutlaka İzlenmesi Gereken 10 Film" listesi hazırlamak.
8. "Ölmeden Önce Mutlaka Listelenmesi Gereken 10 Şey" listesi hazırlamak.
9. "Ölmeden Önce Mutlaka Gidilmesi Gereken 10 Müze" listesi hazırlamak.
10. Yukarıdaki listelerin hiçbirine 10 maddeden fazlasını yazmamak. Örnek: 11. kitabı asla okumamak. Çünkü bir hayata 10 kitap yeter de artar!
11. Doğmamak.

Van depremlerini yaşayanlar hem depremin getirdiği yıkımla hem kötü hava koşullarıyla hem de devletle mücadele etmek zorunda kaldı. Barınma hakkı için, iş talepleri için direnen depremzedeler yaşadıklarını anlattı.

DEPREME ve DEVLETE DİRENENLER

Malumunuzluk büyük deprem yaşadık 23 Ekim ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde. Ben de o felaketleri yaşayanlardan biriyim. Adım İsmail Tatlı. Van Yaranına Çalışma Derneği'nin başkan yardımcısıyım. Bekârim, kalıcı bir işim olmadığı için evlenemedim.

7286 depremzede. İŞKUR tarafından 6 aylığına işe alındık. Depremden sonra işsiz kalan bizler, bu istihdamın yeterli olmayacağını ve statüye geçirilmeyi istedik. Bir dernek kurduk. İsmi, İŞKUR'un Toplum Yaranına Çalışma Programı'na itafen Van Yaranına Çalışma Derneği yaptık. 3 sene boyunca 113 defa, makul çerçevedeki taleplerimizi yazılı olarak Meclis Dilekçe Komisyonu'na ilettik. Bakanlarla, başbakanla, çalışma bakanıyla defalarca görüştük.

Yardımların dağıtımında da çalıştık. Türkiye halkının akın akın gönderdiği yardımların yerine ulaşabilmesi için aynı kazağı günlerce giydik, mevsimsel şartlara direndik, ailemizin yanına gidemedik. Birçok kurumda çalıştık, insani koşullara kavuşmak içinde her yolu denedik. Yeri geldi yönetmeliğe aykırı davrandık, yeri geldi yönetmeliği değiştirmelerini sağladık. Taleplerimiz üzerine önemli değişiklikler yapıldı. Toplum Yaranına Çalışma Programı'nda çalışma süresi maksimum 6 ayken 9 aya çıkarıldı. İkinci kez çalışmak için 24 ay geçmesi gerekiyordu, 3 aya indirildi.

13 Haziran'da 7286 işçi işten çıkarıldı. AKP'nin 13. kuruluş yılı resepsiyonunda Recep Tayyip Erdoğan ve Faruk Çelik'le konuyu görüştük. Olumlu söz verildi. Ama 10 gün sonra AKPVan Milletvekili gelip bakanı ikna edemediklerini, kurayla seçilecek 1500 kişinin çalışabileceğini söyledi. Van'da bizle beraber 42-43 bin işsiz var. Bunu kabul etmemiz imkânsızdı. Ortalama 10 kişilik ailelerimizin olduğu düşünülürse 75 bin insanın doğrudan geçimini sağlıyorduk. Böyle bir kitleyi yüzüstü bırakmak, taleplerine karşılık vermemek insani ve vicdani değildir.

10 Eylül'de Ankara'ya yürüyüşe başladık yüzlerce kişi. Edremit'te bize "Kesinlikle Van dışına çıkılmayacak" denildi. Emniyet; tazyikli su, gaz bombası, plastik mermi kullanarak dağıtmaya çalıştı. Başka bir yol kullanarak yolumuza devam ettik. Yolda birçok arkadaşımız rahatsızlandı. 16 kadın arkadaşımız vardı, 15'i geri dönmek zorunda kaldı. Vazgeçmedik. Yalınayak 406 km yol yürüdük, kronometrelerle ölçtük bunu. Geri kalan yolu da otostop yaparak, TIR ve kamyonların kasalarında, traktörlerle katettik. Biz depremde de çalıştığımız için beden yorgunluğuna alışkınsınız ama ruhen ve zihnen yaşadığımız sıkıntılar bizi çok yordu.

Ceplerimizden çıkan toplam para 310 lıraydı. Van'dan çıkarken 110 kişi kalmıştık, Tatvan, Bitlis, Muş, Bingöl, Elazığ, Kayseri, Malatya'dan geçtik. Gittiğimiz şehirlerin her birinde KESK, sendikalar ve sivil toplum örgütleri taleplerimizi gündemleştirdi. Bize barınma, ulaşım, yeme-içme konusunda yardımcı olmaya çalıştılar.

Ankara'ya geldiğimizde Güvenpark'ta oturma eylemimizi sürdürmek istedik. Amirlerimiz okulların ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://ranteey.org>

olacağını söyleyerek buna müsaade etmedi. Biz de Abdi İpekçi Parkı'nı tercih ettik. Çadır kurma konusunda müsamaha gösteremeyeceklerini söylediler. Meclise gidip görüşme taleplerinde bulunduk. Reddedildi. HDP Van Milletvekili Nazmi Gür ile görüşebildik. Kendisi, daha önce birtakım soru önergeleri verdiğini, bunlara aylarca cevap gelmediğini söyledi. Faruk Çelik, Ankara dışında olduğundan görüşemedik. Nazmi Gür ve AKPVan Milletvekili Burhan Kayatürk, 8 Van milletvekilinin bizim için ortak çalışma yürüteceklerini açıkladı. Bugün (19 Eylül) oturma eylemindeki 6. günümüz. Kurban Bayramı'na kadar bir müjde bekliyoruz.

44 AİLE KONTEYNER KENTTE

Anadolu Konteyner Kenti'nde direniyoruz. İsmim Erkan Aydın, 31 yaşında, evli ve 3 çocuk babası bir işçiyim. Ki yıkıcı depremin ardından önce çadır kentlerde, ardından Kızılay'ın Mevlana Evleri'nde kaldık, 2 senedir de konteyner kentte yaşıyoruz. Başbakan'dan "Her insanımıza TOKİ'den bir konut vereceğiz" sözü aldık ama bunlar sadece mülk sahipleri içinmiş. 10 bin kiracı varken sadece 500 kişiye TOKİ'de konut sağlandı, onlar da AKP'ye yakın kesimler.

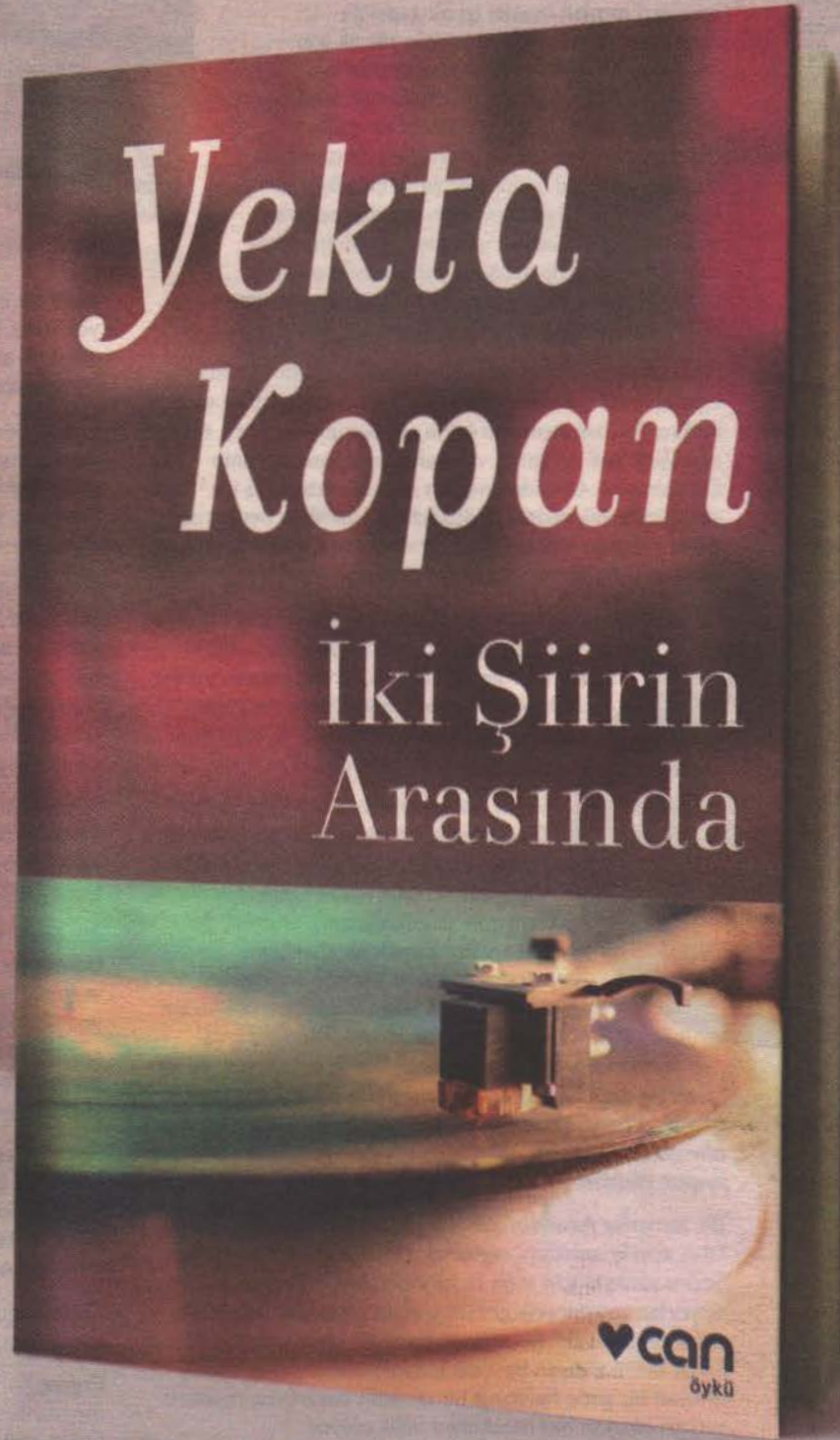
Yavaş yavaş konteynerleri tahliye ettiler. Valilik bizden detahliye etmemizi istedi ama çıkmadık. Gidecek yerimiz yoktu ve depremten dolayı ev kiralari tavan yapmıştı. Valilik yıldırma politikasına başvurdu, aylarca elektriksiz kaldık. Uzun süre sürdürdüğümüz açlık grevinin de etkisiyle elektriğimizi geri aldık. Çocukların oyun alanlarını yıktılar, insanların namaz kıldıkları camiye yıktılar. Polislerin gizli den desteklediği tinerciler konteynerlerimize saldırdı. 13 aydır direniyoruz. Mart ayından itibaren açlık grevini bıraktık, oturma eylemine geçtik.

Başımızı sokacak bir ev istedik

ve barınmanın anayasal bir hak olduğunu savunduk sadece. Valilik bir yıllık kira yardımı önerdi, kabul etmedik. Aynı şekilde belediyenin kira yardımı önerisini de "Geçici yardım değil kalıcı konut istiyoruz" şeklinde reddettik. 29 Nisan'da polislin engelleme çabalarına rağmen Van'dan başlayarak Ankara'ya yürüdük. Taleplerimiz karşılanmadı hâlâ. Çocuklarımız okul arkadaşları tarafından dışlanıyorlar. "Bizim evimiz var, sizin yok" konuşmalarına maruz kalıyorlar. Burada sağlıklı yaşam yok. Konteyner kentte hastalık başladı, kimi astım oldu, kimi enfeksiyon kapı. Her şeye rağmen yaşamaya ve direnmeye devam ediyoruz.

birileri oturup bizi dinleyene kadar...

TÜM KİTAP SATIŞ NOKTALARINDA!

ŞİMDİ OKULLU OLDUK

“İleride de giyersin” diyerek aldığı siyah önlüğümü üzerine dantel bir yaka taktı annem, sonra gülümseyerek saçlarımı limon kolonyası ile taradı. Üç kat merdiven çıktık o penceresiz kapıcı dairemizden sokak kapısına ulaşmak için. Hiç konuşmadan bir süre yürüdük. Biz yürüdükçe benim gibi siyah önlükler ve sırtlarında çantalar ile birçok çocuk da katıldı bizim gittiğimiz yöne. Sanki işçi karıncalar gibi olduk Dr. Reşit Galip İlkokulu'na yaklaşıırken. Okulumu ilk gördüğümde kalbim yerimden çıkacaktı heyecandan. Okulun kapısından girdiğimizde çığlıklar atan birçok çocuk ürktü müştü beni. Annemin eline daha bir sıkı sarıldım bu curcunayı gördüğümde. Annem fısıldadı “korkma sakın” bahçeden geçtikten sonra binaya girdik. Annem elindeki kâğıdı bir amcaya gösterdi ve ikinci kattaki sınıfımıza girdik. Annem beni bir sıraya oturttu. Etrafta benim gibi birçok çocuk, yanlarında anne ve babaları ile sıralarda oturuyorlardı. Annem yanaklarımdan öptü ve fısıldadı. “kurbanın olayım oğul benim işe gitmem gerek, ne olursun ağlayıp korkma” bana sarıldı ve koşar adımlar ile çıktı sınıftan. Büyük bir hayal kırıklığı ile bakmıştım annemin arkasından. Bir nefret, bir kin ve bir o kadar da sinirle baktım çevre sıralarda anne ve babaları ile öğretmenimizi bekeyen çocuklara. Gerisi bir yalnızlık, bir terk edilmişlik. Başımı öne eğdim, burnumu çekmeye başlamıştım ki sınıfın kocaman pencerelerini gördüm. O kadar güzeldi ki pencere; bizim, yerin yedi kat altındaki kapıcı dairemizin o kasvedi duvarlarına inat. Dalıp gitmişim pencerelere, sonra öğretmenimiz girdi içeri o kadar güzel bir kadındı ki, o kadar da güzel gülümsüyordu ki... Hepimize merhaba dedikten sonra “Benim adım Ayfer Türker” demişti ve gülümseyerek çocuklarının yanında duran velilerin sınıfı boşaltmasını istedi.

Sanki birden kıyamet koptu sınıfın içerisinde. Anne ve babalarının kendilerini yalnız bırakacağını anlayan çocuklar deli gibi haykırmaya, salya sümük ağlamaya başladı. Çocuklarını sakinleştirmeye çalışan velilerin çaresizliğini izledim hayreder içerisinde.

Çocuk aklım almamıştı bu çırpınmaları ve kahrolmaları. Oysa ne kadar güzeldi sınıfımız pencereleri. Bizim kapıcı dairesi gibi karanlık değildi ve kömür kokmuyordu.

Sonra günler geçti. Her geçen gün daha bir sevdim okulumu, sınıfımı. Arkadaşlarım vardı, teneffüslerde deli gibi koşabiliyordum. Okulum mabedimdi sanki. Bana bu kadar güzellikler yaşatan okuluma bir vefa borcu ödercesine derslerimi ciddiye alırdım o çocuk hâlimle. Her gece ayrı bir heyecan ile uyurken o pis kokulu, karanlık kapıcı dairesinde; ertesi gün koşarken okula, hayat sevincimdi sınıfımın pencereleri.

İlk başarısızlığım flüt ile başladı. Flüt çalmayı hiçbir zaman öğrenemedim. Herhangi bir müzik aletine hiçbir zaman ilgi duymadım ama flüt çalmayı öğrenmek için yaşadığım stres ve başarısız olmam beni biraz olsun okuldan uzaklaştırdı. Sonrasında resim, edebiyat gibi özel ilgi ve kabiliyet gereken dersler ile yüzleştim. Resim dersi de üzerine tuz biber oldu. Bu derslerde hiçbir zaman başarılı olamadım. Ne bileyim flüt yerine darbuka ile başlasaydım müzik kariyerime, belki başka olurdu ama olmadı.

Başarısızlıklar arka arka gelmeye başlayınca ve yaşımla ilerledikçe okuldan iyice soğudum; hiçbir zaman ilgi

duymadığım müzik, resim, edebiyat gibi dersler yüzünden.

İte kaka devam etti okul hayatım. En sonunda endüstri meslek lisesini iyi bir puan ile kazandım ve geleceğin tornacısı olmak için okula kaydım yapıldı. Çok zevkiydi atölye dersleri. Birbirinden acayip makineler falan. İlk eserim olarak, bize verdikleri bir çelik çubuktan fındık kıracağı yapmıştım. Sonrasında elimizin altındaki makineler ile işi çakallığa vurup sahte atari ve langırt jetonları yapabileceğimin farkına vardım. Kaynak yapmayı öğrendim. Mavi tulumlarımızı giyip atölyeye indiğimizde o kadar keyifliydik ki artık kararımı da vermiştim okulumu bitirip tornacı olacaktım.

Ama olmadı. Neden olmadı? Dersler başladı. İngilizce, biyoloji, resim, müzik, edebiyat... Tabii ben de kafayı yine kırdım. Yok, anlamadığım konu şu! Sonum belli, ben tornacı olacağım. Yani ne gerek var benim edebiyat öğrenip flüt çalmama. Okuldan mezun olup bir fabrikaya işe girdiğimde, hücredeki endoplazmik reikulum benim ne işime yaracak? Kurbağaların sindirim sistemini bilesem ne bilmesem ne torna tezgâhının başında.

“Sikerim lan sizin okulunuzu!” dedim ve bir daha önünden bile geçmedim. “Tornacı olacaksam böyle abuk sabuk işler ile uğracığıma, bir tornacının yanına çırak olarak girer; okulda heba edeceğim yılları hem mesleği tam olarak öğrenir hem de para kazanırım!” diye düşündüm.

Şimdi neden anlatıyorum ben bunları? Geçenlerde çok sevdiğim bir arkadaşım ile karşılaştık, epeydir görüşmüyordum. Oturduk iki lafın belini kiralım dedik. Canı çok sıkkın, işsizmiş. Gözleri dolu dolu anlattı. Büyük bir markeder zinciri üniversite mezunu kasiyer arıyormuş, baş vurmuş, oraya bile almamışlar. Ne kadar acı! Ne büyük bir utanmazlık! Kendisi gıda mühendisi ve kasiyer olarak bile iş bulamıyor ve alt tarafı bir süper market, bir üniversite mezununa kasiyer olarak iş teklif etme cüreti gösterebiliyor. Yanlış anlama olmasın; ekmek parasıdır, hiçbir iş hor görülmez ama bu ayıptır, günahtır.

Bir zamanlar Anadolu'nun tüm geri kalmış illerine fabrika falan açıp iş istihkâmı sağlamak yerine askeriyeye kurartardı. Seçim yatırımı için artık birbirinden kof üniversiteler açıyorlar ve gencecik çocukların yıllarını çalıp “al götüne sokarsın diyerek” bir halta yaramayan diplomalar veriliyor. Sanat tarihi okuyan bir çocuk banka memuru, arkeoloji okuyan bir genç herhangi bir şirketin pazarlama müdürü, turizm okuyan biri mecburen polis oluyor.

Bu kadar ucube, bu kadar gereksiz bir eğitim sistemini fazla kafaya takmaya gerek yok. Allah'ın dağında batacak oynayarak, leş gibi yaşayarak yılları heba etmeye gerek yok. Bu ülkenin ne kadar üniversite diplomalı insana ihtiyacı varsa; marangoz, musluk tamircisi, garson, kaportacıya da ihtiyacı var.

Birçoğunun adı üniversite ama tek başarısı; Demet'e yılın sanatçısı, falancaya yılın talk showcu'su ödülü vermekten başka bir özelliği olmayan sisteme köle yetiştiren ucubeler... Sonrası tam bir facia işte. Götü kırık bir market, üniversite mezunu kasiyer arama cüreti gösterir ya da tırı vırı bir mağaza, üniversite mezunu tezgâhtar arıyor diye ilan verecek kadar yüzüstü ve arsızdır. Ya da adalet için

değil de bankaların, şirketlerin icra tetikçiliği için avukat yetiştirir. Bir avukatın görevi adalet için savaşmak değildir artık bu ülkede. İcra takibi yapmaktan başka ne işe yarıyor birçoğu?

Üniversitelerin görevi, bu ülkeyi yarınlara taşıyacak bilim ve ilim insanı yetiştirmek ya da göğsümüzü kabartacak sanatçılar yaratmaktır. Bir ülkede üniversite; kasiyer, banka memuru, satış görevlisi yetiştiriyorsa bir şeyler yanlış demektir. Fazla ciddiye almayın derim ben.

En korkuncu da bir insanın nefret ettiği bir işte çalışması bana göre. Hiçbir meslek öğrenmeden, hayata karşı hiçbir hazırlığı olmadan askerliğini bitirip yirmi beş yaşında elinde sıkık bir diploma ile sokaklara çıkıp, o panik ile karşına ilk çıkan işe girdikten sonra ne olacak? Kolay değil her gün kalkıp nefret ettiğin bir işte çalışmak zorunda olmak.

Kimselerin mutluluğu için kendi hayatınızı heba etmeyin. Anne ve babanız mutlu olacak, sizinle gurur duyacak diye yarınları belli olmayan tırı vırı okullarda yıllarınızı heba etmeyin...

Bir ömür kimsenin nasihatlarını dinlememiş ve hep burnunun diküne giden bir adam olarak, kimselere nasihat vermek haddime değil ama o kadar kormuş ki daha on yedisinde bile olmayan çocuk gelecekten; kafayı test kitapları, sınavlar şunlar bunlarla bozmuş. Yazıktır günahtır on yedi yaşındaki bir çocuk on yıl sonrasının korkuları ile yüzleşmeye çalışıyor.

Sokayım okumana, okuluna, eğitimine... Kim mutlu olmuş lan kafayı bir kariyer için kırıp elde ettiği kariyer ile... Emekli olma hayalleri kurmaktan başka. Yırrak kürek şiirler, entel kitaplar kimi mutlu etmiş. Boş ver şimdilik on yıl sonra ne olacak diye? Korkma, kimse açlığından ölmez.

Çocukluğunu yaşa. Çamurda yuvarlan, ağaçtan düş, kolunu kır; arkadaşların imza atsın alçıya...

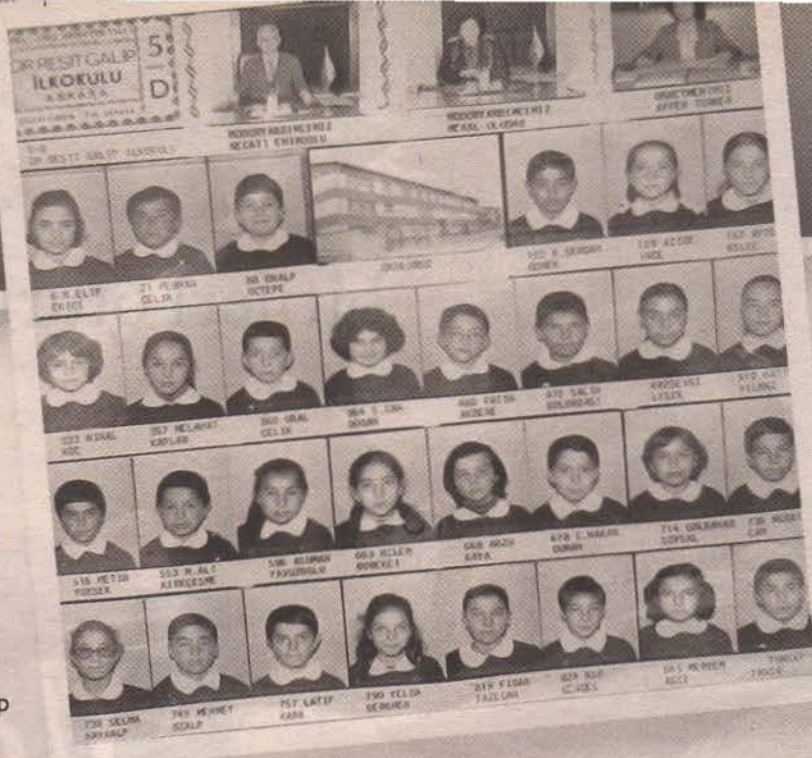
Ergenliğini yaşa. Zehir et anana babana hayatı. Genç ol, meydanlara çık yumruk sallama sana dayatılan sisteme inat. Sonra maça git, dövsünler seni... Gözündeki morlukla gurur duy.

Sonra birini sev. Hayırsız çıksın, seni siktir etsin beğenmesini seni. İki bira iç, sinirinden ağla, yollarda arıyaya bağla... Onsuz yaşayamayacağına inan.

Masum bir çocuk ol lan! Sonrasında pis bir ergen. Sonra deli fişek bir genç... Yatırımı 20'den sonra yaparsın korkma.

On beş yaşında bir çocuğu gelecek korkusu ile doldurmak nasıl bir hastalıklı ruh hâlidir?

Unutma! Ne yaparsan yap, neyi başarırsan başar, nerelere gelersen gel, en nihayetinde götüne pamuk tikiyorlar bu hayatın sonunda... Bari 20 yaş öncesinin tadını çıkar. ✨

AHMET ÜLKÜ ve IRMAK DEĞİRMENCİOĞLU

Anadolu'dan gelen hayvan yetiştiricileri
İstanbul Çekmeköy'deki hayvan pazarında
on gün boyunca ne yer, ne içer, nerede uyur,
nelerden dert yanar sizler için sorduk...

KOÇ VAR KUZU VAR

BARIŞ ÜLKER

- Adım Barış Ülker. Ağrılıyım. Her sene İstanbul'a geliyorum.
- Bu sene şu gördüğün yere 6 milyar kira verdim, 10 günlüğü 600 milyona denk geliyo. Hayvan yeminin kilosu 50 milyon, bi hayvan ortalama 10 kilo yem yiyo. Yem parasını da biz cebimizden veriyoz. Gördüğün bu çadırın da 500 liraya ben kurdurdum.
- Yatcak yerimiz yok, bu hayvanların arasında yatamaz mecbur. Elektrik yok, cep telefonumuzu bile şarj edemiyoruz. Banyo desen yok, bi insan 15 gün yıkanmadan nasıl durabilir? Aşağıya tuvalet diye bi yer koymuşlar ama girmesen daha temiz kalırsın. Hiçbir hizmetleri yok. Şu arsayı şimdi satmaya kalk, belki daha ucuza gider. Bin tane çadırdan yüz tane çadırdan altı milyon çarp işte o kadar para kazanacaklar. Karşılığında verdikleri bir tane bile bişi yok.
- Ağrı'da da bu iş ölmüş. Burada bi büyükbaşın kilosu 14, Ağrı'da 13 lira. Ama müşteriye inandıramıyosun. Bi dana 500 kilo gelir, fark edeceği işte 500 milyon, o da buranın bi günlük kirasına ya da kurdurduğun çadıra denk geliyo.
- Bu kurbanı sattığımızı düşün, bunun içinden İran'daki gümrükçüyle mazotçu bile para yiyo daha ne diyim?

ZEKERİYA KAYA

- Adım Zekeriya Kaya, Ordu Mesudiyeliyim. 58 yaşındayım, 15 yaşından beri bu işi yapıyorum. Her sene İstanbul'a geliyorum.
- Hayvancılığı bırakıcam artık, belediye olsun devlet olsun bize bakmıyor ki artık. Sattığın malın parasını kiraya veriyon, eskiden bu yoktu ki. Eskiden belediye para alıyordu standart bi fiyat koyuyodu. Geçen sene 5 milyar verdim bu sene 6.5 aldılar. Bırakın elektriği suyu, kesimhane bile yok. Daha ne diyim?
- Bizim malımızı, doğunun malını falan Avrupa tarafına almıyolar. Bu rezillikle biz uğraşıyoz. Söze gelince "herkese hizmet, eşitlik" falan. Biz bu ülkenin insanı değil miyiz? Niye bu ayrımcılık, ayrımcılıkla ne geçiyo ki ellerine?
- Avrupa taraftakiler 400 tane mal satar, biz burada 40 tane satsak şükür. O tarafın zenginleri daha çok olduğu için belki daha da yüksek fiyata gider mallar. Ama burda hep rezillik, hep eziyet, hep cebinden ver.
- Bu Çekmeköy pazarını yeni açtılar. Ama sadece yeni olan şey adı. Bak sabahtan beri tırları pazara almıyolar.

REMZİ TAŞTAN

- Adım Remzi Taştan, 20 yıldır bu işi yapıyorum. 5 çocuğum var.
- TRT 2'de haberleri izlerim, Bereket TV'yi izlerim. Çayı çok severim, sigara da günde bi paket...
- Bu hayvancılık işi her sene bi önceki seneden daha kötü gidiyo. Benden 10 metrekairelik çadır için 5.5 milyar kira aldılar. Kira almanın dışında başka da bi şey yapmadılar.
- Müşteri bazen malın değerini hiç bilmiyo. 10 milyarlık mala "5 milyar" diyo. Devlet dese ki şunun standart fiyatı şu, ama demiyo. Müşteriyi inandırmayı da bize bırakıyo. Adam da hâliyle zor inanıyo. Kendi malının değerini başkasına inandırmak kadar zor bi iş yok. Ömrümüzden ömür gidiyo. Ama işte sonuçta onlar müşteri, bi şey de diyemiyosun.

• İthal hayvana hayvancılık yapan birisi olarak karşıyım. Hatta tüketici olarak da karşıyım. Tadı başka, eti başka, nasıl besleniyo bilmiyoz. Türkiye'dekilerin en azından yedikleri otları, yemleri, yatakları biliyoz. Elini oğlu kim bilir neler yediriyodu, neler içiriyodu hayvanlara? Biz de gidiyoz bunları bile bile ya da düşünmeden onlardan hayvan alıyoz. Bence bu çok yanlış.

Akşamsefası

KEÇİ
İNADINA EDEBİYAT

e-dergi • ÖZEL SAYI 2014

Luther kasaba neden gitti?

Ejderhalardan korkar mısınız? Okul sahiden çocuğun özgürleşme alanı mıdır? Luther neyi çevirmek için kasaba gitmişti? Bir çocuk kütüphaneye neden gider? *Fareler ve İnsanlar* ne kadar müstehcendir?

"İnadına Edebiyat" diyerek yola çıkan ve yaşama, edebiyata dair yeni sorular sordurtan Keçi, ses getiren ilk sayısından sonra şimdi de ÖZEL SAYI'yla geliyor. Selim İleri, Gülten Dayıoğlu, Necati Tosuner, Müge İplikçi, Semih Gümüş, Karin Karakaşlı, Behiç Ak ve daha birçok usta kalem ÖZEL SAYI'da buluştu.

KEÇİ
İNADINA EDEBİYAT
ÖZEL SAYI 2014

"Edebiyat öğretmez, ama edebiyatın öğrettiğini de hiçbir şey öğretmez."

Annan Binyazar

Ali Poyrazoğlu

Aslı Tohumcu

Behiç Çelik

Behiç Ak

Cemil Kavukçu

Feyza Hepçilingirler

Gülten Dayıoğlu

Karin Karakaşlı

Levent Erden

Metin Celâl

Müge İplikçi

Necati Tosuner

Necdet Neydim

Osman Şahin

Sedat Sever

Selim İleri

Semih Gümüş

Yalvac Ural

Zeynep Oral

www.kecidedebiyat.com

info@kecidedebiyat.com T 0212 212 88 73
twitter.com/kecidedebiyat facebook.com/kecidedebiyat instagram.com/kecidedebiyat

GAZETE

Çamlıca yolunda

Yıl 1929. Annem İstanbul Üniversitesi'nde felsefe öğrencisi, Çamlıca Kız Lisesi'nde öğretmen. Her gün Beyazıt'tan Çamlıca'ya saatler süren bir yolculukla gidip geliyor. "Hele kışta kıyayette bazen köprüaltında donmaya başlar, gazete alıp paltomun altına sokardım kendimi soğuktan korumak için."

Sinek avında

Babam milletvekili. Maaşı iyi sayılır. Gene de kimi yüksek memur, üniversite hocası komşularımız gibi buzdolabı almaya paramız yetmiyor. 1953 yılında Ankara'dayız. Evde tel dolap var yemekleri sineklerden korumak için. Vız vız her yerdeler. Öğle vakti olmadan sabah gazetesi okunmaz hâle gelir, gazeteyi rulo yapıp sinek avlardık.

Halikarnas Balıkçısı Bodrum'da

1925 sonları. Dayım Gülhane Parkı'nda gezinirken tutuklanır. Apar topar Haydarpaşa'ya götürülür. Ankara trenine bindirilir. Nedenini söylemezler. Cevat Şakir'de trende. Madem ikisi de birden tutuklanmış, olsa olsa bu dayımın çıkardığı Resimli Ay'da Cevat Şakir'in "Asker kaçakları nasıl asılır?" yazısından derler. Osmanlı İmparatorluğu'nun son yılları ardından Kurtuluş Savaşı'nda yüzbinler cephelerde öldüğünden, toprağı işleyecek insan kıtlığında askerden kaçanlar köylerine dönüyordur. Yakalananlar asılıyor. Cevat Şakir yazısında af talebinde bulunmuş. İki arkadaş Ankara'ya vardıklarında hapisaneye atılır. Bulundukları yeri unutmak için Cevat Şakir Dante'den şiirler okur. Günler geçer. Ne olacağını, niçin geldiklerini bilmezler. Koğuştaki diğer mahkûmlar teker teker asılmaya gönderilir. Nihayet haber gelir: Onlar da İstiklal Mahkemesi'ne asılmak üzere sevk edilir. Asılmak yerine, dayım Sinop'ta, Cevat Şakir Bodrum'da üç yıl kalebentliğe mahkûm olur. Af çıktıktan sonra Halikarnas Balıkçısı adını da alan Cevat Şakir yeni adıyla mütenasip bir balıkçı kızıyla evlenip Bodrum'a yerleşir. Gerisi malum. Onun başlattığı mavi yolculuklar, yazar arkadaşlarının ziyaretleri derken Bodrum günümüzdeki hâlini alır. Balıkçı'dan geriye kalan yazdıkları ve Türkiye'ye yayılmasında öncülük ettiği portakal, greyfurt gibi narenciye ve onlara verdiği isimler. Biri unutulur. Vezir parmağı, hanım göbeği, kocakarı gerdanı, dilber dudağı gibi tatlı isimlerinden esinlenerek greyfurt'a koyduğu isim de, kadın memesi.

Dayım niçin yurt dışında?

Bana fotoğrafını yollamıştı. Uzun zaman görmemiştim. O yıllarda vesikalık fotoğraf yollamak, resmin arkasına birkaç satır karalamak adetti. "Oğlum Gündüz, sakın politikacı olma!" yazmış. Neden Türkiye'ye gelemediğini çok sonra anladım.

İkinci Dünya Savaşı yıllarında Milli Şef İnönü'ye yakınlığıyla bilinen Cumhuriyet Nazi Almanyası'nı, dayımın çıkardığı Tan müttefikleri destekliyordur. Yazarları arasında Türkiye'de sol, demokrat diye bilinen hemen herkes var. Savaş'tan sonra Tan, Türkiye'nin çok partili sisteme geçmesi için öncülük yapar. Hükûmet rahatsız. Yıllar sonra Paris'te siyasi mülteci olarak gördüğüm, Türkiye'ye girmesi, solu toparlayacak diye Demirel hükûmetince yasaklanan dayım anlattı. Gazete harp zenginlerini haber yapacak. İsimleri ifşa edilecek. Bunu duyan İnönü hümeti "komünistlere ölüm" diye İstanbul'da üniversite gençlerini ayaklandırı. 6 Aralık, 1945. Gazeteye saldırıp yerle bir ederler. "Sertellere ölüm" diye peşlerine düşerler. Nazım Hikmet bu olay üzerine "Onlar ümidin düşmanıdır" diye başlayan şiirini yazar. Türkiye'de yaşama imkânı kalmayan dayım Zekeriya Sertel, eşi ve kızı Yıldız'la memleketi terk etmeye mecbur kalır.

Tartıyla

Ankara-İstanbul arası gidip geldiğim 50'li yıllar. Tren yolda durmak için yavaşladığında çocuklar kovalamaya başlardı. Ayakları çıplak. Üst başları harap. "Gazte" "Gazte" diye bağıyorlar. Yolcular okuduklarını pencereden fırlatıyor. Çocuklar okumaya ne kadar hevesli diye şaşırılmış, sevinmişim. Kağıt satmak içinmiş. O yıllarda eskiciler sokak sokak, ev ev dolaşır, el terazisiyle gazeteleri tartar, kilo başına para verirlerdi.

Kışkırtma

İstanbul Ekspres gazetesinde Atatürk'ün Selanik'te evinin bombalandığı haberi. Sahibi benim de "Amca" dediğim Levent'te komşum, çocukluk arkadaşımın amcası. 6-7 Eylül olayları bu haber üzerine koptu. Devletin harekete geçirdiği grup azınlıklara saldırdı. Türkiye'de Türklerden eski geçmiş olanlar Türkiye'den kaçtı. Hükûmet bombalanmayı olayların gerekçesi olarak gösterdi. Her zamanki alışkanlığıyla solcuları suçladı. Lakin iktidarı ele veren de, Yeni İstanbul gazetesiydi. Bombalanma haberini veren gazete daha ev bombalanmadan basılmış, satışa çıkarılmış, gazeteyi satan çocuklar İstanbul sokaklarında, "Yazıyor! Yazıyor! Atatürk'ün Selanik'te evinin bombalandığını yazıyor!" diye bağışıyordu.

Göklerde

İki dünya savaşı arası hava gemilerinin altın çağı. Almanların Hindenburg adlı zeplin'i Amerika'da alana inmek üzereyken infilak etmese belki bugün uçak yerine daha ucuz, rahat ve güvenli olan bu hava taşıtlarını kullanıyor olacaktık. Arkadaşım Andrea anlattı. Kuzeni Umberto Nobile zeplin yapımcısı. Stalin döneminde sipariş üzerine dünyaca ünlü iki hava gemisi yapmış. USSR-V6 ve USSR-V7. 1920'li 30'lu yıllarda başta ABD ve batı ülkeleri panik hâlinde. Komünist partisinin yayın organı adı 'Gerçek' anlamına gelen Pravda gazetesi Sovyetler'de daha sonra yapılan zeplinleri bildiriyor. Dünyada toplam hava gemisinin sayısından daha fazlası onlarda. Kırdıkları uçuş rekorları Pravda'nın manşetlerinde. Moskova'da birbiri ardına devlet törenleri, hava gemileri için için özel pullar. Kendisi de parti üyesi olan Umberto Nobile gelişmeleri şaşkınlıkla izler. Andrea kuzeninin aldatılmışlığının tanığı. Onun yaptıkları dışındakilerin hepsi hayal mahsülü, propaganda.

Uzay yolunda 1

Kedimin adı Tarzan. Evin bir köşesinde kutusu var çiş, dışkı için. Kutunun içinde her gün değiştirdiğim gazete. Günlerden 4 Ekim, 1957. Washington'da Eisenhower yönetimi panik içinde. Dünya şaşkın. Uzaya uydu fırlatılmış. Gökyüzü delinecek diye korkanlar var. İleride ABD-Sovyetler Birliği arası uzay yarışının bugün başladığı yazılacak. Moskova'nın fırlattığı Sputnik adlı uydunun haberini veren Boston Globe gazetesinin birinci sayfası Tarzan'ın kutusunda.

Uzay yolunda 2

Uzay yarışı başlayalı 12 yıl olmuş. Ankara'da Daily News gazetesi'nde çalışıyorum. ABD'nin propaganda aygıtını seferberlik hâlinde. Günlerden 20 Temmuz, 1969. Kavaklıdere'de Amerikan Kültür Merkezi'nde sanki dünyanın nabız atıyor. Türümüzün tarihinde aya ilk giden insanların yolculuğunu buradan takip edeceğiz. Türkiye'de henüz canlı yayın mümkün değil. TRT deneme yayınlarına başlayalı altı ay olmuş. Bu sefer, Tarzan'ın kutusunu anımsayarak, insanın aya ayak bastığını bildiren gazeteyi sakladım. Olayın haberi ilk imzalı yazımdı. Soğuk savaş propagandasını sürdüren ABD'nin dünya turuna çıkardığı astronotları aylar sonra Ankara'ya da uğradı. Onlarla tanıştım. Sakladığım gazeteyi imzalamak istedim. Vazgeçtim.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Vietnam Savaşı'nda Washington

Washington'da üniversiteden sınıf arkadaşım Gurminder ile öğrenciliğimizin gece mekânlarında sabahın erken saatlerine kadar içtik. George Washington Üniversitesi'nde master yapıyor. Okul parasını çıkarabilmek için sabahları Washinton Post gazetesini dağıtıyor. Yıllar içinde terfi etti. Eskiden sokak sokak, ev ev dolaşırken ona Watergate binasını verdiler. Bir çatı altında birkaç yüz mudi. 18 Haziran, 1971. Sabah dört. Yola çıkacak. Gece sefamızdan sonra onu yalnız bırakmak istemedim. Watergate binasının girişinde kamyon dört koli gazete bırakmış. Bantları çözdük. Washington Post'un birinci sayfasında ABD hükûmetlerinin Vietnam savaşıyla ilgili yalanlarını ifşa eden gizli Pentagon raporu. Başkan Nixon ve kabine üyelerinin haberi olursa yayının durdurulması için, birkaç gün önce New York Times için de yaptıkları gibi hemen mahkemeye başvuracaklarından eminim. Lakin sabahın dördünde gazetede bu haber çıktı diye onları kim uyandırmaya cesaret edebilir ki? Anında kararımızı verdik. Nixon'un Dışişleri Bakanı Henry Kissenger ve Adalet Bakanı John Mitchell'in gazetelerini kapılarının önüne bırakmadık. Mahkemeye başvuruları ertesi güne kaldı. Beyaz Saray'ın Uzakdoğu'da savaşı meclisten ve halktan nasıl gizlediğinin, işine gelmeyen liderleri nasıl öldürttüğünün, anayasayı nasıl çiğnediklerinin haberleriyle Amerika'nın yakın tarihindeki en büyük skandal patlak verirken, hele savaş söz konusu olduğunda, devletlerin yalanlığı bir kez daha kanıtlandı.

Vietnam savaşı'nda Ankara

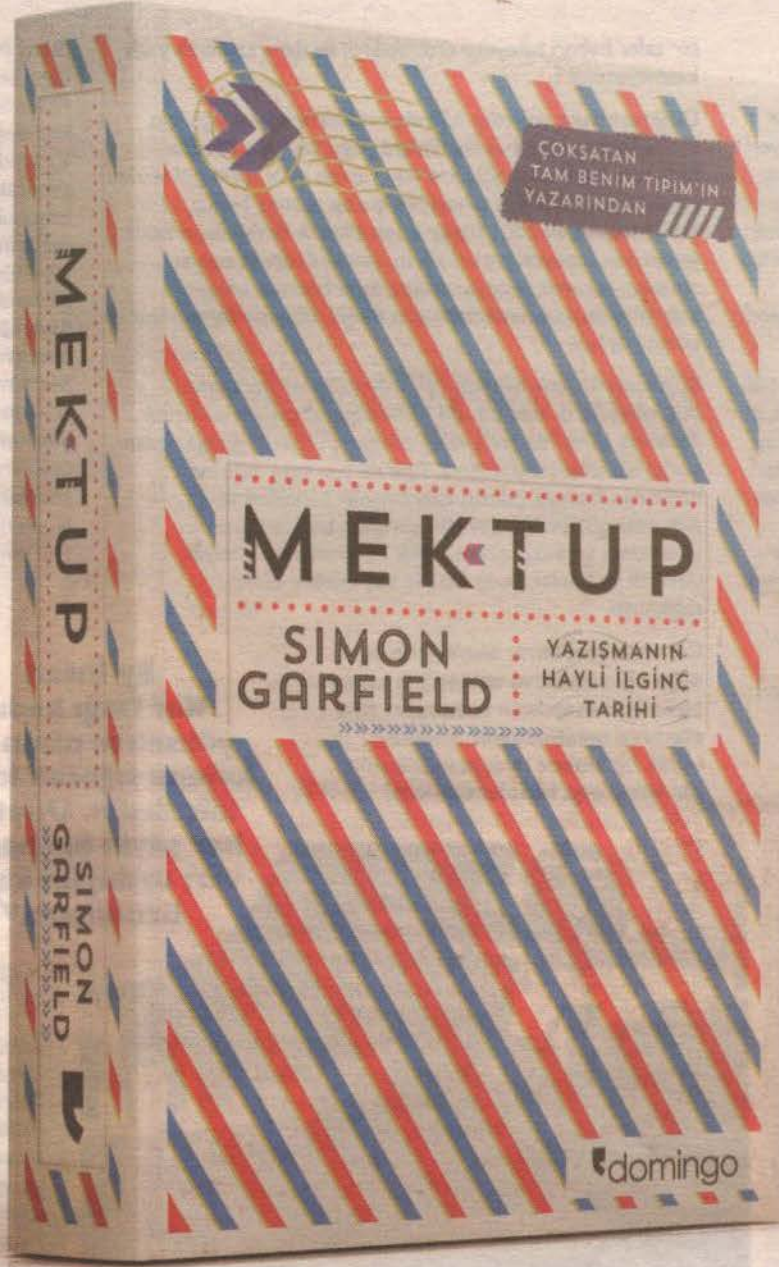
Amerika'nın modern tarihinde ilk kez kaybetmekte olduğu Vietnam Savaşı'ndan ötürü başı her yerde belada. Astronot propagandasının etkisi çoktan unutuldu. En çok da kendi gençleri savaşa karşı ayaklanmış durumda. Cepheye bile kendilerine düşman diye belletilen Vietcong'u değil, onlara hücum emri veren üstlerini öldürdükleri oluyor. Orduya katılmamak için kimi Barış Gönüllüsü denen kuruluşta çalışıyor, bir kısmı Ankara'da. Aralarında Amerika'da üniversiteden sınıf arkadaşlarımız var. Beraber oluyor, savaş karşıtı neler yapabiliriz diye kafa yoruyoruz. Gazete çıkaralım dedim. Çıkardık da. Elden ele dolaşan, Türkiye'de Amerikan askerlerine yönelik yeraltı gazetesi. Adı Ankara'daki komutanları albayın "Sıkı üfle" anlamına gelen soyadı, Blowhard. Gençler elçiliğin önünde Vietnam savaşı karşıtı gösteri de yaptılar. Az sonra ABD hükûmeti Türkiye'deki Barış gönülleri teşkilatını lav etti, gençleri geri çağırdı. Amerikan askerleri hâlâ Türkiye'de.

Aşk

Levent'te çocukluğumun geçtiği evin çatı katındayım. Kiraya vermiştim. Borçlarını ödemediler. Üstüne işleri battığı için tehditle para istediler. Sonunda ortaklardan biri diğerini vurunca evi boşalttılar. Çatıdaki eşyalarımız arasında zaman yolculuğuna daldım. Kutuda annemin sakladığı gazeteler. Biri 30'lu yıllardan kalma. Babam çiçeği burnunda psikiyatrist. Akşam gazetesinin birinci sayfasında aşk konusunda röportajı var. Gazeteci soruyor, "Doktor Bey, aşk hastalığının tedavisi nasıl olur?", "Aşk olmak değil olmamak hastalığıdır" diye cevap vermiş babam.

"LÜTFEN GÜVERCİNLERİMİ UNUTMAYIN."

MS 3. yüzyılda yatılı okulda okuyan bir gencin, babasına gönderdiği mektubun son satırı.

MEKTUP, posta yoluyla yaptığımız uzun ve benzersiz yolculuğun hikâyesi. Cicero, Jane Austen, Ted Hughes, Virginia Woolf, Jack Kerouac, Anaïs Nin, Napolyon Bonaparte, David Foster Wallace ve "mutsuz ama sadık kızın" kaleminden çıkmış etkileyici mektupların zarfını açıyor. Bir zamanlar çoksatanlar listelerine giren mektup yazımı üstüne rehber kitapların (Lewis Carroll bile bu furyaya katılmıştı) izini sürüyor, Oscar Wilde'in mektup yollamak için seçtiği tuhaf yöntem, görünmez mürekkebin kullanım sırlarını, sahipsiz mektupları hayata döndürmek için kurulmuş "Ölü Mektup Ofisi"nin dramatik hikayesini paylaşıyor, bize hangi durumlarda düğün hediyesi olarak balık gönderebileceğimizi öğretiyor. Ve basit bir mektubun hayatın gidişatını nasıl değiştirebileceğini gözler önüne seren, savaş dönemindeki bir yazışmanın büyüleyici hikâyesini gün yüzüne çıkartıyor.

MEKTUP, kaleme alınmış mektupların yaşamlarımız hakkında neler anlattığını ortaya koyan bir kitap. Düne ait olanı -mesela MS 3. yüzyılda yaşamış yatılı bir öğrenciyi- neredeyse dokunulabilecek bir gerçeklikle bugüne taşıyabilecek yegane aracın artık pek rağbet etmediğimiz mektuplar olduğunu hatırlatıyor.

VİCDAN

“Türkçe kurallarına uyma zorunluluğum olmasa, Yunanistan’ı küçük harfle yazardım.”

Sabahları yandaki araziden yükselen seslere bakılırsa “Her Türk asker doğar”dı ama bizden çok daha fazlasını bekleyen ilkokul öğretmenimizin komşu bir ülkeyi aşağılamaya davet eden bu sözleri de unutulacak gibi değildi. Sonraki yıllarda ise Sünni ve Türk olmayandan söz ederken sansürsüz sinkaf eden öğretmenleri de tanıyınca insan; maârifin, buram buram kafatasçılık koktuğunu ve bunun memlekete hayırlı evlat yetiştirmenin yegâne yolu olarak tercih edildiğini düşünüyor.

Daha ilkokul sıralarından başlayarak bize, İstiklal savaşı sırasında kurulan Kürt cemiyetlerinin zararlı olduğu öğretilirdi mesela. Mademki Kürtler zararlı faaliyetlerde bulunmuştu, o hâlde cumhuriyet kurulurken bir bütün olarak yok sayılmayı da hak etmişlerdi. Ermenilerin Ruslarla işbirliği yaparak bizi arkadan hançerlediklerine dair anlatılanlar da yine o yıllarda edindiğimiz bilgiler arasında müstesna bir yere sahipti. Mademki Ermeniler böyle bir kalleslik etmişti, o hâlde her türlü melanetin başlarına gelmesi de eşyanın tabiatı gereği idi. Tabii Rumları da unutmamak gerek. Öğretmenlerimizin Palikarya diye aşağıladıkları Rumlar; hastalık yaysınlar diye ezeli düşmanımız Yunanistan tarafından içimize sokulan mikroplardı. Toplum sağlığını korumak için elbette ki malları mülkleri talan edilebilir; evleri bildikleri topraklardan hiç beklemedikleri bir anda sürgüne gönderilebilirlerdi.

İşte edindiğimiz bu kıvamdaki bir tarih bilincinin üzerine, birden zuhur eden Kıbrıs gerginliği tam anlamıyla tüy dikmişti. Elbette ki hiçbirimiz bir şey anlamamıştık olanlardan ve dolayısıyla da çok şaşkındık. Atamızın İzmir’den denize döktüğü Yunanlılar yüzerek kıyıya çıkmış ve yeniden başımıza bela mı olmuştu acaba? Yoksa büyüklerimiz, sizi, bizi, hepimizi aynı safta biriktirmek için hiç olmadık belalara bulaşma gayreti içinde miydiler; bilmiyorduk...

Sonra Deniz Gezmiş ve arkadaşlarını asan, Mahirleri katleden 12 Mart zorbalığı, bir türlü yok edilemeyen özgürlük rüzgârlarına yenik düştü. O rüzgârın başbakanlık koltuğuna oturttuğu Ecevit ise kaderin garip bir cilvesi olsa gerek ilk iş, ortağı Erbakan’la birlikte adını ‘barış’ koyduğu bir savaşa girişti. Mrtingler yapıldı önce her yerde, “Ya ilhak, ya ölüm”, “Kıbrıs Türk’tür, Türk kalacaktır” sloganları yükseldi ve bu kalıplar hızla insanların kodlarına yüklendi. İlhak etmek, fethetmek, galibiyet, ganimet sözleri en geri duygularımızı okşadığı için olsa gerek; savaş, barışa baskın geldi. Sonra yavru vatandaki soydaşlarımıza yönelik zulüm hikâyeleri büyük bir uğultu hâlinde hızla yayıldı ve hepimizi derinden etkilemekle kalmayıp intikam almanın gerekliliğine de ikna etti. Çocuk aklımızla handiyse düşmanlarımızı oracıkta bir kaşık suda boğacak kadar kinlenmiştik. Zaman, baş döndürücü bir hızla ilerliyordu artık ve savaşın kara bulutları, üzerinde gezindiği her yeri ve herkesi kendi zindanına tutsak ediyordu.

Eski hayatlar sona ermiş, günlük rutinimizi bile savaşın doğası her ne haltsa o tayin eder olmuştu artık. Geceleri kararına yapılyordu örneğin. Kararıma olduğu için de saatler otomatik olarak birkaç saat birden geriye alınmış gibiydi. Yemekler erkenden yeniyor, sofa hızla toplanıp bulaşıklar yıkılıyor; gündüz saatleri dar geldiği için zapt edilemez biçimde bünyelerimizden taşan enerjilerimiz, göklerden duyulmasın diye gürültüsüzce boşaltılmaya çalışılıyor ve yine mecburen fazla oyalanmadan cumburlop yataklara giriliyordu. Yastıklar taş gibi, döşekler soğuktu. Geirindik hepimiz ve bir sağımıza, bir solumuza dönerek sabahı zor ediyorduk. Tüm bu eziyeti sadece ordularımızın kazandığını müjdeleyen kesin

bir zafer haberi nihayete erdirebilirdi ve daha azı hiçbirimizi kesmeyecekti...

Doğrular hazır paketler hâlinde önümüze konulduğu için, meraklarımız da tuhaf durumlara yoğunlaşmıştı. Mesela kâğıtlarla kaplanmış abajurlardan yayılan mavi ışığın göklerden görünmediğine ilişkin tahayyüle, çocuk aklımız henüz erememişti; o yüzden soruyorduk. Mesela bombaların nasıl yapıldığını, o büyük patlamaların gizemini merak ediyor; soruyor; soruyor, yanıtını aldıkça daha fazlasını soruyor ama yine de muhtemel felaketin nevinin, zihnimizde tasavvur edemiyorduk.

Büyüklerimiz çok bilirse çok daha fazla korkacağımızı düşünüyorlardı ama biz asıl bilmediğimiz için korkuyorduk. Temmuz sıcaklığında gece vakti, sebepsiz ürperip yatağımızdan sıçramalarımız bu yüzdendi. Yine de her şeye rağmen radyodan fasılasız çalınan kahramanlık türkülleri ve o zamanlar gözümüze dev gibi görünen babalarımızın kudretinin yarattığı güven, tıfllık hâllerimizin en büyük şansıydı ve bunlar, savaş fikriyle baş edebilmemizi sağlamıştı.

Canımıza kast etmiş olanla garip bir oyun hâlindeydik ve tıpkı kolera salgını zamanlarında hastalık bulaşmasın diye ellerimizi temizlediğimiz limonları, büyük bir afiyetle mideye indirmemiz gibi bilinçsizce; fakat lunaparktaki

sürpriz tünelin içinde ya da dev aynalarının önünde dolanıyor gibi de gizemli ve eğlenceliydi her şey...

Yunanistan’dan havalanıp gece geç saatlerde İstanbul’u vurması muhtemel uçak filosunu bekliyorduk ama gelmemesi için de küçük ellerimizi açıp dua ediyorduk. Şimşek çaksa, gök gürlese bile bombardıman zannıyla telaşlanacak kadar tetikteydik. Konu komşu herkesin kapı önlerinde dedikodularını bile fısıltıyla yapmaları bu sebepleydi.

Aynı günlerde muhtemelen Atina’da da Türk uçakları bekledi her gece. Oysa savaş bizim hayli uzağımızda devam ediyordu. “Ayşe tatile çıkmıştı” çoktan ve Akdeniz’in o minik adasının içinde ne olduysa olmuş, başladığı gibi büyük bir hızla her şey sona ermişti. Üstelik beklenen bu şanlı zaferi, Kocatepe muhribimizin yanlışlıkla pilotlarımız tarafından vurulması ya da pek çok Türk ve Rum’un kardeşçe yaşamak varken Kıbrıs’ın orta yerine çizilecek yalandan bir sınır uğruna can vermesi gölgeleyemedi. Yunan’ı bir kez daha tuş etmiş olmak herkese öylesine gurur vermişti ki, olimpiyatlarda güreşçilerimizden biri altın madalya kazanıp şeref kürsüsüne çıksa, bu kadar sevinemezdik.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

‘Barış Harekâtı’nın Kıbrıs sorununu çözmek şöyle dursun daha beter düğümlediğini ise yaşanan zafer sarhoşluğu yüzünden uzun süre kimse anlayamadı. Dahası, düğümün bir kör düğüm hâline gelmesi de çok fazla zaman almayacaktı. Zira şiddet dalgası Kıbrıs’la yetinmeyip, başka yerleri de çabucak inhisarına aldı. Mesela 6-7 Eylül talanına rağmen İstanbul’da kalmakta ısrar eden azınlık mensuplarının başlarına gelenleri geçtim, koca İmroz adası, bu iklim yüzünden bir çırpıda Gökçeada’ya dönüşüverdi. İmroz’da o günlerde yemeklerini yarım bırakıp kaçmak zorunda kalan Rum ailelerin sofralarına hemen Türkler kuruldu. Kalmakta direnenlerin kanları, kızları gece yarısı kuytulara kim bilir kimlere helal kılındı, evleri yakıldı, kurtulan olduysa da yalınayak, başı çıplak, limanda bekleyen ve binerken bir servet ödemek zorunda kaldığı gemilere; kendini zor attı. Bu utancın tanıkları ise başta devlet görevlileri olmak üzere kötü kalpli insanlarla paylaşıkları kirli sırları sanki bir marifetmiş gibi ölümüne sakladılar. Ya da daha açık bir ifadeyle, komşularına zorla boyun eğdirenlere boyunlarını gönüllü eğerek vaat edilen küçük çıkarlar uğruna vcdansızlık genini bünyelerine dâhil ettiler.

Çocukluğumuzun ruhu, tepeden yağacak bombaların korkusuna teşne olmuşken, takip eden yıllarda yanı başımızda patlayan bombalar ve otomatik silah sesleri de kulaklarımızı savaşın senfonisine alıştırdı, ölüme şerbetledi bizi. Okul çıkışlarına pusu atılıyor; kahveler, grev çadırları kurşunlanıyordu. Her kurşun sesi ise ruhlarımızı biraz daha katılaştırıp, bizi biraz daha büyütüyordu.

İstanbul Üniversitesi önünde 16 Mart 1978’de infilak eden bombanın yarattığı sonuç ise neredeyse herkese “bu ülke bir iç savaşın içinde” dedirtecek kadar kanlıydı. Devamı da geldi zaten: Maraş, Çorum, Malatya, Sivas kadiamları; daha yakın zamanda gayrimüslim denilerek meşrulaştırılan Ermeni’ye, Süryani’ye, Rum’a, Yahudi’ye yönelmiş şiddetin neredeyse aynısını, bu kez ‘Müslim’in içine soktu. Kısacık bir zaman diliminde pek çok ilde yaşanan kadiamlarda kadınların, çocukların, yaşlıların da aralarında olduğu çok fazla insan öldürüldü. Bir de bu acımasız cinayetleri işleyenler vardı ki, onlar da tıpkı kurbanları gibi başka bir ülkeden gelmiş değillerdi. Ve onlar, annelerinin karnından birer cinayet makinesi olarak doğmamışlardı.

Mahalleler paylaşılmıştı, sokak aralarında çatışmalar yaşıyordu ve silah sesleri doğal hayatın bir parçasıydı artık. O nedenle 1980’de Kenan Evren cuntası marifetiyle yaratılan büyük şiddet, topluma o kadar da yabancı gelmedi. Zaten şiddetin içine doğmuş olan çocuklar, misket yerine cuntanın armağanı leğenler dolusu boş mermi kovanıyla oynamaya alıştılar hemen.

Güçlünün kim olduğu görüldü ya, bu kez boş kovanları oyuncak edenlerin babalarının içindeki pandora kutusu açıldı. Düne kadar gecekondusunun çatısında sabahlara kadar uykusuz bekleyerek barınma hakkını savunan; grev çadırının önünde gövdesini polise, faşiste, mafyaya siper eden çocukları bir çırpıda gözden çıkardı bu babalar ve arkasını döner dönmez sokak arasında bekleyen ekip otolarına binip bildikleri herkesi gammazladılar. Vefa duygusunu bir kez öldürmüşlerdi ya, bin bir emekle taş üzerine taş konularak kurulan o tertemiz mahallelerde, evlerin basılıp gençlerin sokak aralarından sürüklenerek götürülmesini de

kahredici bir soğukkanlılıkla izlediler. Onlar, silah seslerinin azalmasının, artık daha az insanın ölmesi anlamına gelmediğini de biliyorlardı. Aksine ölüm, buz gibi elini bir önceki'ne göre daha ceberut biçimde dokunduruyordu tuzağına düşenlere... Asit kuyularına atıyorlardı mesela. İşkencede katlediyor, cezaevinde dayak ve hastalıktan öldürüyorlardı. Haksızlıkların hâkim diline öylesine çabuk ayak uydurdu ki herkes; sinsiçe arkadan yanaşarak sokak ortasında satırla insanların kafasını kesip, bir zararlıyı daha yeryüzünden temizlediğine inananlara karşı da sessiz kalmayı seçti. TRT'nin ajans haberleri gibi işliyordu artık insanların kafası: Şark vilayetlerinde öldürülenler şaki, garp vilayetlerinde ölü ele geçirilenler ise şehir eşkiyası idi.

Vatanın milletin bölünmez bütünlüğünü korumak için mebzul miktar kelle omuz üzerinde kalmayacaksa, bu ölümleri konuşup can sıkıma hiç mi hiç gerek yoktu: Tıpkı Şeyh Said'in, Seyid Rıza'nın nerede gömülü olduklarının bilinmemesi gibi dağ başlarında beşer, onar yaşandan koparılanlar için de 'kimliksiz' diye tutanaklar tutuldu. Bu tutanaklara tanık olanlar, insan cenazelerine leş muamelesi yapılması karşısında gösterdikleri sükûnetde devletluların takdirini kazandılar. O cenazeler ki, kâh askeriye'nin çöplüklerine atıldı, kurda kuşa, sırtına yem edildi; kâh jandarmanın bahçesine gelişigüzel kazılan çukurlarda yok edildi. Ve tüm bu yaşananlar; çıkarılan dersler kenara yazılmak kaydıyla öylesine çabuk hafızalardan silindi ki, bu yüzden gün gelip yerkürenin kustuğu insan kemiklerinin esbabı mucibesini soran olmadı.

Sokak ortasından akan insan kanına sırtını dönen; Bitlis'te, Mutki'de, Tatvan'da, Mardin'de, Derik'te, Dersim'de, Kulp'ta, Van'da, Çatak'ta, Ergani'de ve daha kim bilir kaç yerdeki toplu mezarlarda, topraktan fıskıran kemikleri görmezden gelen ülke insanı; ruhunu teşne kıldığı, kulaklarını alıştırdığı ölümün; bu kez de kokusunu derin derin içine çekti. Böylelikle işlenen bütün cinayetlere, adaletsizliklere, haksızlıklara, beş duyusuyla birden ortak oldu.

Bu ülke vicdanını işte böyle yitirdi. Devletin okulunda edinilip bilince yerleştirilen ırkçı bir cümleyle başladı her şey ve oradan ilerleyip günlük hayatımıza bulaşınca da çoğunluğun genlerini bozdu. Ve anlaşılan o ki, yitip giden masumiyetin ardından ağlamanın, sızlanmanın faydası yok. Değil mi ki Nazım Hikmet, "Akrep gibisin kardeşim" diye haykırdığı dizelerini bir çekiç misali üzerimize sallıyor; o hâlde elleri taşın altına koyup, ebola virüsü kadar öldürücü olan bu ruh hâliyle mücadele etmek dışında bir çıkar yol da yok.

Çünkü okullarda, çocuklarımızın kafalarını örümcek ağı gibi ırkçı fikirlerle işgal ettiklerini, her tür zulüm karşısında bile şükür emmeyi öğrettiklerini, onları bayrak törenlerinde 'hazır ol, rahat' komutanıyla mezbahaya götürülen hayvanlar gibi sıraya dizdiklerini biliyoruz ki, tüm bunlar fena hâlde sinirlerimize dokunuyor.

Çünkü kutsallaştırmış pek çok saçma söylemin temel işlevinin, hepimizi köleleştiren çok büyük bir sömürü çarkını gizlemek olduğunu ayırt edebiliyoruz. Ve bunların bizi, hayatımızın şu ya da bu döneminde sandığımızdan da çok etkilediğinin farkındayız.

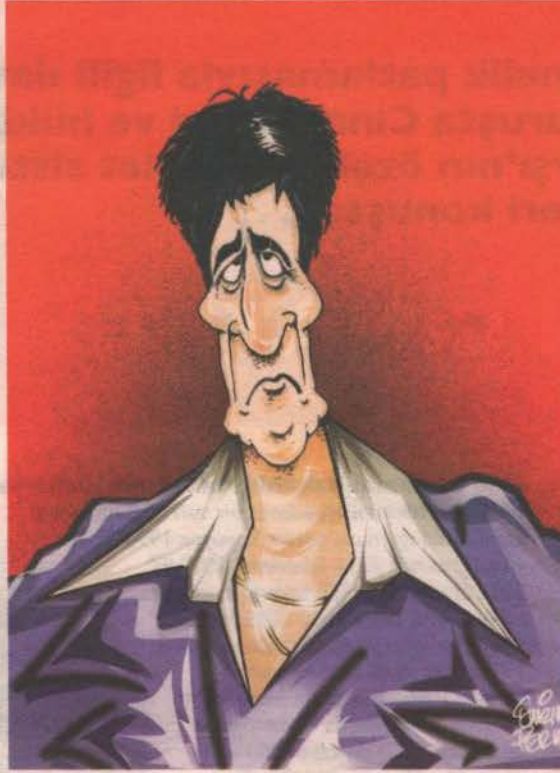
Çünkü köprüden intihar edenlerin önüne geçip selfie çeken polislerin bu davranışını sevimli sananların yanında insanlık dışı bulanlar da var bu ülkede. Tıpkı 1990'ların başlarında polisin bol cinayeti ev baskınlarını coşkuya alkışlayanlar gibi, yargısız infaz mevsimine lanet okuyanların da hiç eksik olmaması gibi...

Ölen çocuklarımızın annelerini yuhalayanlar, köy meydanlarında ayaklarına bağlanan ipe cemselerin arkasında yuvarlanan ölümler için 'üç kulfu bir elham'ı bile esirgeyenler kadar; her defasında 'bir daha asla' diyenler de bu ülkenin insanları.

Kabul etmemek ne mümkün? Burası Türkiye yani, vicdansızlar arasında en vicdansız olanı, en yüksek mevkîe çıkarmak için sabahın köründe yatağından fırlayıp sandıklara koşanların ülkesi... Ama eğer bıkmadan usanmadan söylemeye devam edersek, o kahhar çoğunluk da şu sözlerin ne anlama geldiğini anlayacak ve insafa gelecektir bir gün:

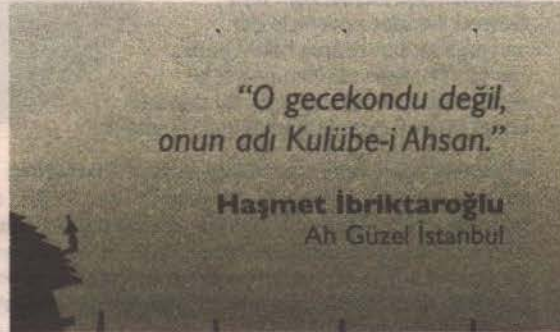
"Ey İnsan Kaf Dağı kadar yüksekte olsan da, kefene sığacak kadar küçüksün. Unutma her şeyin bir hesabı var; üzdüğün kadar üzülürsün." ❀

Akşamsefası

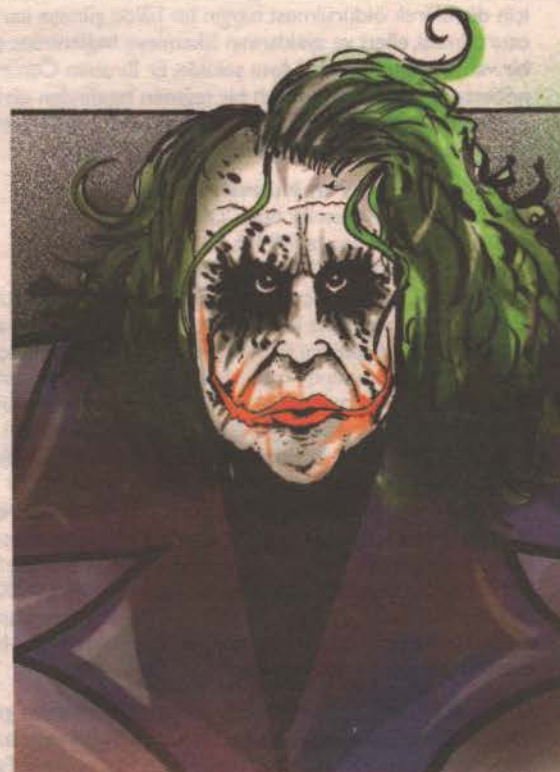
"Ben her zaman doğruyu söylerim, yalan söylerken bile."

Tony Montana
Scarface

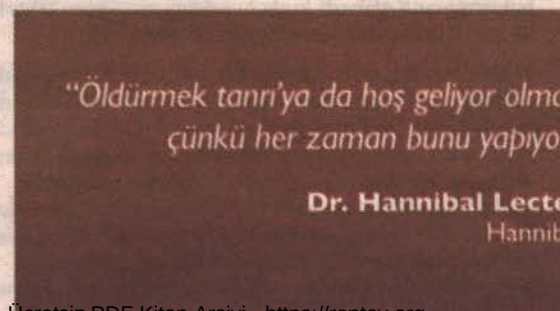
"O gecekondu değil, onun adı Kulübe-i Ahsan."

Haşmet İbriktaoğlu
Ah Güzel İstanbul

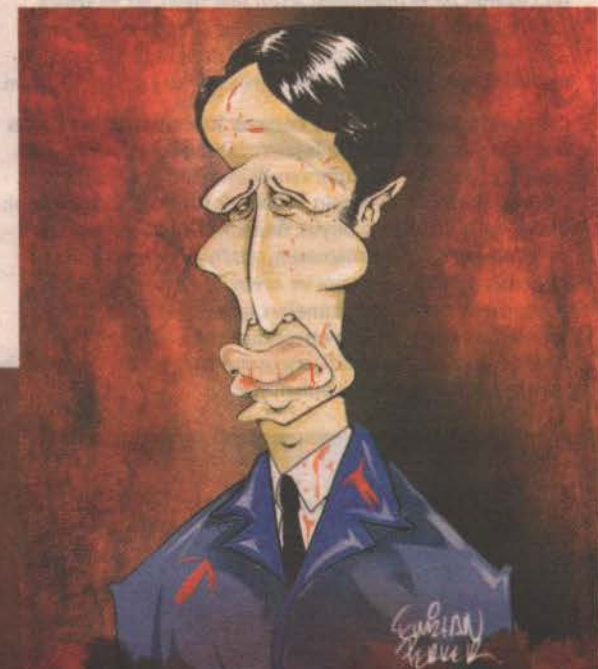
"Delilik yer çekimi gibidir, sadece hafifçe itmek yeterlidir."

Joker
The Dark Knight

"Öldürmek tanrı'ya da hoş geliyor olmalı, çünkü her zaman bunu yapıyor."

Dr. Hannibal Lecter
Hannibal

Afyonkarahisar'daki cephanelik patlamasıyla ilgili dava devam ederken gazeteci İSMAİL SAYMAZ'la Esas Duruşta Cinayet'leri ve hükümeti yıkmaya teşebbüs suçlamasıyla yargılanan ÇArşı'nın özelinde adalet sistemimizdeki çarpıklıkların doğurduğu Sözde Terörist'leri konuştuk.

TAAMMÜDEN CİNAYET

TSK maalesef zorunlu askerleri, bir mermi, bir T G3 tüfek ve bir batarya gibi, kendi mühimmatı olarak görüyor. Genç Mehmetçikler; görev yaptıkları süre içerisinde TSK'nın saygın bir personeli değil, tapulu malı ya da hamalı olarak iş görüyor. Bu nedenledir ki Mehmetçikler; askeri hiyerarşinin en zayıf halkasını oluşturuyor. Bu hâl de angarya ve şiddeti olağanlaştırıyor. Kapalı devre askeri hukuk ve yargı, olağanlaşmış ve kanıksanmış bu şiddeti etkin bir şekilde cezalandırmadığı için insan haktan değil, kötü muamelenin bizatihi kendisi kurumsallaşıyor.

Afyon patlaması, TSK'daki çağdışı kurumsallaşmanın bir sonucu olarak gerçekleşmişti. Susurluk'ta heyelan nedeniyle boşaltılan beş depoluk mühimmat, yaz başında Türkiye'nin dördüncü büyük mühimmat deposu olan Afyon'a taşınıyor. Fakat subayların tatil vakti olduğu ve erler de terhis edildiği gerekçesiyle bu mühimmatlar gelişigüzel bir şekilde ve tasniflenmeden iki depoya sokuşturuluyor. Bu işlem yapılırken bütün kurallar ihlal ediliyor. Yaz sonunda, Samsun'daki sihiye bölüğünde iki hafta eğitim almış, çoğu el bombasını filmlerde görmüş kısa dönem askerler, "Zaten hamallık yapacaksınız, eğitime ne gerek var" denilerek, bu depoya sokuluyor. İki gün boyunca gece geç saatlere kadar kamyonet farı ışığında çalıştırılarak, ölüme itiliyorlar. 20 bin el bombası infilak ediyor. Sonradan yapılan incelemede, patlamamış bombalardan mühim bir kısmının 1950'li yıllardan beri saklandığı ve 'kritik arızalı' olduğu, yani kimse dokunmasa da kendiliğinden patlayabileceği anlaşıyor. Ahşap kasaların kırık, kasa iplerinin kopuk olduğu görülüyor. Bu bana kalırsa, kaza değil, taammüden cinayettir.

Davada, üç subay yargılanıyor. Üçü de birer ya da ikişer aylık tutukluluktan sonra tahliye edildi. Ve maalesef, hâlâ görevleri'ne devam ediyorlar. Sanıklar, yaptıkları savunmada, patlamadan, yanıt hakkını hiç kullanamayacağı için, ölen başçavuşu sorumlu tutuyor. Yargılama sırasında askeri savcı, üstleri aleyhinde beyanda bulunan tanık astsubaya, "Üstlerine karşı saygılı ol" deme hakkını kendisinde görebiliyor. Bu manzara bile, askeri yargının nasıl bir hukuksuzluk ürettiğini kanıtıyor. Dava, Türk Ceza Kanunu'nun "birden çok kişinin taksirle ölümüne yol açmak" maddesine göre açıldığı için, en çok sekiz yıl ceza verilmesi bekleniyor. Yargılama sonunda, verilmesi muhtemel bu cezanın da ertelenmesi içten bile değil. İki yıl sonra yapılan keşfin de bir komedi olduğunu ifade etmeliyim. Zira keşif yapılacak alana, patlamadan hemen sonra iş makineleriyle hafriyat yapıldı. Varnı, gerisini sizler düşünün...

Ailelerin bir kısmıyla temas kurmakla birlikte Bursa'da yaşayan Er Tolga Taştan'ın ailesiyle uzun bir süre geçirdim. Bu aileler, evladlarının ölümüne itildiğini ve 'afet şehidi' payesiyle cinayetin örtülmesi istendiğini düşünüyor. Türkiye'nin dördüncü büyük mühimmat deposunda bir kameranın dahi olmamasını, nizamiye girişine konan kameranın sahte çıkmasını ve onun da erlerin kantin gelirinden alındığını öğrenmeleri, asker ailelerinin TSK'ya yönelik inancını yerle bir etmiş durumda... Her biri "Evladımız neden öldü?" sorusunu soruyor ve maalesef bu soruya mantıklı bir yanıt bulamıyor.

Milli Savunma Bakanlığı'nın resmi verilerinde oluşan rakamlar, aslında bir seri cinayetle karşı karşıya olduğumuzu ortaya koyuyor. 1992-2002 yılları arasında 2211 askerimiz, 2002 ila 2013 arasında ise 965 askerimiz intihara sürüklenmiş. Keza 2007-2012 arasında 418 asker ecel ya da hastalıktan ötürü, 199'u silah ya da araç kazasında hayatını kaybetmiş. Buna karşılık son on yılda çatışmalar da kaybetmişimiz asker sayısı, 601'de kalmış. Verilere göre, askerlik çağındaki her dört askerden üçü; intihar, kaza veya benzeri ihmaller nedeniyle can veriyor. Yine bu verilere bakıldığında her yıl 100 civarında Mehmetçik bu nedenlerle aramızda ayrılıyor. Bu tablonun temel nedeni, zorunlu askerliğin ta kendisi'dir.

Uyandırmak için uzatılmış tüfegün tetiğine basarak, kendisini öldürdüğü söylenen Er Eren Özel'in akbeti karşısında, hâlâ soğukkanlılığımı korumakta zorlanıyorum. Zira Er Özel, cenin pozisyonundayken ölü hâlde bulunmuştu. Bir insanın, sözde kendisini vurduktan sonra, bir elini iki bacağına arasına sokarak, cenin pozisyonunun ölmeye yatması mümkün müdür? Keza Er Uğur Kantar'ın sadece su istediği için dövülerek öldürülmesi, baygın bir hâlde güneşe karşı oturtulması, elleri ve ayaklarının iskemleye bağlanması; çağdışı bir vahşet değilse nedir? Aynı şekilde, Er İbrahim Öztürk'ün nöbette uyuduğu için, küstah bir teğmen tarafından eline pimi çekilmiş el bombası verilmesi ve Öztürk dahil, dört erimizin ölümüne yol açılması, düpedüz cinayet değil midir?

Er Uğur Kantar'ın Kıbrıs'taki disiplin koğuşunda, ki askerler buna 'DISKO' adını veriyor, öldürülmesinden sonra TBMM, 2011'de, ilk kez askeri cezaevlerini teftiş etti. Teftişin ardından şu manzarayla karşılaştı: Çoğunluğu cep telefonu bulundurmaktan tutuklu olmak üzere, cezaevine konan genç Mehmetçikler için adeta bir 'Gulag' kampı düzeni işletilirken, Ergenekon ve Balyoz türü davalar kapsamında tutuklanan subayların ve generallerin kaldığı Hasdal gibi cezaevlerinde ise 'paşa standardı' hüküm sürüyordu. Ben bu eşitsizliğin sürdüğünü düşünüyorum. Mayıs 2013'te, askeri istihbarat belgelerini sızdırdığı iddiasıyla tutuklanıp Sivas Temetüpe Askeri Cezaevi'ne konan Er Utku Kalı'nın çıplak arama işkencesine tabi tutulması ve bu uygulamanın diğer askerlerce kanıksanmış olması, bu kanaatimin delilidir. Yargılama olmaksızın, üstün emriyle bir aya kadar verilen disiplin cezalarının infaz edildiği 'DISKO'lar, Er Uğur Kantar'ın dövülerek öldürülmesinden sonra ancak kaldırıldı. Bu insanlık dışı uygulamanın son bulması için bir erimizin ölmesi mi gerekiyordu?

Bilhassa Kürt askerler için angarya ve şiddetin gözle görülür olduğunu söyleyebilirim. PKK tarafından uygulanan şiddetin faturası, TSK'daki Kürt askerlere kesilebiliyor. Fakat faturanın ne kadar olduğuna dair elimizde somut bir veri bulunmuyor. Kışlalarda kuşkuyla şeklide can veren askerlerden kaçının Kürt ya da Alevi olduğunu bilemiyoruz.

Hâlihazırda, evlatlarını bu şekilde kaybetmiş aileler tarafından açılan sadece iki demek var. Onlar da bu yıl kuruldu. Bir grup akademisyen ve gönüllü tarafından sürdürülen 'Asker Hakları Platformu'nun olağanüstü katkıları oldu. Devletin yapması gerekeni bu platform yapı. Bu platformun devindirmesiyle TBMM İnsan Hakları Komisyonu da kısmen harekete geçerek, kışlalardaki kuşkuyla ölümlere parmak attı. Fakat hâlâ bu alanda akademik, bilimsel ve kurumsal bir edindikten söz edemiyoruz. Geriye, benim gibi Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Gazetecilik, bana göre, sıradan insanların sıra dışı öykülerine aracılık etme mesleğidir.

birkaç gazetecinin davalara adım adım takip etmesi yönündeki çabaları kalıyor. Bizler de davaların avukadalarına ve ailelere ulaşarak, dava ve soruşturma dosyalarını edinerek, haberleri'imizi hazırlıyoruz.

Çarşı Davası, AKP - Cemaat oligarşisinin Türk hukuk tarihine taşıdığı, her türden mulalif eğilimin

'terörist' ilan edilerek, tasfiye tabi tutulması pratiğinin bir sonucudur. Zira bu dönemin almeti farikası, devingen toplumsal kesimlerin ilkin yerleşik düzen açısından 'risk grubu' ilan edilmesi, ardından da 'terörize' edilerek, sistem dışına itilmesidir. Çarşı Grubu da, tıpkı KCK, Ergenekon ve Balyoz, davaları gibi, merkezine 'darbe' türü siyasal suçlamayı oturtan bir yargılama olacaktır. Fakat bu dava, öncekiler gibi, tarihin duruşma salonunda çoktan çöpe atılmıştır.

AKP döneminde toplum, emniyet koridorlarından ve duruşma salonlarından yönetilmiştir. Toplumsal ve siyasal alan da bu iki merkez eliyle tasfiye ve inşa edilmiştir. Hangi davranışın hak ya da suç olduğuna, kimin vatandaş ya da 'terörist' olduğuna, yasalar değil, polis felekeleri ve iddianameler karar verir hâle gelmiştir. Bu yargılamalardaki amaç, bir suçu mahkum etmek değil, muhalif davranışı ve bireyi toplumsal ve siyasal alanın dışına atmaktır.

Hakkımda açılan davaları size sıralasam bu manzara daha berrak bir hâle gelecek: Ben 2008 yılından bu yana mütemadiyen yargılanırım. Ergenekon davaları sürecinde, TİT'çi Semih Tufan Gültay ve özel hareketçi İbrahim Şahin hakkındaki haberlerimden de yargılandım; Ergenekon Mahkemesi Başkanı'nın şikayeti nedeniyle de davalık oldum, bu davanın sanığı Başsavcı İlhan Cihaner lehine yazdıklarım için de... Devrimci Karargah Davası'ndaki hukuk garabetlerini haberleştiğim için yargılanırken, bu örgüt kendi savunmasında beni, 'polise hizmet etmekle' suçladı. Oysa ki emniyet ve yargı da yaptığım haberlerle bu örgüte hizmet ettiğimi ileri sürüyordu. Malatya'da üç Protestan'ın vahşice öldürülmesine ilişkin kitap yazdığım için bu kez sanık askerlerce şikayet edildim. Bir haber kaynağımla yaptığım görüşme, Malatya'ya görülen bir Maoist Komünist Parti Davası'nda iddianameye girdi. Geçen yıl Muhsin Yazıcıoğlu hakkındaki sözlerin nedeniyle hakkımda soruşturma başlatılmıştı. Şu an ise Er Sevak Şahin Balıkcı'yı öldüren kişi, 'Esas Duruşta Cinayet'te resmine yer verdiğim için hakkımda şikayetçi olunca bir soruşturma geçiriyorum. Bakalım, ne olur.

Orta halli bir semtte kiralık bir evde oturuyorum. Maaşımla ve kitap gelirlerimle hayatımı sürdürüyorum. Prensip olarak, gazetecilere yönelik düzenlenen ücretsiz gezilere katılmıyorum; hediye kabul etmiyorum. Katıldığım hiçbir etkinlik ya da panelden ücret almıyorum. Bir gazetecinin, emeğinin ötesine geçen, olağan dışı kazanç elde etmesini de tartışmalı buluyorum. Halktan yalıtılmış, fildişi kuleleri andıran bir hayatı benimsemiyorum. Gazetecilik, bana göre, sıradan insanların sıra dışı öykülerine aracılık etme mesleğidir. Bu nedenle gazeteci de, sıradan bir insan olarak kalmayı bilmelidir. ✎

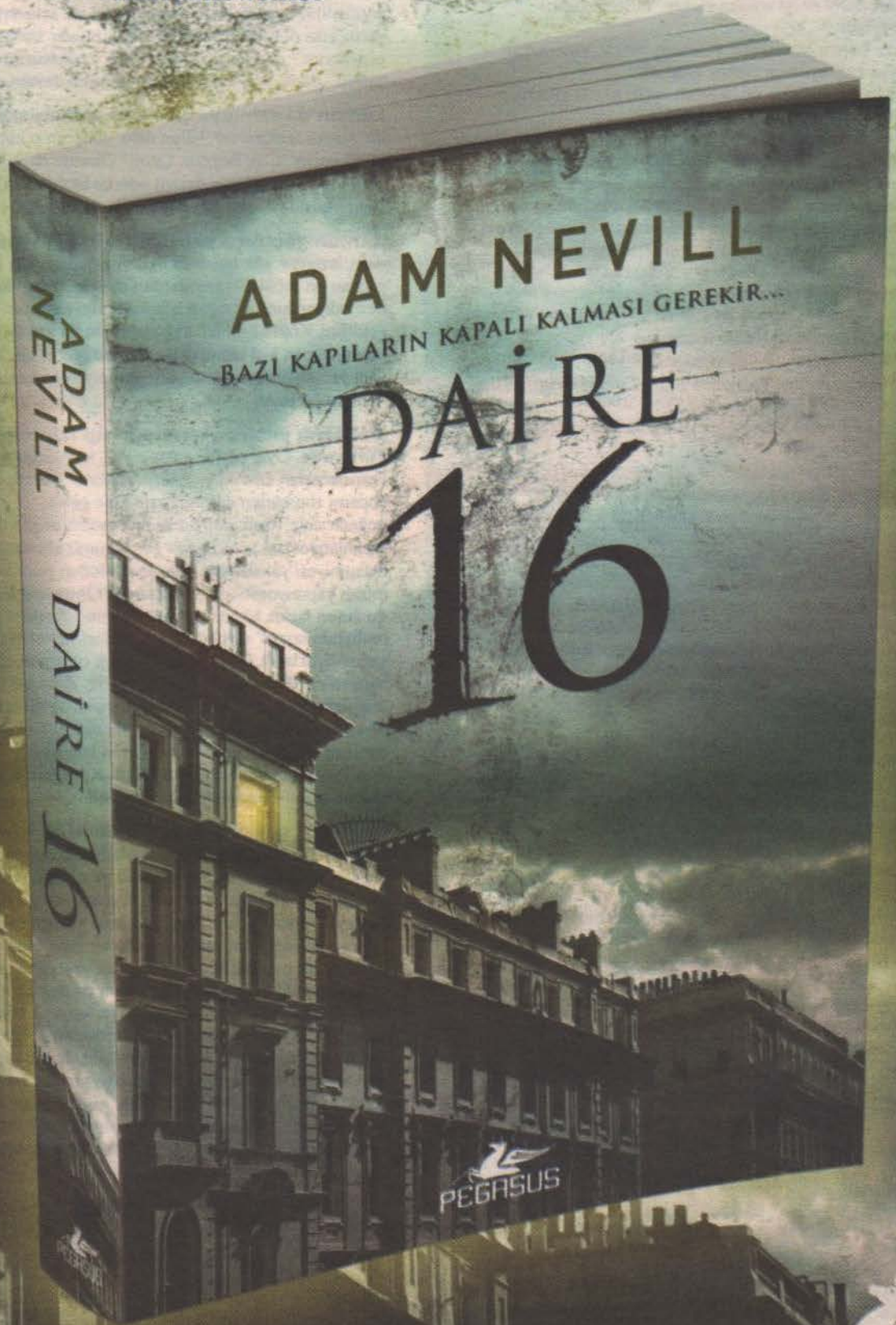

EDGAR ALLAN POE GELENEĞİYLE STEPHEN KING'İN TARZINI BİRLEŞTİREN YENİ BİR YETENEK!

"Aynalarınızın üzerini örtün, gece lambalarınızı yakın ve tüyler ürperti i bir yol uluğa hazır olun."
hagelrat.blogspot

"Stephen King'in O romanını aratmayacak kadar başarılı, Kesinlikle okumalısınız."
Fantasy Book Review

"İlginç karakterler, ürpertici olaylar, dehşet anları ve sürpriz bir son... Daire 16'yı mutlaka okumalısınız."
horrornews.net

CEM YILMAZ

- Kendimi tek kelime ile tanımlayacak olursam; **iyi.**
- Hayat felsefemi en iyi anlatan cümle; "**Bilmediğini bilmek iyidir.**"
- Şu sıralar benim gündemim; **Filmlim "Pek Yakında" seyirciyle buluşunca neler olacak.**
- Bugüne kadar yaptığım en heyecan verici şey; **Oğlumun doğumuna şahit olmak.**
- Şu hayataki en büyük hatam; **Tembellik.**
- Yaşadığım en talihsiz olay; **Talihe inanmıyorum.**
- Hayatımın dönüm noktası; **Karikatüre başlamak.**
- Komedyen olmasaydım; **Komedyenliğe başlamıştım en başında, başlamasaydım n'olurdu bilmiyorum.**
- Çok isterdim ama iş isten geçi arak; **Birden fazla enstrüman çalmayı çok isterdim, resimde desenimi geliştirmeyi çok isterdim.**
- En büyük takıntım; **Bildiğim bir takıntım yok.**
- Asla kayıtsız kalamam; **Kötü insana.**
- Beni en çok kızdıran şey; **Merhametsizlik.**
- Hayâlimdeki dünyada; **Yalnızca sanat ve teknoloji ile ilgilenen güzel insanlar var.**
- Bana göre insanlığın en büyük sorunu; **Adaletsiz bir dünyada yaşamak.**
- Dünyayı değiştirmeye oradan başladım; **Yeraltı kaynaklarını dünyanın ortak malı yapıcı, silah sanayiine de bi dakika arkadaş hayırdır nereye, kime bu silah Marslılar mı saldırıyor dillceksin... (hayale bak)**
- Politika bence; **Eşini, dostunu, benzerini ve elbette kendini ihya etme meşgalesidir. Bundan bir şey ummayanda da, menfaatli olmayanda da acıma duygusu uyandırır... Ambalajında her zaman hizmet aşkı yazar... Sloganı da "Yersen"dir.**
- Fikirlerini kendime en yakın bulduğum kişi; **-ler genelde ölmüş oluyor.**
- Hak ettiği değeri göremediğine inandığım biri varsa o da; **Gençliktir.**
- Onunla tanışmayı çok isterdim; **Tanışmak istemem, gider tanışırım.**
- Aşk benim için; **Buraya alt bi şey değildir.**
- Kendimi en yalnız hissettiğim an; **Sahne.**
- Bence bir insana verilebilecek en anlamlı hediye; **Kendisine sorularak alınmış hediye olmalı.**
- O yemeği bir de benden deneyin, parmaklarınızı yiyeceksiniz; **Valla parmaklarını yersin, yemek yapmam pek.**
- Başucu filmim; **King Of Comedy.**
- Başucu kitabım; **Yok kitabım şu ara.**
- Şarkılarıyla beni en çok etkileyen müzisyen; **Her müzisyen etkileyebiliyor.**

• Kendimi en rahat hissettiğim yer; **Sahne ve film seti.**

• Onun yerinde olmak isterdim; **Oğlum Kemal'in.**

• O eşyanın bendeki manevi değeri çok yüksek; **İlk sahne kostümüm 7 yaşında giydiğim yelek.**

• Gelecek planlarının başında; **Kemal'le sohbet etmek var.**

• Size bir sır vereceğim; **Siz daha komiksınız.**

• Son olarak söylemek istediklerim; **Güzel şeyler kesin bilgidir, yayalım türten.**

Bir gün Levent'ten geçiyorduk. met üst abiye "Cem Yılmaz'ı hakkatten tanıyor musun?" diye sorduk. "Gelin götüreyim" deyince atladık gittik. Hakkatten tanıyomuş lan, saatlerce muhabbet ettiler. Hem bizim köşeler çıktı, hem de şahane röportaj oldu. İşte Cem Yılmaz'ın met üst abiye anlattıkları...

MİZAH UZLAŞMAMAKTAN ÇIKAR

Mizah dergilerinde yer almaya on sekiz yaşında başladım. Üniversite birinci sınıftaydım, kendi kendime dedim ki: "Ulan çok geç kaldık be! Kaçırdık treni Cem!" İlk kez dergide yer aldığım da "Bu üç espriyi de genç kardeşimiz Cem getirmiştir." diye bir not düşülmüştü... Soyadım bile yoktu. Sayfada "Cem kardeşimiz" yazıyordu. O zaman bir kız arkadaşım vardı, kıza dergiyi göstererek "Bak bunlar benim esprilerim." dedim. Kız dönüp "Bir karikatürün eksikti zaten!" dedi... "Vay ulan!" deyip yoluma devam ettim...

Leman'da sahneye çıktığım zamanlara ait bir gazete küpürü var; hâlen daha saklarım o küpürü. Yıl 1995, başlık "Çok Bozdun Cem!" Devamı da var; "Cem çok bozdu, bu şekilde devam ederse biter". Ben o ömür biçilen şeyin ne olduğunu bilmiyorum mesela.

Zaman geçtikçe yaptığım işin ağırlığından daha fazla bir yük binmişti üzerime. Yaptığım iş için yapılan en tehlikeli tanımlardan biri de "Yeni Mizah"tı. Ben biliyordum yaptığım işin kökünün nereden geldiğini. Kökle ilgili bir bağ sorunun da yoktu. Ama o tanımlı yapan kişi bilmiyordu. Bilmediği için de "Abi çok yeni ya" diyordu. Hâlbuki bu, yeni diyen kişinin sokakta konuştuğu şeydi...

Doksanlı yıllarda bir stand up izlemiştim Türkiye'de. Oyle şeyler anlatıyordu ki. Neredeyse Fransızca'dan çevrildiğine inanacaktım. "Beyzbol sopamı alıp evden çıktım, başıma ne gelse beğenirsiniz" filan gibi. Bu senin hayatın değil ki, kime ne anlatıyorsun sen! Bense gördüğümü anlatarak masumiyeti yakalamaya çalıştım. "Neden politik mizah yapmıyorsunuz?" sorusuna "Onun için bir donanım lazım, bir de politik mizahın tüketicisi yani muhabatı lazım" diyordum. Bu sözlerimi kolaycılık zannediyorlardı. Oysa politik mizahı onore etmekten bahsediyordum. Bu önemli bir şeydir. Ama bu işin memleketimiz şartlarında ne yapanına, ne dinleyenine ne de tüketenine haz vermediğiyle ilgili bir sıkıntıdan bahsetmek istiyordum ama adamın biri çıkıp "Korkuyorsun sen yahu!" diyordu. Korkmakla ne alakası olabilir, neden korkacaksın ki?

Gösteriyi şöyle tanımlayabiliriz; bir bakış açısına şahit olma anı. O anı onaylamak zorunda değilsin ki. Hem birincil vazifesinin ne olduğunu ben bile bilmiyorum. 20 yaşında bir çocuk olarak çıkıp komik bir şeyler anlatıyorum, dönüp dolaşıp geldiğim yer ise Nasreddin Hoca'nın yalnızlığı oldu bir nevi. Hep onu düşünürüm mesela; Nasreddin Hoca yaşasaydı başına gelmeyen kalmazdı. Sevimli bir adam da değildi, kimseyle arası da iyi değildi... Fıkra da geçer ya, karısına bile "Az öteye git" diyen bir adamdan bahsediyoruz. Mizahçılarla ilgili hep düşündüğüm bir şeydi; mizahçı kafası çok iyi bir kafa, ama hiç kimseyle ahbab olunamayan bir kafa. Çünkü adam çıkıp diyor ki "Şaka yap ama benimle ilgili yapma!", "Şaka yap ama bize de mi yani?", "Şunu ciddiye alma ama beni al n'olur!" Kusura bakma ama sana da bir bakmalıyım ben.

Hepimize olmadı mı; karikatürler için de, espriler için de "Bu espri hükümetin taraftarı bir espri mi değil mi?" diye yaklaşanlar da oldu. "Hayırdır yahu, kime yaranmaya çalışıyorsunuz?" diyen de... Hayır abi ben kimseden pek hoşlanmıyorum aslında, sizden de pek hoşlanmıyorum. Tebessümün, acı gülüşün onaylanma zannedildiği anlayışlar, acı tebessümü onaylamayla karıştırdılar. Hem dalga geçilmeyi kim istemiş ki şu hayatta!

Ücretsiz PDF Kitap Arsi - <https://rantey.org>

Bir de gençlerde şunu gözlemledim. Çok steril toplumlarda, her şeyin kontrol altında tutulduğu toplumlarda filizlenmiş, güzel paketlenmiş mizahı çok cesur zannediyorlar. "Abi adam Amerika'da estiriyor!" diyorlar. Ne estiriyor, kime estiriyor? Karşılıklı bir konsensüs üzerinde cereyan eden espriler... Mizahın bir görevi olduğu kanısı var ya, o görevi vereni hep tanımak istemişimdir mesela. O görevi veren hayali kişiye şunu sormak isterim ben "Sen hayatında bir kişiyi güldürdün mü?"

Şu anda nefretin gazi açılmış durumda. Bir tarafa ait olsaydık hemen anlaşılacaktık oysa. Çünkü başka enstrümanlar gerekiyordu anlaşılacak için. "Cem Yılmaz Umre'ye gitmiş" sözü mesela; bunu duymak çok hoşuna gidiyor bazı insanların. Tutup "Yok yahu yalanmış, Cem Umre'ye filan gitmemiş" de; bu kez de başka insanlar mutlu oluyor.

Ama benim hâlâ ümidim var...

Mizah bir silaha, 'acaba yanlış yere ateş eder miyim?' korkusuyla gösterdiğiniz ihtimam çoğu zaman korkaklıkla itham edilebiliyor ve maalesef ki fazla incelik bir türlü çalışır hâle gelemiyor. Çünkü sanata ve zanaate ilgi çok az; insanlar sanatla değil sanatın neticesiyle ilgilenmek istiyorlar... Ben ona da tavım. Yapma anındaki zevkle kimse ilgilenmiyor mesela, herkes neticeyle ilgileniyor. Üretmedeki zevk ile ilgilenen çok az oldu şimdiye kadar. Hep neticeyle ilgilendiler.

Benim zamanımda oyunculukla ilgili şeyler konuşuluyordu. Mesela "Mankenler oyuncu oldu" lafını çok mizahi bulurum. Abicğim kız 1.80 boyunda, yeşil gözlü, ben mi oynayacaktım onun rolünü. Oyle bir kız lazım belki. Mahallenin hayran olduğu, herkesin uzaktan baktığı kız da o kız işte. "Hayır ben o role Adile Naşit'i düşünüyorum." Hadi ordan!

Şimdilerde en önemli konularda dara düşen "Abi çok önemli bir konu var burada" diyor; "Sokaktaki mizahı gördünüz mü olaylarda?" diye ortaya çıkıyor. Sokaktaki mizahı duvara yazılınca mı gördün, kurnaz! Hayat devam ediyordu, bunu da herkes biliyordu... Gezi hadisesinde de öyle oldu. "Siz de bir mizahçısınız, tımak içinde korkaklardan diyelim. Sokaktaki mizah hakkında

ne düşünüyorsunuz?" diye soruldu bana. "Beni azat edin sokaktaki mizahçı." diye cevap verdim. Çünkü ben çok daha önce de biliyordum o mizahçı, sen ise duvara yazılınca anladın. İçinde birçok acının, sayısız keskin dönüşün olduğu çok katmanlı bir hadisede, sana bir tek duvardaki şaka mı kaldı? Kaç kişi ölmüş orada "Abi o duvarlardaki mizahçı gördün mü ya?"... Mizahçı hiçbir zaman bu kadar vicdansız olmadı ki!

Oğlum şimdi iki yaşında. Ufak ufak konuşuyor; bir araba yalan sesler çıkarıp sonuna "Babacığım" ekleyip prim yapıyor. Valla 6 ayda konuşmadı bizim oğlan... Annemler ise benim 6 aylıkken konuştuğumu söylüyorlardı "Sen çok zekiydın, çok erken konuştun" diyorlardı. Yaşım 40 oldu; artık o zeki çocuk yeleğini giymeyi hiç istemiyorum doğrusu. "Sen çok farklıydın" meselesi var ya; bırakın kardeşim, neler var duygusuyla yaklaştım o farklılık iddialarına. Çünkü biliyorum neler olduğunu... Konu karikatürse ben Kemal Aratan'ı görmüşüm... Beyin cerrahisi arkadaşım var mesela, arada film setine uğruyor ve diyor ki "Yaptığınız iş, iş değil he!", E sen adamı söküp alıyorsun!

İşin ekonomisinde, bir 'Yırtma' meselesi var ya; benimki çok çalışmayla ilgili. Ne yazık ki öyle. Çok mücadele verdim ben. Mizahçıyı, oyuncuyu sömürmeye çok müsait ortamlar var her anlamda. Hoyrat bir şey söylemek istemiyorum, çünkü netice hoyrat değil. Sen bir alana girerek, aslında birazcık o alanı temizliyorsun. Girmekte bir sakınca yok. Hoyratlar zaten bizden daha kalabalık, kalabalık ama işi yapmakla ilgili bazı emsaller var. Çocuğun biri Twitter'da bana demiş ki "Filminiz eski Yeşilçam'ı

anlatıyormuş, sigortasız çalışanlarla ilgili bir espri var mı?" Kızımıyorum o çocuğa, haklı da. Ama bizim filmimize gelip bir baksa; ne şartlarda çalışıyor insanlar... Muhabirini yanlış yerde arıyor; acı olan var. Ben vazifemi nerede arıyorum, işte bu tür yerlerde arıyorum. Bir alana giriyorum ve o alanda "Onlar işlerini böyle düzgün ve böyle temiz yaparlar" gibi bir intiba bırakmak istiyorum. Benim birlikte film çektiğim arkadaşlar başka gezegenlerden gelmiyorlar ki... Aynı görüntü yönetmeni birçok filmde çalışıyor. Bir sette kaşar eklemek çıkıyor; bizim sette geldiğinde insan gibi oturup abldotta üç öğün yemek yiyor. İnsan gibi sigortalı çalışıyor... Bizim değil, diğer tarafın değişmesi lazım. Ama bir adam çıkıp "Arkadaşlar bir film yapacağız hep beraber" diyebiliyor. Tamam da "Senin hayalini neden hep beraber gerçekleştiriyoruz?" sorusunu kimse sormuyor. Şöyle bir dil var, çok komik, herkesin birbirini tanıdığı bir sektörde adam çıkıp diyor ki "Abi bizimle bağımsız sinema." Pardon ama bizimle nereye bağlı sinema? Seninki bağımsız sinema değil ki! Çünkü sen de bir para bulmak zorundasın bu işi yapmak için, keza ben de öyle. Ben de boş bir A4 kâğıtla başlıyorum bu işe, sen de

öyle başlıyorsun. Şartlar eşit değilmiş gibi bir hissiyat yaratmak ne için?

Biz televizyon kapalıyken de televizyon izleyen bir nesildik. Hatırlıyorum mesela, 1976 yılında televizyonun önüne geçip "Anne bak televizyona çıktık." filan demiştik. (Gülüyor) Televizyonu çok önemsedik. Henüz alaycılığımız gelişmemişti. Televizyona çıkan şeyin çok kıymetli olduğuna inandırıldık. Bana diyorlar ki "Sen neden televizyon yapmıyorsun?" Groucho Marx'ın olması lazım, bir lafı vardı: "Beni kabul edecek bir kulübe ben zaten üye olmak istemem" demişti. O kafa işte. Yahu benim televizyonda ne işim var? Televizyonda "Columbo" olur, "Uzay Yolu" olur. Ben yapamam televizyonda... Bu duygu bir sigorta oldu benim üzerimde.

Komedinin yokluktan çıktığına katılıyorum ama bu illaki sosyoekonomik yokluk değildir. Her çeşit yokluk olabilir bu. Bence ise mizah uzlaşmamaktan çıkıyor. Mesela "Askerlik hatıralarına çok güldük" diyenler oluyor. Doğrusu ben hiç gülmedim. Yaşarken hiç komik değildi yani. Tüm bunlar birinin hayatından sektiği ölçüde komik oluyor.

İnsanın zoruna giden de ne biliyor musun? Bazen senin lafınla sana eleştiri getiriyorlar. O çok fena. "Bunlar reklam kokan hareketler Cem" Yahu benim reklam filmindeki lafım o. Hayatı boyunca hiçbir çılgınlık yapmamış bir çocuk çıkıp diyor ki "Abi sen bonzai mi içiyorsun?".

"Ben o değildim" dönemi var bir de... "Sen anneni tersliyorsun ya, çocuklar yetimhanede yataklarına anne yazıyorlar..." Senelerdir bu söz benim imzama geziyor ormalıkla. "Abi büyüksün" diyorlar, "Abi ağladık be, abi adamın dibisin" Benim yaptığım gösteri belli, yaptığım filmler belli. Bu laf... Yahu ben bu lafı nerede söylemiş olabilirim ki? Nasıl bir aforizma bu? Sonra bana geçen gün bir tweet geldi. Tweet'i atan da Doğuş: "Abi o benim lafım." diyor.

Ergen kelimesi mesela... Çok duyuyoruz... İnsanlar birbirlerine sürekli "Ergen" diye hitap ediyorlar. "Ergen kafası" diye bir tanım var. Ergen kafası kıymetli bir şeydi yahu, ben bütün önemli kararlarımı ergen kafasıyla aldım. 15 yaşında bir çocuk bir başka arkadaşına "Hadi ulan Ergen?" diyor... Twitter'da birbirlerine "Ergen kafası" diye hakaret ediyorlar. Twitter'ı bulan çocuk ergen kafasıyla buldu, bilgisayarı bulan adam ergen kafasıyla buldu, hepsi ergen kafasıyla bulunmuş şeyler. Ergen kafası oldu sana hakaret!

Bazen iletişim araçlarının başındaki insanlar için şey düşünüyorum, sanki Nasa boşaltılmış da dışardan adamlar konmuş gibi içeriye. "Eveet şimdi n'apıyoruz, basın füzeler gitsin!" Çünkü etki o. Mesela "Fenomen" diye bir laf var. Ve herkesin 10-9-8-7 demeden enter tuşuna basışı... İnsan bir noktadan sonra yaşayan şeylerden cevap bulmak istiyor. Burada konuşuyoruz mesela acı acı, referansız gidip 13. yüzyıla dayanıyor.

"Troll" kelimesi de benim gündemimde. Çok acayip. Trollerin yükselişi diye bir şey var. Troll diye yazdıktan sonra kıs kıs gülen bir davranış biçimi var... İyi ya da kötü, ne yazarsa yazsın, yazdığının arkasından kıs kıs gülen adam, işte o adam çoğalmamalı.

Mizahçıda böyle şakalarda bir vicdan, bir acıma duygusu var: Trolde ise "Vurun abalya" durumu var. Bir şey söyleyeyim mi; önümüzdeki 5-10 yıl trolleri düştükleri psikolojiden kurtarma çabasıyla geçecek. Ciddi şizofrenik bir durum var ortada. "Abi ben devamlı Tarkan'a geçiriyorum Eksi Sözlük'te benim durumum n'olacak? Çok da seviyorum abi!", "Neyim varmış Doktor?", "Maalesef, Trollsünüz"...

Ve arada da bazı gençler çıkıyor. O gençler neye benziyor biliyor musun? Bazen tuğla duvarlardan bir tane filiz yeşerir ya; ona benziyor işte... 🌱

ASYA SEYHAN

CEM YILMAZ O MU BU MU NİÇİN?

Gülmek mi, güldürmek mi? Niçin?
- Güldürmek, gülmek için iyi bir sebep.

Gülmek onaylamak mıdır, reddetmek mi? Niçin?
- Reddetmek, ilk reaksiyon olarak reddetmektir, öyle olsun istememektir gülmek.

Mükemmel misiniz, kusurlu mu? Niçin?
- Kusurlu, mükemmel olan da budur :)

Analog cihaz mı, dijital cihaz mı? Niçin?
- Analog, olmadı söker tabiri en azından.

Nasreddin Hoca mı, Noel Baba mı? Niçin?
- Nasreddin, Noel Baba bildiği her şeyi ondan öğrenmiştir.

Zamparalık mı, aşk mı? Niçin?
- Zampara mı? Hahhahhahhaa!

Özel uçak mı, taksi mi? Niçin?
- Özel uçak şıklardan birisiyse mesafe uzak demektir...Taksi ile çok yazar o yüzden uçak.

Güzel kadınlar mı, güzel arabalar mı? Niçin?
- Hangi kalpsiz hazırladı bu soruyu? Güzel arabalar her zaman güzeldir. Çirkin kadın yoktur, photoshop vardır.

Müşteri mi, seyirci mi? Niçin?
- Seyirci, daha kibar.

Dünyalı Arif mi, Komutan Logar mı? Niçin?
- Arif, babamdır neticede.

Kendi beklentileriniz mi, başkalarının beklentileri mi? Niçin?
- Başkalarının, çünkü bilmediğim onlar. İnsan merak ediyor.

Alay mı, şaka mı? Niçin?
- Şaka bitti. Alay. Alay zamanı.

İçgüdü mü, üşgüdü mü? Niçin?
- Bir adaya gitsem 3 güdümü yanıma alırdım.

Çağan Irmak mı, Yavuz Turgul mu? Niçin?
- Yavuz Turgul, çocukluğumuz gençliğimiz onun sineması ile geçti.

Fantastik karakterler mi, gerçek karakterler mi? Niçin?
- Fantastik karakterler gerçek karakterleri kapsar.

Aktör mü, komedyen mi? Niçin?
- Bana filmci desinler.

Şalvar mı, pantolon mu? Niçin?
- Hiçbiri... Eve gelince çıkarılan şeyler bunlar, ehemmiyeti yoktur.

İnsan olduğu gibi mi görünmeli, görüldüğü gibi mi olmalı? Niçin?
- İnsan nasıl görüldüğünü, ne olduğunu bilmeli önce. Zannemek başa beladır. Olduğunu zannedersin, görüldüğünü zannedersin.

Yabancı dizi mi, yerli dizi mi? Niçin?
- Yabancı olmadığım bir dizi :) İster yerli ister yabancı olsun.

Açık büfe mi, alakart mı? Niçin?
- Alakart... Sakindir iyidir.

Kral mı, soytarı mı? Niçin?
- Soytarı... Bir kraldan soytarılık bekleyebilirsin ama soytarının krallık tasladığı görülmemiştir. Kral sevmem. Popun kralı da olsa.

İnsanları birbirine duyguları mı yaklaştırır, fikirleri mi? Niçin?
- Duygular... Fikrimi duygu bina eder.

Makro kozmos mu, mikro kozmos mu? Niçin?
- Mikro cosmos diyemem, küçük hesapların peşinde derler :)

İhtiyaç mı, ihtiras mı? Niçin?
- İhtiyaç, çünkü daha acili.

"Herşey Çok Güzel Olacak" mı, "Pek Yakında" mı? Niçin?
- Pek Yakında... İçinde Her Şey Çok Güzel Olacak da olduğu için :) 🌱

TÜRKİYE GÜZELİ

“Türkiye güzellik kraliçesi mahalleye gelmiş!”

Mahalle çalkalanıyordu bu haberle. 1984 Türkiye güzellik yarışması birincisi Nilay Doğru dün gece bizim mahalleye gelmiş. Zeki bakkal, Hatice ablanın kızı Zeynep yemin billah ediyorlardı gördük diye. Siyah bir Ford Taunus’la gelmiş köşeye kadar. Sonra inip yürümüş.

Her şey kendi seyrindeyse, her şey normal akışıındaysa bizim mahalleye Türkiye güzeli gelmez.

Mahallenin güzel kızları olur, hatta bir yarışmaya girse dereceye girebilecek kadar güzel kızları da oldu. Görünce “Allah sahibine bağışlasın” diyeceğiniz kızlardı. Kadınların “bahtı da yüzü kadar güzel olsun” dedikleri kızlar.

O kızların bahtının güzel olması demek meslek lisesini bitirmeleri demek. O kızların bahtının güzel olması demek esnaftan birinin oğluyla evlenmeleri demek. Belki bir memurla evlenmeleri. Kısmeti varsa Alamancı bir akrabanın çıkarıcı oğluyla evlenmesi belki de. Dünyada hiçbir baltaya sap olamamış, eli tane işe girip çıkmış, Alman devletinin işsizlik parasını yiyen, Alman karılarına sarkan, cıgaralık sarmaktan başka mahareti gelişmemiş bir akraba çocuğuyla evlenip bir sürü çocuk doğurur. Kocasının hayrını görmediğinden “bari çocuklarım okusun adam olsun” deyip çocukları okula, camiye yollayıp Kreuzberg’in ara sokaklarında koşturur. Yazları İstanbul’a gelip ana babasına çift kasetçaları teyp, 37 ekran Grundig renkli televizyon ve çocuklar için hakkı çikolata getirir. Giderken de yanına bulgur, mercimek, nohut, tarhana alır ve anasına beşyüz mark bırakır. Havaalanına abisi bırakırken bir beşyüz mark da abisine verir.

Bizim mahallede güzel kızlar olur ama 1984 Türkiye güzeli neden gelsin?

Çok geçmeden niye geldiği belli oldu.

Bu şehrin atık giderleri bizimki gibi mahallelerden geçtiği için bok püsür her şey gelir. Bazen de tuvalet düşmüş pırlanta yüzük gibi güzel, değerli şeyleri görürsün. Onu da çok geçmeden polis gelip alır, gerçek sahibine iade eder.

Nilay Doğru gibi bir pırlanta da aynı bokun içine düştü.

Benim televizyonda, gazetede görüp de mahallede karşılaştığım üçüncü kişi oldu. İlk Cevat Kurtuluş’tu. Akşamsettin ilkokulu’nda okuyordum ve okula tiyatro geleceği söylendi. Büyük heyecanla, hevesle biletimizi aldık ve beklemeye başladık. Cevat Kurtuluş geldi. Kıç kadar küçük bir okul sahnesinde komik şeyler yaptı gitti. Hatırlamıyorum. Ama filmlerde gördüğümüz o adam geldi, bize yetti. Burada bir mezarın içinde olmadığımızı en nihayetinde birilerinin buraya gelebilme ihtimalini hatırlattı bize.

Mahalleye gelen diğer ünlü Ertürk Yöndem oldu. Bahtiyar abi vefat edince en küçük oğlu Koray iyice dağıttı. Annesi, akrabası çocuğa sahip çıkamadılar. Çocuk gitti sokaklarda takılmaya başladı. Tinerdi, haptı, esrardı derken hiç eve gelmemeye başladı. Tarlabası’nda terk edilmiş bir evde kalıyor dediler. Mahalleden iki üç kişi gidip aldı geldi Koray’ı. On gün geçmeden tekrar gitti. Sonra Ertürk Yöndem’in programına çıkmış. Gelip mahallede Koray’la, annesiyle çekimler yaptılar. İki hafta yayınlandı. Sonra da Güneş gazetesine çıktı Koray. Biraz düzelir gibi oldu. Altı yedi ay sonra tekrar gitti. Bir daha da gelmedi. Akıbetini bilen de yok. Fatih’te Kadınlar Pazarı’ndaki kayıp derneğinin otobüsünde bir fotoğrafı dururdu.

Nilay Doğru da geldi gelmesine ama yanlış eve. Berzan’ın evine. Berzan kafa yapan ne varsa ticaretini yapıyor.

Annesi, babası, abisi dünya iyisi insanlar ama bu Berzan gayrimeşruiya bulaştı. Onun da en pisine bulaştı. Herkes biliyor ama bilmezlikten geliyor. Mahallede, semtte en küçük bir olayı yok ama Bebek’te, Etiler’de, Şişli’de mal sattığını biliyoruz. Ona sorsan hayatta böyle bir şeye tenezzül etmez ama gerçeği herkes biliyor.

Bu bir içim kadın, bu yüzüne bakmaya kıyamayacağın kadın, bu dudağını bükse kalbini paramparça edecek ay parçası gelip Berzan puştunu buldu. Kara kuru, saçları dökük, pis bıyıklı, kısa boylu bir herif. İki kelimeyi yan yana getirip konuşması bile mesele.

Haftada iki gün Berzan’ın evine geliyordu. Kimseyle bir tek kelime konuşmuş değildi. Bir tane siyah Taunus bırakıyordu sonra da aynı arabayla gidiyordu. Hatun feci hâlde toza sarmış, malı da Berzan’dan alıyormuş. Fakat işin anlaşılmasız yanı birkaç ay geçtikten sonra Berzan’la sarmaş dolaş gezmeye başladı. Toz almaya gelen kadındı, beklenmedik şekilde Berzan’ın sevgilisi oldu. “Ülan Türkiye güzeli kızın Berzan’la ne sevgililiği olur!” diyordu millet. Ama olmaz olan oldu. Nilay Doğru, o bir içim su, Berzan’ın yanında dolanmaya başladı.

Toz insanın kafasını başka dünyalara götürse de gerçek hayat, hayallere tenezzül etmiyor.

Bir gece yarısı Berzan’ın evinin önünde çılgınlık yükseldi. Berzan bu kızın ağzını burnunu kırarak gibi vuruyor da vuruyor. Adamın boyu kadının bacakları kadardı ama ayaklarının altına almış ha bire vuruyordu. Millet toplandı, zar zor elinden aldılar. Ağlaya ağlaya gece yarısında gitti kadın.

Bu durum sonraki zamanlarda tekrarlanmaya devam etti. Kadını çok pis dövüyordu. Elinden alıyorduk, gece yarısı gidiyordu.

Kadının çok geçmeden benzi soldu, ışığı karardı. Toz eritti bitirdi kadını.

Türkiye güzeli fotoğrafını yan yana getirsen, kafa kağıdını da göstersen bir Allah’ın kuluna inandıramayacağın bir hâl geldi. Bitti. O derece yani, bitti kadın. Varsa üç kuruş parası pulu tükendi. Toza para mı yetişir? Kalktı bu Berzan’ın sevgilisi oldu. O da bir yere kadar. Bir yerden sonra bu herif de pislige yatmaya başladı.

Nilay Doğru bizim eve de geldi. Çok iyi bir durumda gelmedi ama olsun, yine de geldi.

İyi durumda değildi derken laf olsun diye değil. Gerçekten iyi durumda değildi. Mahallede bir kriz yaşamış. Tutup bizim eve getirdiler. Annem beni odadan çıkardı. Bunun üzerindeki kıyafetleri çıkarıp betona yatırdılar bir süre. Hastaneye götürelim mi götürmeyelim mi diye bir küçük tartışma çıktı. Birileri bir şey der, gazeteye çıkar, polis alır, binbir türlü iş gelir başına. Evde annem bir güzel toparladı kadını. Sonra bir şeyler hazırlayıp önüne çıkardı. Gözlerinin altı mor değil, kapkara olmuştu.

Yüzü incelmış, yanakları içeri göçmüş, kemikleri çıkmış, saçları seyrekleşmişti. Yüzüne baktım. O da yüzüne baktı. İki saat kaldı, bir tek kelime söylemedi. Annem de sormadı. Sonra toparlanıp gitti.

Gidiş o gidiş. Bir daha hiçbirimiz görmedik Nilay Doğru’yu.

Berzan’ı Gaziosmanpaşa’da birileri bıçakladı. Bir ayağı sakat kaldı. Topallayarak geziyordu. Nilay Doğru’dan kimsenin haberi olmadı. ✱

Toz insanın kafasını başka dünyalara götürse de gerçek hayat, hayallere tenezzül etmiyor.

SAN

Ölgün gün ışığı gibi bakışları,
Sanırsın eski evlerin kileri,
Sanırsın bir kaçakçının
sırtına vurduğu çuval.

Kendinden gayrı,

Ne laneti,

Ne saadeti,

İrgalamaz o ırgatları.

Benim üzerimi mor kalemle çiz.

Yanıma yatır bütün asilleri

boylu poslu,

Seyreyle sonra bir memleketin

batışını,

Bir derenin taşımını,

Bir kedinin ısrar çılgınlığını..

Ben o kapıya

dayanmam daha nice gece.

O kapılar ki, köpüklü kahvesi,

gülümsemesi ve göz kenarları

hep mavi.

Sanırsın bir ihtimalin sıcaklığı

ısıtıyor ağzını,

Sanırsın ergen bir kız uluyor

sokağın ucunda.

Kendinden gayrı,

Ne isabeti,

Ne müsibeti,

Öpecek değil hâlbuki,

kambur sırtını.

İşte öyle pespaye,

anattım bir iki hikâye.

Daha da anlatırdım,

gün sabaha döndü.

Ateşi karıştırmadık söndü.

Sanırsın genç değiliz, hiç olmadık,

viskimiz ucuz,

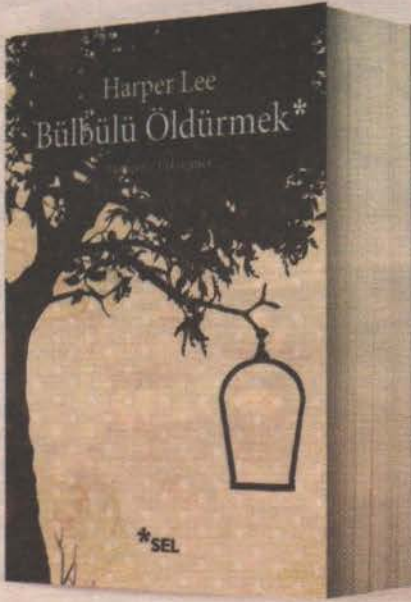
Sanırsın herkes suskun,

hiç konuşmadı,

cepler bomboş.

*SEL YAYINCILIK

www.selyayincilik.com | [selyayincilik](#) | [SeYayincilik](#)

Bülbülü Öldürmek

Harper Lee

Türkçesi: Ülker İnce

Etkileyici gerçekliğiyle ürperten, "İnsanı" vurgusuyla sarıp sarmalayan, çağdaş dünya edebiyatının en önemli ve özgün örneklerinden biri olan Pulitzer ödüllü *Bülbülü Öldürmek*, Ülker İnce çevirisiyle tekrar Türkçede.

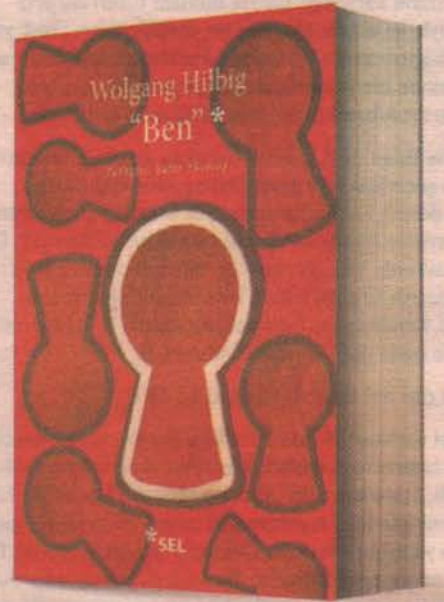

Kaygılarımızın Kışı

John Steinbeck

Türkçesi: Berrak Göçer

Dünya edebiyatının en güçlü kalemlelerinden biri olan John Steinbeck'ten bireysel ahlakın toplum tarafından nasıl şekillendirildiğine dair son derece gerçekçi bir tutum sergileyen bir çöküş, tereddüt ve manevi kriz hikayesi.

"Ben"

Wolfgang Hilbig

Türkçesi: Sabir Yücesoy

Kimliğini yitirmiş bir yazar. Yoksa bir ajan mı? Otoriter rejimlerin tüm zihinlere sıran, vicdanları taşlaştıran yalnızlaştırıcılığı içinde hangisinin doğru olduğunu kim bilebilir ki?

Yazının Sınır Boyuna Yolculuklar

Edebiyat Üzerine Denemeler 2

Enis Batur

Çağımız yazarları arasındaki hısımlık ilişkileri, geliştirdikleri sınır ihlalleri, açtıkları söyleşi damarları üzerinden hem ülke edebiyatına, hem dünya edebiyatına yönelen bir ufuk çizgisi taraması.

Kaldırım Taşlarının Altında Kumsal Var

McKenzie Wark

Giderek şiddetlenen kent mücadelesi-nin, burjuva kültür ve düzeninde çatla-klar yaratma arayışının beslenebileceği önemli kaynaklardan biri: Sltüasyonist Enternasyonal.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://www.pdfkitap.com>
mızrağı kapırmaktan iyidir."

Teorik Bakış sayı: 5 KOMPLO

Teorik Bakış
"Komplo"
dosyasıyla
yoluna devam
ediyor...

BAŞKA BİRİ Mİ VAR

Sürpriz yapmak için girdi içeri. İçerde hayatının en kötü sürpriziyle karşılaştı. Elinde dumanı tüten sürpriz bitki çayıyla kalakaldı. Hayatta en sevdiği insan...Yedi yıllık kocası...Bilgisayarının ekranında, Facebook sayfasının sağ alt köşesinde bir yazışma. Başka bir kadınla...Kalbine saplanıveren, kibrit kutusu büyüklüğünde bir diyalog...

Filiz, elinde kalan çayla kendini koridora attı. Tam tuvaletin önünden geçerken kapı açıldı. Birkaç adım atıp durdu. Arkasını döndü. Kocasını karşıladı. Odasına girdiğinden şüphelenmesin diye fındıktan kocaman bir yudum aldı. Dili damağı kavruldu.Yandığını belli etmemeye çalışan gözleri süratle yaşardı. O anda içinde korkunç bir ağlama krizi tetiklendi. Kendini sıktı. Gözyaşlarını sınıksız tuttu. Kocasının gözleriye onda değil, elindeki fındıktaydı.

“Aa, bitki çayı mı? Bana da yaparsana be Filiz.”

Kaçar gibi uzaklaştı. Kendini mutfığa attı. Kocasına yeni bir bitki çayı hazırlamaya başladı. İkinci kez. Bu defa bambaşka duygularla...İçine balı zehir niyetine sıkarak...Kocasını da Filiz'in belli belirsiz gördüğü o yazışmanın başına dönmüştü. Kocasını, Filiz'in ne yaptığını biliyordu. Ona bitki çayı hazırlıyordu. Filiz de onun ne yaptığını biliyordu. Bir kadınla yazıştıyordu. Ancak kocası, Filiz'in onun ne yaptığını bildiğini bilmiyordu. Bile bu kadar rahat olamazdı. Ayağına çay isteyemezdi. Çay hazır. Cinayet mahalline gider gibi gitti Filiz. Açık kapıyı vurup içeri girdi. Bilgisayarda temiz bir sayfa açılmıştı.

Ertesi gün akşama kadar kanepede uyukladı Filiz. Bütün gece gözüne uyku girmediği için. Hiçbir şey söyleyememişti. Yazışmayı gördüğü kadarıyla zihninde canlandırmaya çalışıyordu. Aldatıldığına dair bariz bir delil yoktu.“Acaba ben mi çok abartıyorum?” diye düşündü. Hafiften flörtöz bir yazışma mıydı sadece? Sorsa mıydı? Soramazdı. Kocasının özel mesajını okumuş olduğu gerçeğini kendine yediremiyordu. Çayını masaya bırakırken yanlışlıkla görmüş olsa bile yediremiyordu.

Günlerdir doğru düzgün bir şey yemiyordu. Anlık gördüğü o yazışmanın manasını kavrayamamak onu deliye döndürmüştü. Gördüğünden anladığı kadarıyla tanışmadığı biriydi. Böyle düşünmesine neden olan cümleyi tam olarak hatırlamıyordu.Yine de tanışmayan iki insanın yazışması olduğunu hissetmişti bir şekilde. Kadının tipiniye hatırlayamıyordu. Sadece kendisinden genç olduğu kalmıştı aklında.

Bu mevzu Filiz'i yiyip bitirse de bir şey sormasına karar vermişti. Böyle havada kabak sorular, böyle muhtak konular iyice rezil kepaze ederdi.Ancak konuyu kendi içinde kapatmayı da becerememişti. Birkaç hafta bu huzursuzluk ikliminde geçti.Ve sonunda Facebook'ta sahte bir profil oluşturup kocasına mesaj atmaya karar verdi. Ona vereceği cevaptansa yaratacağı sanal fotoğra vereceği cevap daha samimi ve içten olacaktı çünkü.“Peki yanlışlıkla mesajını gördüğümü söylemeyi bile kendime yakıştıramazken böyle bir şeyi nasıl yakıştırıyorum?” diye düşündü.“Sanırım o bilmeyeceği için. Kimse bilmeyecekse eğer, insan her şeyi kendine yakıştırıyor.”

Filiz saçlarını kararlı bir hareketle tepede toplayıp internete girdi. Blog'dan blog'a gezindi durdu. Her gün başka bir kıyafette poz veren Hollandalı bir yavruyu ağna düşürdü sonunda. Ülke farkı anlaşılmasın diye kapalı yerlerde çekilmiş fotoğraflarından karşı konulması güç bir seçkiyle bir Facebook hesabı açtı. Tekrardan kızın ısıltılı yüzüne baktı. Çok

**“Erkekler
bir kadının
ilk sevgilisi olmak
isterler,
kadınlar ise
bir erkeğin
son sevgilisi.”**

O. Wilde

güzeldi.Yüzüklerin Efendisi'ndeki Elif'lere benziyordu. Adını Elif koydu. Ve kocasına Elif'ten bir mesaj yolladı.Tipini çok tanıdık bulduğunu söyleyen, acaba gözünün onu nereden ısırdığını soran tatlı dilli bir mesaj... Cevap gecikmedi. Önce yazışmaya, hemen ardından flörtleşmeye başladılar. Kocasını, Facebook'taki tek arkadaşının kendisi olduğunu ima eden esprili bir mesaj yazdığında başından aşağı kaynar sular döküldü. Böyle bir ayrıntıyı nasıl atlamıştı? Neyse ki hesabını yeni açtığını ve dağ gibi biriken arkadaşlık taleplerini gözden geçirme işini sürekli ertelediğini söyleyerek durumu kurtardı. Yazışmalar tüm heyecanıyla devam etti.

Plan şuydu. Kocasını iyice bir döküp sonunda onunla buluşmak...Yani halk arasındaki söyleşiyle“göt etmek”. Ancak işler planladığı gibi gitmedi.Yazıştıkça kocasının bir zamanlar aşık olduğu esprili ve tatlı hâlini hatırladı Filiz.Şimdi tanınmayacak durumdaki o eğlenceli adamı ne kadar özlemiş olduğunu fark etti. Kocasının kendisine karşı nesli tükenmiş olan ne kadar güzel huyu varsa hepsi bu mesajlardaydı.Yazışmaya bir son vermek istemiyordu Filiz. Son verip de tekrar ağzını bıçak açmayan o huysuz adamla baş başa kalmak istemiyordu. Sürekli buluşmayı erteliyordu. Erteleyecek bahaneler tükendiğinde, bir ara kızı Amsterdam seyahatine bile çıkardı hatta. Oradan, oraya özel fotoğraflar paylaştı. Buluşmayı geciktirmek, sohbeti sürdürmek için her şeyi yapmaya hazırdı. “İnsan bu kadar aşağılık bir duruma düşebilir mi?”

diye düşündü.“Bu kadarı onu öldürmez mi? Öldürmüyormuş demek.” Aksine her sabah enerjik uyanıyordu. Onunla yazışacak diye. Elif olarak bile olsa. Filiz olarak değil Elif olarak uyanıyordu her sabah.Aynaya bakmak istemiyordu. Kocasının tutkuyla yazıştığı kadın olmak, onu göt eden kadın olmaktan daha cazipti.

Sonra bir sabah aniden ruhunda esen rüzgâr tersine döndü. Ve Filiz buluşmaya karar verdi. Hayallerden gerçeklere dönmeyi vakti gelmişti. Geçen gün solukta gördüğü duvar yazısı geldi aklına:“Hayaller Paris, gerçekler Eminönü”. Hayaller Elif, gerçekler Filiz. Gerçeklerle yüzleşmenin zamanı gelmişti. İki taraf için de. Facebook'tan buluşabileceklerini söyleyen yeni bir mesaj yolladı. Kocasını ne kadar da mesut olmuştu.Yeri ve saati belirlediler.Yeri ve saati belirledikleri anda sanki zaman durmuştu. Sanki dünya dönmez olmuştu.

Nihayet buluşma saati gelmişti. Filiz kocasıyla buluşacağı kafenin bahçesine doğru yürüyordu. İçinde tarifsiz bir sıkıntı vardı. Filiz olarak oraya gidip kocasına hayatının dersini vermek yerine Elif olarak oraya gidip onu kendine hayran bırakmayı tercih ederdi.Tokat atmak yerine ona ilk defa dokunan olmayı, rezil eden olmak yerine mutlu eden olmayı tercih ederdi. Elif olmak istiyordu Filiz. Birdenbire Elif olmak...

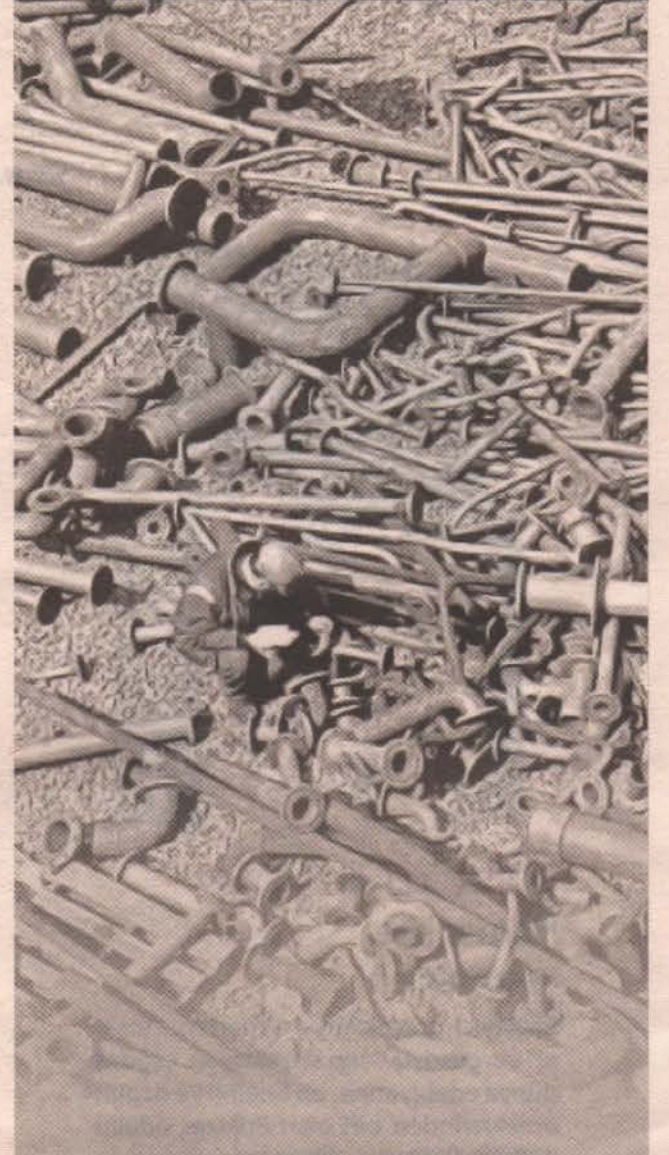
Açıklanamaz bir biçimde...Böyle bir mucize için her şeyini vermeye hazırdı. Ve o mucize gerçekleşti. Filiz'in dileği kabul oldu. Kafenin bahçesinde tek başına oturan kocasının karşısında dikildiğinde, adamın yüzünde daha önce hiç görmemiş olduğu bir hayranlık vardı. Oturduğu yerden ayağa fırlayıp elini uzattı.

“Merhaba Elif... Şey, fotoğraflarından bile daha güzelmışsin.”

Filiz'in içi aynı anda büyük bir mutlulukla ve devasa bir hüznle dolmuştu. Kalbi müthiş bir heyecanla atıyordu. Bir yandan da kalbi kırık. Paramparça bir ritimle atıyordu.Yırtılacakmış gibi, patlayacakmış gibi, duracakmış gibi. Hiçbir duygu içinde tutunamıyordu. Olduğu yere yığılmamak için kocasının karşısına hızlıca oturdu, Elif'in muhteşem bacaklarını üstüne attı.Ve gözlerinin içine tıkrıyla bakan adamın Elif'in sesiyile “Sahi mi?” dedi. ✨

Akşamseferi

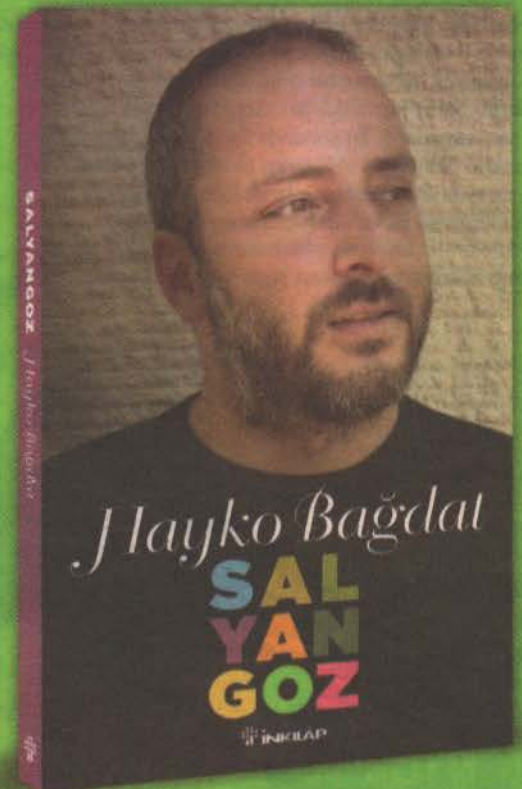
İç sökücüyüm ben
Nefretini, kursağını, açlığını,
ağız kokunu, uzvunu
Birleştirmesem, bil ki sen yoksun
Açtım önüme yapım çizelgeni,
1 numarayla 4b...çivile
Ne yaptıysam oluverdi
Bir kadın ki en güzel
Bir adam ki, sorma!
Öd, safra, ciğer; her şeyiyle önüne ser
Kutudan tek çıkmayan parçan
Gönül!
Onu da satmıyorlar
Dinsizim ben
Ama unutuyorlar
İmansız değil!
Gönlü de olur dinsizlerin
Bilmiyorlar;
O yüzden sen darmadağın
Delisin!

Hayko Bağdat

SALYANGOZ

*sadri alışık
yüzünden ermeni
kalamadım.
askere karşı da
türk olamadım.
ikisini de denedim
oysa...*

şehrin sesi

İstanbulular yeni bir mahalle kurmadan önce niyedendiklere yere kışın elma yazın da keçi eti asıp, orasının havadarlığını, nemini, sıcaklığını, soğukunu tespit ederlerdi. Bir başka ilme vakıf olanlar da bu şartlar uygun olduktan sonra toprağı iki arşın kazıp koklarlardı. Eğer kötü koku gelmezse oraya yerleşirlerdi. (ot dergi / kent rehberi / sayı 7)

Anadolu'ya binli yılların öncesinden gelen ve Yörüklerin ilk öncülerini sayılan oğuz boylarının dağınık göçerleri, eski bir geleneklerini Anadolu toprakları üstünde de gerçekleştiriyorlardı o sıralarda: Her yıl geçtikleri ve konakladıkları yere yeniden çadır kurmadan önce "dinlemesini bilenlerden" bir kişi kafileden ayrılıp bir gün öncesinden oraya gider ve yeri dinlerdi. Toprağın, ağacın, kurdun, kuşun, solucanın, börtü böceğin ortak bir sesi olduğunu bilen bu kişiler, çıkan ortak seste bir huzursuzluk hâsıl olduğunu hissedersen, adım atacak mecalleli kalmamış olsa bile zinhar oraya çadır kurmazlar, sessizce geçip giderlerdi.

Zira onlar; toprağın, doğanın, mekânın ortak bir sesi olduğunu inanırlardı. Bu kadim inanç birbirinden habersiz, dünyanın farklı coğrafyalarında doğayla baş başa yaşayan çoğu topluluk için geçerliydi. Her şeye olduğu gibi üzerine bastığı toprağı da saygıydı, toprağın kendini taşıyıp taşıyamayacağını o seslerden anlar, ona ağırlık verdiğini hissettiği zaman da daha fazla yük vermemek için orada durmazlardı.

272 senesinde göçerlerle uzun zaman geçiren ve onlardan bu meziyet öğrenen Mardinli matemaatikçi ve mimar Ali el Cevali (asıl adı Züheyde) maharetini yaptığı mekânlarda kullanıyordu. İşindeki ustalık kulaktan kulağı yayılınca bu özelliğini, bulunduğu kentin valisi (Uralyanos) yeni bir saray yapması için kendisine gösterdiği alanda da (Hayrani tepelerinin olduğu yer) uyguladı. Bir gün boyunca o yerin sesini dinledi ve sonunda valiyi: "Buraya saray yapmayın, eğer yaparsanız huzursuz olursunuz, zira toprak yaralı" dedi. Vali bunu tavsiyeyi umursamadı, Züheyde'ye sarayı yapmasını emretti. Mimar ölümü göze alarak bunu yapamayacağını söyleyince valiyi onu Darende bölgesine sürgüne göndererek Roma'dan yeni bir mimar çağırdı. Sarayın yapımı iki sene sürdü ve sonunda Uralyanos göz alıcı yerine mahiyetle yerleşti. Fakat ilk günden itibaren görmeye başladığı kâbuslar onun peşini bırakmadı. Eski sarayında melek gibi uyuyan iki çocuğu her gece çığlıklarla uyanıyor; herkeste bir mutsuzluk, huzursuzluk hâsıl oluyordu. Saray hizmetkârları saraydan gitmek için peş peşe izin istiyorlardı. En sonunda karısı iki çocuğuyla birlikte kendini öldürünce valiyi, sarayı bırakıp eski yerine taşındı ve sarayını da hapishane olarak kullanılması için tahsis etti. (Tarihteki ilk ve tek hapishaneye çevrilen saraydır: Mahkûmlar arasında çıldıranlar olunca valiyi, 5 yıl sonra yaptığı hatayı anlayıp sarayı yerle bir ettirdi.)

Züheyde'yi geri çağıran Uralyanos, ondan işin sırrını öğrenmeye çalıştı. Şamanlığın diğer inançlarla bir karışımı olan bu davranış şekli sofu bir Hristiyan olan Uralyanos'un yapısına ters gelse de yaşayarak tecrübe ettiği için bu durumun haklılığını kabul etti ve şehrin yeni mahallelerinin nereye, nasıl kurulacağını işini Züheyde'ye verdi. Böylece ilk şehir planlaması tarihte devreye girmiş oldu. Yeni mahallelere taşınan kişiler mutlu oldular; zira toprağın kendilerini kabul edeceği yerlere yerleşmişlerdi. Şehirde peş peşe yeni mahalleler oluştu ve şehrin mutluluğunu duyan diğer illerdeki insanlar Mardin'e göçmeye başladılar: Züheyde şehrin içini de kentin ve toprağın ruhuna iyi gelecek şekilde iyileştirdi. Şehir sekiz yıl içinde üç katı bir alana çıktı. Geliri arttı ve Roma imparatoru Probus (daha sonra kendi askerleri tarafından öldürüldü) valinin bu kadar hızlı şehri büyütmesinden hem memnun oldu, hem de kendi bağımsızlığını ilan edeceği için korktu. Bir şehrin mutlu olması tarih boyunca iktidarı elinde tutanları korkutan bir şeydir zira... Vali'yi ve Züheyde'yi Roma'ya çağırdı ama ikisi de yolda öldü(!)

Bunlar 16. yüzyılda kaleme alınan ilk mimarlık ve şehir planlaması üzerine yazılmış ve müellifi Ahmed Hasirî olan "Usûl-i Mi'mârî-i" isimli kitapta kısaltarak aktardığım bilgiler. Ama aklın yolu birdir; coğrafyasız ve zamansızdır. Şimdi modern zamanların mühim mimarlarından olan Juhani Pallasmaa'nın "Tenin gözleri" (yem yayınları) isimli kitabından bir paragrafa bakalım.

"Görme yanıltır; ses birleştirir; görme doğrusaldır; ses tüm yönleri doğrudur. Görme duygusu dışsalılığı imler; ses ise bir içsellik deneyimi yaratır. Nesneye ben bakmam, ama ses bana gelir; göz uzanır; kulak karşılar. Binalar bakışımıza tepki vermezler; ama seslerimizi kulaklarımıza iade ederler. 'Sesin merkezleyici eylemi insanın kozmos duygusunu etkiler' diye yazar Walter Ong. 'Sözlü kültürler için kozmos, merkezinde insan olan bir süregiden olaydır. İnsan umutlu mundî'dir; yani dünyanın göbek deliği. Çağdaş dünyadaki zihinsel merkez kaybının, en azından kısmen, işitilir dünyanın bütünlüğünün ortadan kalkmasıyla yüklenebilmesi düşündürücüdür."

"Görme yalnız gözlemcinin duygusudur; işitme ise bir bağ ve dayanışma duygusu yaratır."

Muktedir kendi bakışını inşa eder. Mimariyi insana uydurmak yerine insanı mimariye uydurmayı tercih eder, bir hapishane gibi.

"Her şehrin sokaklarının yapısına ve ölçeğine ve genelindeki mimari üslup ve malzemelere bağlı olan bir yankısı vardır." ... Çağdaş şehirlerin geniş açık mekânları sesi geri göndermez ve bugünün binalarının iç mekânlarında yankılar emilir sansürlenir. Alışveriş merkezlerinin ve kamusal mekânların programlı banttan müzikleri mekânın akustik hacmini kavrama olanağını ortadan kaldırır. Kulaklarımız körleşmiştir."

Otorite ve mimarlık birbirine sıkı sıkıya bağlıdır; otorite buyurgandır ve insanların kendi evini/yuvasını kurmasına izin vermez, "Benim belirlediğim şekilde ev yapacaksınız, yaşayacaksınız" der. Çeşitli ülkelerde tarih boyunca yapılmış işçi evleri, göçmen evleri, vb. ve şimdi de toplu konutlara baktığımızda bunu görürüz. Serbest oluşturulmuş mimari ve yerleşim yeri (misal gecekondu mahallesi) düzene uymadığı için otorite tarafında yıkılır: Muktedir kendi bakışını inşa eder. Mimariyi insana uydurmak yerine insanı mimariye uydurmayı tercih eder, bir hapishane gibi... Brezilya'nın başkenti Brasília otoritenin tasarladığı ve 41 ayda inşa ettiği bir şehirdir. En büyük özelliği de kitlesel bir hareketi önleyici mimarisidir:

Otorite şehrin sesini dinlemez, yapılmış olanı da kalbine hançer sokar gibi değiştirme hakkını elinde bulundurur. Her yeni yönetim şehrin üzerine tüy dikmek üzere kendi varlığını göstermek ister. Fatih, Bizans'tan aldığı zaman, Atatürk Osmanlı'dan aldığı zaman, Menderes tek partiden aldığı zaman ciddi yapı bozumlarına girdiler. Ama yapı kısmı olmadı, bozum kısmı gerçek oldu. Unkapanı Caddesi olarak bildiğimiz yolun açılışı sırasında geceleri kentte ortaya çıkan ve derinden gelen feryat seslerinin duyulmuşluğu hâlâ anlatılır ve kaynağı belirsiz bir vaka olarak eski karakol kayıtlarında bulunur. Zira "Mimarlık bizi ölümlerle ilişkiye geçirir" (j.p./ age) Mimarlık o alalının geçmişine ilgili tasavvurda bulunmamızı sağlar. Şehrin geçmişine saygıdır, "Sizi unutmadık, bu bütünlük içinde sizinle varız" demektir. "Ama bunu acımasızca yıkarırsanız, onun acısı ve laneti sizin peşinizde olur."

Deniz dolduruldu, ağaçlar kesildi, göller kurutuldu, beton ve asfalt döküldü, şehir içinde insanlar evlerinden edildi, sürüldü, daha büyük, daha süslü, daha kalabalık, daha hastalıklı ve daha kötü olsun istenildi. Bu isteği de gerçekleştirdiler. Son gelen de dâhil olmak üzere her gelen, toprağın, şehrin sesini dinlemeyi gereksiz saydı, zira oraya geldiyse artık onun sahibidir ve tecavüz edebilir. Zira iktidarın bakış açısı budur: Zorla sahip olmak.

Gözlerinizi kapatıp İstanbul'u en sessiz olarak kabul ettiğiniz anda bir dinleyin. Huzur ve dinginlik yerine acı ve huzursuzluk girecektir kulağınızdan içeriye. O yüzden şehir bedbaht, o yüzden hırçın... Çünkü şehir acı çekiyor, altındaki toprak onu kaldırmıyor. "İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı" cümlesi Orhan Veli'nin naifliği olarak tarihte kaldı ne yazık ki...

Duymuşuzdur mutdaka: Bir evde gaip sesler duyulduğu zaman, mahallenin geçmişini bilen ihtiyarlar "o evin altında yatır vardı" diye tespit koyarlar. Orada yatan bir mevtayı taşıyan toprağın üstüne tarihini ve anlamını silerek yeni bir tarih, anlam koyma çabasının beyhudeliğini, huzursuzluğunu anlatır. Şimdi sadece göze hitap edilen son teknoloji ürünü binalar dikiliyor, övünülerek. Lâkin onu oluşturan malzemeler arasında, taş ocağında ezilen, çimento fabrikasında ciğerleri iflas eden, demir ocağında yanan, o binayı yaparken düşerek ölen işçinin feryadı da var. Taş sesi aşır... Toprağın, taşın geçmişini unutup paranzla kendinize yeni ve şık bir gelecek kuracağınızı düşünüyorsanız buyurun alın ve huzur içinde oturabilirseniz oturun orada.

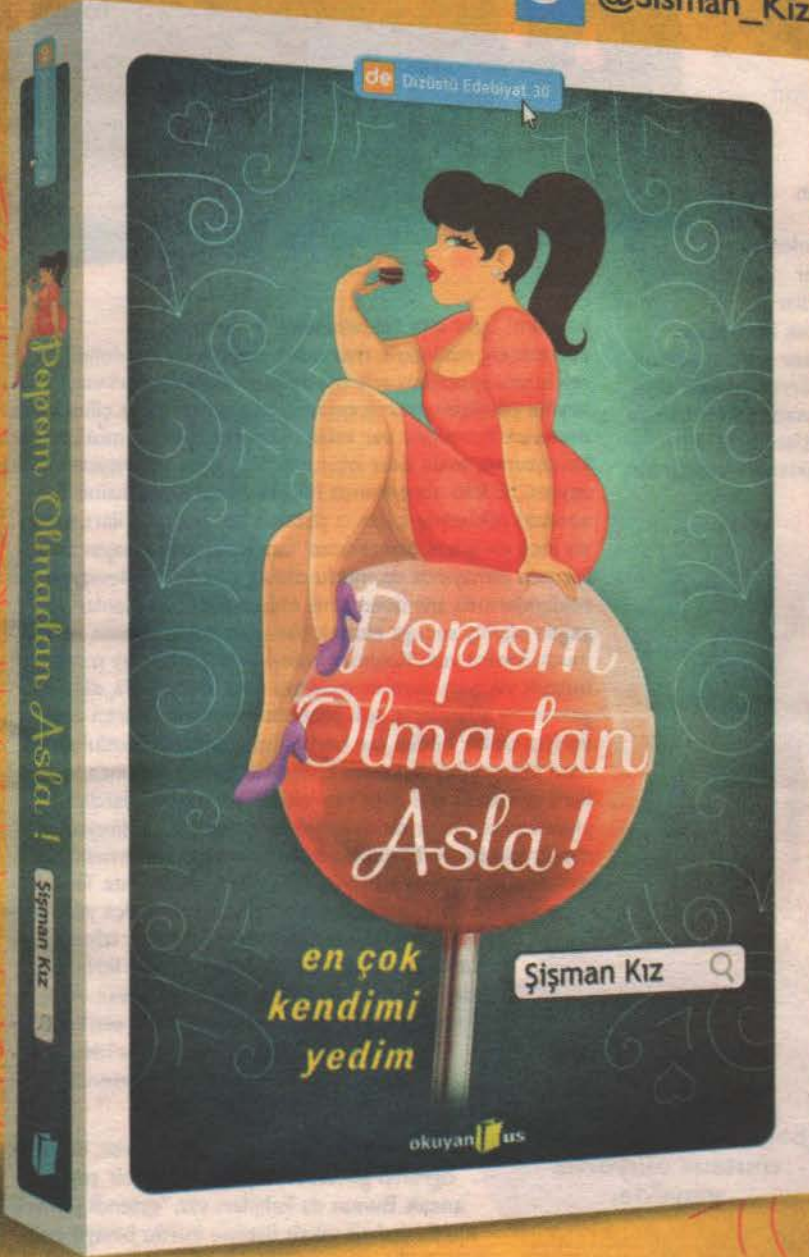
Ama unutmayın, altınızda yatır var! ✨

Dünyalarını paylaşmak için, içlerini boşaltmak için, yalnız olmadıklarını hissetmek için, intikam için, küfretmek için, itiraf etmek için, söyleyemediklerini söyleyebilmek için, anlaşılacak için, öfkelerini kusmak için yazdılar, yeni bir dil yarattılar.

Nasıl yaşıyorsak, öyle yazılmış kitaplarla Dizüstü Edebiyat devam ediyor...

@Sisman_Kiz

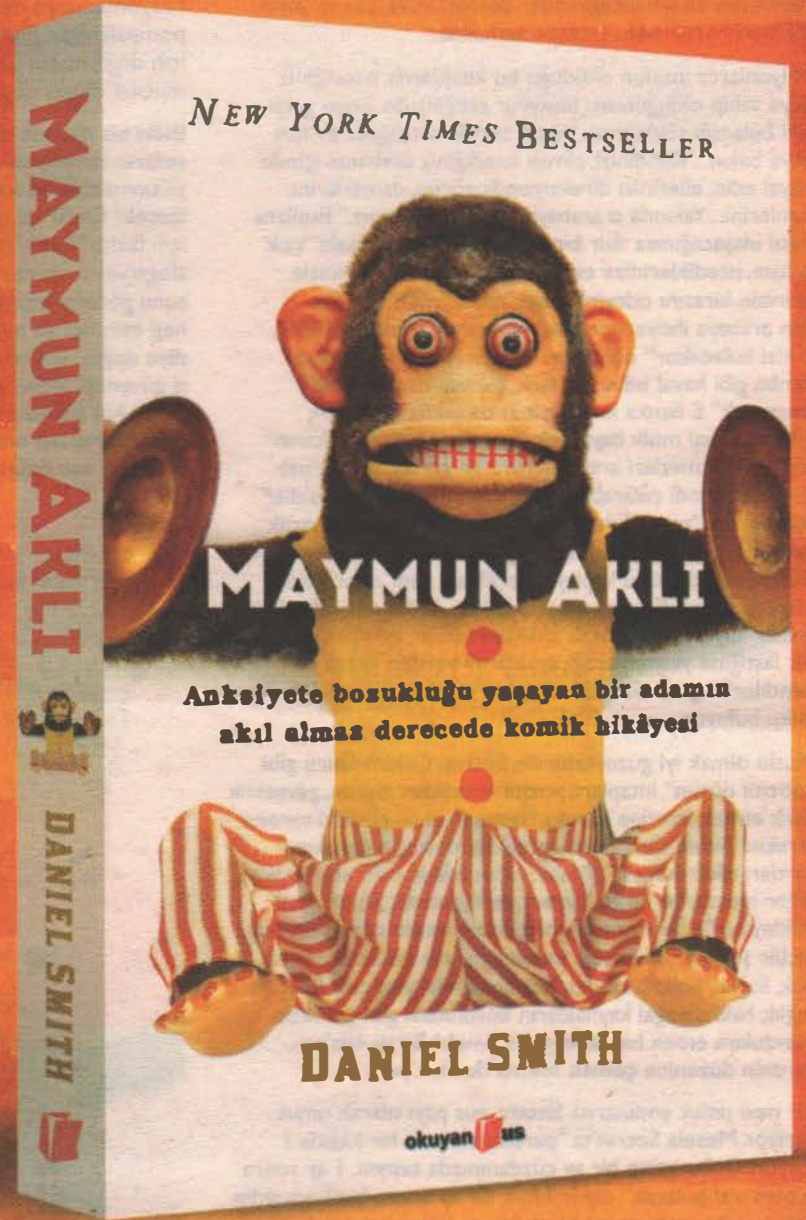

Siz hiç terkedildiniz mi?
Ya terkedildiğiniz için depresyona girdiniz mi?
Depresyona girince yemeğe mi yüklendiniz?
Peki yemeğe yüklenince iyice depresyona girdiniz mi?
Tebrikler! Şişman insanın sonsuz döngüsüne hoşgeldiniz.

Esprili dili ve kendine gaddar mizahıyla kısa sürede Twitter'da fenomen haline gelen Şişman Kız, aşkı, ayrılığı ve acısıyla tatlısıyla her türlü yemeği masaya yatırdığı Popom Olmadan Asla romanı ile Dizüstü Edebiyat serisine de olanca ağırlığını koymaya geliyor!

Anksiyete Bozukluğu Yaşayan Bir Adamın Akıl Almaz Derecede Komik Hikâyesi

Anksiyetenin krallığında, basit fobileri olanların işi kolay. Yüksekten korkuyorsan, tırabzandan eğil. Mikroptan korkuyorsan, yeri yala. Ama eğer en büyük korkun korkmaksa ne yaparsın?

Daniel Smith, Maymun Akli'nda, anksiyete bozukluğu ile yaşamının neye benzediğini, kendi hayatından örneklerle son derece çarpıcı ve esprili bir dille anlatıyor. Herkesin kendinden bir şeyler bulacağı Maymun Akli'ndan panik atak yaşayanlar daha da çok faydalanacak.

"Daniel Smith'in anksiyetesi muhteşem bir komiklik anlayışı ile eşleniyor, ve bu da Maymun Akli'nı sadece karanlık, acı dolu bir kitap değil, aynı zamanda eğlendirici ve komik yapıyor."

- OLIVER SACKS

OKUYAN USLANMAZ

DERT BENDE DERMAN SECRET'TA!

Ah ah, iki damla bal yiyecez diye kaç çuval keçiboynuzu kemirdik, üç kuruşluk mutluluk için ne çile çektik arkadaş! Mutluluğun bedeli neyse ödemeye hazırız da mutluluğun bedeli genelde mutsuzluk oluyor. Çünkü o artık bir his değil, bir görev, bir başarı nişanesi.

Zor değil, ya bir fiyatı var ya bir kitabı. Mutluluğun 'sır'ını hepimizin ulaşabileceği kadar bestseller. Ve 'çekim yasası' mülkün, hatta malın-mülkün temelidir.

Milyonlarca insanın okuduğu bu kitaplarda, istediğiniz şeye sahip olduğunuzu tasavvur ettiğinizde, onun gelip sizi bulacağı söyleniyor. "Satın almak istediğiniz ev için eşya bakın... Kendinizi, almak istediğiniz arabanın içinde hayal edin, ellerinizi direksiyonda görün, damarlarınızı, benlerinizi... Yakında o arabaya sahip olacaksınız." Bunlara nasıl ulaşacağınıza dair bir bilgi verilmiyor. Mesela "çok çalışın, istediklerinize emeğinizle ulaşın, alın terinizle evinizin kirasını ödeyin" değil. Yahut "mutlu olmak için arabaya ihtiyacınız yok," denmiyor. "Tahayyül edin, o sizi bulacaktır" deniliyor. "Evreni içinden cin çıkan lamba gibi hayal edin, tek fark, burada dileklerin bir sınırı yok" E banka kredilerinin de taksit limiti yok gibi... Siz mal mülk hayal ederken bir gün bir bankanın müşteri hizmetleri arayveriyor: "İyi günler, hesabınıza şu kadar kredi çıkarabiliyoruz, kullanmak ister misiniz?" Vay anasını, 'secret' gerçekmiş! Mutluluk sırrı, çalışarak geçen insanlar için, duvar kağıdı olarak borç senetlerini kullansalar tümünü kaplayabilecekleri yeni evler, 'geri satmak zorunda kalırsam yüzde kaç işçilik masrafı olarak kesilir' diye hesaplayarak aldıkları takılar, aylıklarının bir lastiğine yetmeyeceği, ayaklarını yerden kesse de kendilerini gırtlıklarına kadar borca gömen arabalar olarak vuku buluyor.

Mutlu olmak iyi güzel tabii de, Secret, Çekim Gücü gibi "pozitif düşün" kitapları, pozitif enerjiden ziyade, gevşeklik zerk etmek üzerine kurulu. "İyimser olun, gerisini evrene bırakın! Evren dileğinizin gerçekleşmesi için gereken şartları oluşturacak." (Meali: şu an bütün operatörlerimiz, diğer müşterilerimize hizmet vermektedir, lütfen bekleyiniz.") Bu mantığa göre, bizim mutlu olmak dışında hiçbir şey için mücadele etmemize, diretnemize gerek yok. Sağlık, bolluk, saadet, hepsini evren verecek. Boşuna sağlık hakkı, doğal kaynakların korunması gibi gereksiz mevzulara emek harcamayalım. Emek? Bırak Alla'sen, evrenin düzenine çomak sokma durduk yere...

Bir nevi umut endüstrisi. Sistem, sus payı olarak umut veriyor. Mesela Secret'ta "paranız mı yok, bir kâğıda 1 milyon Dolar yazıp bir ay cüzdanınızda taşıyın, 1 ay sonra o para sizi bulacak" diyor. Niye, bir ay sonra bankaya gidip çeki bozduracak mıyız? Mutluluk vadeden pozitif düşünce kitapları, seçimlere hazırlanan politikacı gibi, Çiller de bize oturduğumuz yerden bir ev bir anahtar iki araba vadetmemiş miydi? "Ellerinizi o arabanın direksiyonunda hayal edin!" Hak arama, birlikte mücadele etme gibi durumların zihinde flulaşacağı bir duman altı ortam yaratıyorlar: "Dünyayı istediğiniz surette yaratmak için doğmadınız, kendi dünyanızı güzelleştirmek için doğdunuz." diyor Secret. Örgüdenmeyin yani. Dünya barışı falan, o işleri hep evrene bırakın, siz kendi dalganıza bakın... Biraz Adnan Menderes mantığına benziyor. Her mahalleden bir mutlu çıkaracaklar. Biz şükredip bekleyelim... Umutsuzluk gibi, umudun bu türü de hak arama yollarını tikiyor. "Güzel günler göreceğiz çocuklar" değil burada verilen umut. "Sen kendi işine bak çocuğum," diye göz kırpmıyorlar sadece.

Bu konuda, bizi mutsuz eden, uyuşturan mutluluk terörü üzerine yazılmış şahane kitap Mutsuz Olmak'a (Wilhelm Schmid, İletişim Yayınları, Çeviri: Tanıl Bora) kulak vermekte fayda var: "Gelecek zamanlardan dönüp, 21. Yüzyılın ilk on yıllarına bakınca insanlar çok şaşıracaklar. Nasıl oluyordu

da insanlar, astronomik devlet borçlanmalarının ve çılgın mali krizlerin ortasında bu kadar fazla kişisel mutluluklarıyla meşguldüler? Başka dertleri yok muydu? Lakin yüzlerini mutluluğa dönüyorlardı çünkü başka dertleri vardı."

Sistem tarafından, hayattaki yegane misyonumuzun mutluluğa kavuşmak olduğu pompalanıyor. Mutluluk hissetmediğimiz için değil, mutlu olmayı başaramadığımız için mutsuz oluyoruz genelde.

Belki biz mutsuz olmaya da varız ama onların tanımadığı mutluluğa ulaşmak için yırtınmazsak bu kapitalistler ne yiyip ne içecek? Onlar da ne yapsın, kendi mutlulukları için bizim "mutlu olmamızı" istiyorlar. Her sloganımızı apartıyorlar, yakında billboardlarda şunu görürsek şaşmayız: "Mutluluk yok, tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz." Termik-nükleer santral açacak diye doğayı katleden, inşaat yaparken tasarruf edecek diye iş güvenliği tedbirlerinden feragat edip insan öldüren, daha havalı kot pantolonlar satmak için kot taşıttığı işçilerin silikozis hastası olmasına yol açanların reklamını yaptığı bir mutluluk var önümüzde...

Reklamlara göre mutluluk genelde ev içinde gerçekleşen bir durum. E tabii, sen şirketin HES yapacak diye dereyi kurutmaya kalkarken, yine senin sahibi olduğun kargo şirketi vasıtasıyla memleketinden gelmiş teslimatı alan müşteri tabii ki evinde mutlu olacak. Memleketine bizzat gidip deresine ayaklarını sokarak mutlu olacak olsa, belki orda senin açmaya niyetlendiğin santrale karşı çıkanlara katılacak... İş güvenliği tedbirleri alınmadığından iş cinayetinde ölmüş işçilerin üzerinde yükselen ama bittiğinde kâpısında bekleyecek özel güvenlik görevlisi sayesinde 'sokağın tehlikeleri'nden korunan binalarda yaşayan mutlu insanlar var reklamlarda. İkimiz birden sevinebiliriz, gökdeleni yıkalım! Ev reklamlardaki evinde mutlu insanlar da ailecek oturmuş televizyon seyredirken gösteriliyor. Dünyayı bok götürüyor ama seyrettikleri televizyon, tabii ki her şeyi olanca berraklığıyla gösteren bir plazma TV. İkimiz birden sevinebiliriz, televizyona

bakalım! Lüks site reklamındaki insanların seyretmek vesilesiyle markasını değilse de modelinin reklamını yaptıkları televizyonda yine mutlu biri var, keyifle çikolata yiyerek televizyon seyrediyor, e çikolatada mutluluk hormonu var tabii... Diyelim tüm bu mutluluklara kavuştunuz, evde otur otur, çikolata yiyip televizyon seyret... E kilo alıyorsunuz hâliyle. Nasıl giyeceksiniz bir sonraki reklamda çıkan o daracık kot pantolonları, nasıl en ince en güzel olacaksınız? Yani kusura bakmayın ama formda olmayınca da mutlu olmak çok zor! Televizyon reklamlarında sıvı deterjanla elde bulaşık yıkayanlar ve yağda pişmiş sucuğa ekmek bananlar hariç şişman ve mutlu kimse yok. Koskoca televizyon, şişman ve mutluya bulaşık yıkayan, zayıf ve mutluya lüks arabalarda, dünya yakışıklısı adamlarla, son moda kıyafetlerle oturan rolü veriyorsa, bir bildiği var herhâlde! Zayıfların mutluluğuna nasıl erişeceğiz? Şekerim kolayı var. Sabah kalkınca, hani tadı talaş gibi olan gevrekler yok mu? Onlardan yiyorsunuz. Onlar da öyle bakla çakkalda satılmıyor, almak için bir AVM'nin bodrum katındaki süpermarkete gidiyorsunuz. Hem yürüyüş de yapmış olursunuz. Tahıldan-gevrekten hemen sonuç alamazsanız da, kalça yükselten kot pantolonlar var. Evinizde televizyon izleme mutluluğuna eriştiniz diye kimse size koca götlü diyemez! Baldır toplayan çoraplar var. Aynı markanın bir beden incelten korseleri var. Giyince nefes alamıyorsunuz ama olsun, "mutluluktan nefesim kesildi" deseniz başınız ağrımaz!

Mutluluk, hissederek değil, görerek, duyarak öğrenip göstererek yaşadığımız bir şey ancak. Bunun da kalıpları var, "evlendi yuvasını kurdu (taksit taksit üstüne kurdu binayı) çok mutlu"; "iş gücü yerinde, keyfine diyecek yok."

Mutlu olacağız tabii, Facebook'a kendini çok mutlu hissediyor diye durum bildiriminde bulunabileceğimiz akıllı telefonlarımız var artık. "Psikoloğun saatine dünya para veriyorum, mecbur çabuk iyileştim" diyenler gibi, bir telefona 2 bin lira vermişsin, n'apacan, "derdine yanyor" yazacak hâlin yok. Mutlu hissediyor yazacan tabii! Mutluluğu paylaşmak, dostlarla paylaşmak değil artık, internetten paylaşmak. Selfie çıkmadan önce bir başıma gittiğim yerlerde telefonu ters çevirip arkamdaki tarihi eserle fotoğraf çektiğimde, bakan "yazık bu kızcağızın da fotoğrafını çekecek bir tane arkadaşı yok muymuş" der diye, millete göstermeye utanırdım fotoğraf makinesini tuttuğumdan sağ kolum görünmeyen fotoğrafları. Dostlarım benim sağ kolumdu. Şimdi selfie çıktı, çoluk çocuk toplanıp telefonu tutanın tek kolu, hepimizin patates suratlı olduğu fotoğraflar çekip internete yüklüyoruz. Tekken kalabalıkları hesap etmememiz öğretiliyor ama yalnızlık alışkanlıkları kalabalığımıza sirayet etti, "mutluyuz de mi Sadık?".

AZ GELİŞMİŞ İSTANBUL TARZANI

Meşhur Manisa Tarzanı herkesçe malum, ancak Tarzanlık kavramına çok garip bir açıdan yaklaşan Az Gelişmiş İstanbul Tarzanı İhsan Kaptan da en az onun kadar, belki de daha ilginç bir tip. Tarzanlık felsefesi hayvanlarla değil, açlıkla mücadele etmek olan İhsan Kaptan 1970 yılında gazetelerin ilgisini çektiğinde 41 kilodur ve 34 yaşından beri açlıkla kucak kucağa yaşamaktadır. Bazıları bu uğurda ölmüşse de sınırı atlatan diğer çocuklarını bu hayata alıştırmış, onları da kendisi gibi açlığın iyiliğine inandırmıştır. Hasılı kelim, ailecek Tarzanlık etmektedirler:

Vücudunun güzelliğini korumak için her sabah halter çalışan, uzun mesafe koşan ve en önemlisi yemek yemeyen İhsan Kaptan, açlık ve Tarzanlıkla ilgili en sıkıntılı dönemini, "Askerde gıdama dikkat etmedim ve tam 51 kiloya çıktım," diyerek anlatır.

"Bu benim için rekor kilo oldu. Vücudum deforme olmaya başlamıştı. Askerden sonra hemen rejim yaparak eski halime döndüm... İki çocuğum var, on yaşında İlknur, beş yaşında Aynur. İkisi de açlığa talimlidir. Benim beş çocuğum oldu, bunlardan üç tanesi açlık grevinde göçüp gittiler."

O zamanlar Nejat Uygur Tiyatrosu'nda çalışan Az Gelişmiş İstanbul Tarzanı'nın en büyük hayali ise hayatının filme alınması veya yerli bir Tarzan filmi çevirmektir. Bazı film şirketlerinden teklifler alır ancak kendisiyle oynayacak bir timsah ya da aslan bulunamadığı için projeler hep askıda kalır. Aslanları çok sevmesine rağmen aslanlar onu sevmiyordur. Bunun nedenini zayıflığına bağlar; aslan veya timsahların dişlerine uygun değildir ve vücudunda yeteri kadar et olmadığı için aslanlar onu makbul saymıyordur.

Baş koyduğu yolda oldukça iddialı olan bu garip Tarzan, son olarak rakiplerine meydan okur: "Büyük şehrin her türlü dardına göğüs gerecek, az para ile kalabalık nüfusa bakabilecek, açlığı künde getirebilecek güçlü kişiler, yani benden daha fazla Tarzan olan varsa çıksın karşıma."

Akşamsefası

Kaptanın Seyit Defteri

AVM

• Yaşadığınız şehirdeki bir alışveriş merkezine bakın. Herhangi birisine. Onu AVM yapan sebepleri düşünün. O binalar; alize rüzgârlarından, ipek yoluna, ümit burmunun geçilişi... Kapitalizm, serbest piyasa ekonomisine uzanan yelpazede paranın evrilmiş hâlidir. Parayı bulan Lidyallılar ve alfabe yazısını kullanan Fenikelilerden beri binlerce yıldır değişmemiş sadece son hâli ile mimari teknik, altyapı, güvenlik, tüketim, toplum mühendisliği açısından kusursuz hâle getirilmiştir:

• Konumu önemlidir, çok uzaktan bile görülebilecek kadar iri, yüksek... Şehre hâkimdir; bu temsil ettiği her şey adına en önemli noktalardan birisidir. İhtişam ve görkemini göze sokup, insanların üzerine gelir. Rakiplerinden önde olmak zorundadır. Rengi, dokusu kendisine özeldir. Şehirdeki binalar zamanla kirlenir, eski, hantal, ahşap, mahalleden, sizden bir görünüme dönüşür. Zamanın ve orada yaşanan hayatın izlerini, kokularını taşıyan detaylara sahip olabilir. AVM her zaman jilet gibi pürüpkür, zaman mevhumu, hafızası yoktur. Eskimez ve eskitilemez. Yeni yıl, milli ve dini bayramlarda full makyajlı, gelin başlı, botokslu ve şüştür. Şovenist, seçici geçirgendir. Az ilerideki inşaatta çalışan, ter kokan, kir pas içindeki inşaat işçisi. İhtiyacı gidermek veya karını doyurmak için içeriye girmek istediğinde, güvenlik tarafından sille tokat dışarı atılabilir.

• Aynı zamanda değişken cinsiyetlidir: Dışarıdan otoriter, saldırgan, erkeksi ve kaslı gözükürken. İçeride beyaz ve pastel renkler ile bezenmiş. Köşeleri yuvarlanmış eğimlerle dışildir. Daıma mırıltı düzeyinde, çoğu majör tonda, sakın lirik bir müzik ile sizinle konuşurken; yumuşak ve endirekt ışıktandırması ile katların derinliğinde fark ettirmeden kitlesini uyuşturup metabolizmasında eritebilir. Aslında bu özelliğini kutsal mekânlardan almıştır ama oraların kubbe altındaki akustiğe kendinizi bıraktığınızda. Hatta mensup olmadığınız bir dinin ibadethanesindeki vitraylarına baktığınızda bile esirgenip, korunduğunuza dair bir kutsiyet, mutluluk ve iç huzur bulabilirsiniz.

• Bir alışveriş merkezine bakın. Her hangi birisine. Takip ediliyor; hatta izliyor hissine kapılırsınız. Doğru, AVM'ler hepimizi izler. Yaşadığınız şehir koca bir röntgeniye dönüşmüşse bundaki hatırı sayılır yük onların ve plazalardadır. Geriye kalan desteği Mobese'nin içtması tamamlar: Göz bebeği gibi dönen, her hava şartında görebilen 'doom' kameralar dıştan içe köşelerden, tepelerden, küçük metre-kareleri dahi gözlem altında tutar: Binada hır çıkartmış, küçük bir hırsızlık yapmış, patron ile kavga etmiş bir mağaza çalışanı kara listedir. Dolayısıyla daha binaya yaklaşırken keskin sibernetik ağı takılırsınız. Ak listeler de vardır. Mesele bakan, müsteşar, koruma, vali, belediye başkanı veya milletvekili eşisi izleniz arabanızın, yüzünüzün profili yapıya işlenmiştir. Dolayısıyla siz kilometrelerce öteden yaklaşırken bina size yakışan aristokraziyle "hoş geldiniz efendim" girişgâhını çoktan hazırlamıştır.

• Bir alışveriş merkezinin içine bakın. Hayatın size sunmadığı suni bir güvenli yaşamı ön planda tutar. Binaların bazı takıntıları vardır ama ani reaksiyonlardan hoşlanmaz. İçeride iken birden koşmaya başlarsanız. El kol hareketleri ile abartı bir görüntü verirsiniz. Bağırarak konuşursanız, güvenlik mikrop kuşatan antikör gibi çevrenizi sarar. Ahengi ve sürünün temposunu bozacak tehditsiz demektir. Zamanın ruhu dışı

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

dünyada sayılamayacak kadar çok tehlikeye sahip. İnsanların kaybedecekleri sürüyle mülk. Acil bir durumda reaksiyon verecek "savaş ya da kaç kurtul" refleksi körelmiş durumda iken bir AVM'nin içi aslı da belli bir neslin ailesi, çocukları ve kendi kalesi gibidir:

• Tabii o kaleyi koruyan güvenlik. Girişte cihazın ötmemesi için cebinizi boşaltığınızda kenara koyduklarınız arasında; bir Tokai çıkmak ya da zippo, sigaranızın Tekel 2000 veya Djarum Black tercihi, cep telefonunuzun eski ya da ona verilen paraya ökünüz alınabilecek iPhone olması hakkınızda çok şey söyleyecektir. Aslında içeriden bir şekilde korunurken. Dışarı için muhteşem bir sinsi tarmuz, gözdedeme, haber alma, gerektiğinde spekülasyon yaratmak için çok etkili bir unsurdur AVM. Dikildiği yerde ve sayısının çoğaldığı ülkenin moral, ahlak ve ekonomisinde söz sahibidir:

• "Bu kocaman binalar kimin?" diye sormuşsunuzdur kendinize. Ekonominin sahibi kim ise aynı kişiler; yani devlet sadece vergi değil dışardan borç da alır. Ama kumaz bir yönetimde ayak oyunu çoktur. Kaynaklar, teknoloji yetersiz.. Birinci sınıf

bir montaj bandı bir ülke olmanın ötesine geçemiyorsanız, o zaman bu binaları borç aldığı ülkenin uluslararası şirketleri ile ülke firmaları ortaklaşa yaparsın. Açıldığında kiralılar, dükkân, Franchising giriş, kullanım bedelleri ve birçok yan kalem dolar üzerinden hesaplanır: Sonra bina ekonomik sistemine girince borç; tüketen, alışveriş yapan müşteri ve çalışan yurttaşlardan tahsil edilir ve dolar olarak ödenip hop oradan yurt dışına uçurur.

• İstihdam diyorsanız; dükkânların büyük çoğunluğunun yabancı markalar olduğunu, sunulan ve tüketilen ürünlerin dışardan geldiğini, dükkânların içindeki birçok cihaz, sarf malzemesi ve dayanımın başka ülkelere ithal edildiğini hatta memleketinde üretilen çoğu şeyin patentinin bile yabancılar olduğunu görürsünüz. Acıklı olan bir diğer taraf ise, adı konmamış bir kast sisteminde insanların taşeronlaşmış bir düğde; garson, işçi, reyon, dükkân sorumlusu, temizlik görevlisi, servis elemanı, müşteri temsilcisi gibi gerçekten monoton ve bunaltan işlerde bir lokma için üç otuz paraya çalıştırılmasıdır.

• İçindeki vidasından, satılan ürününe kadar ne var ise o gökdelenleri inşa etmedikçe, AVM sayısının artması ile övünmek yerine; ülkedeki araştırma istasyonları, bilim ve sanat akademileri, kütüphaneler, gelecekteki tüm yaşamsal altyapıyı geliştirecek projeler, tarım, ekoloji, teknolojik yazılım, eğitim... Kısaca daha nice hayat kalitesi ve insan için bir katkıda bulunmadan sadece tüketip, günü ve neslini kurtarmak adına sadece bedensel olarak üremekten başka bir şey yapmadıkça "Vay on numara hayatımız var" zannederken gittikçe tüketim bağımlısı, kredi kartı borcu müptelası ve tüm enerjimizi köleleştiren bu sisteme dolgu malzemesi olarak vakumlanıp gideceğiz.

• Unutmadan... Günün birinde rahmeti olup öte dünyaya giderken sana hehâlik verip uğurtmaya yaşadığın mahallenin bakkalı, manavı, berberi, nalburu, pazarcısı, esnafı gelir. Civarındaki AVM'nin bina müdürü değil. O yüzden mesele sadece bir park ve oradaki ağaçlardan gayri zannetmenin çok önemine bir hayatın arkadaş.

BIRAKINIZ İÇSİNLER BIRAKINIZ KURTARSINLAR

Bir keresinde annemin zoruyla bizim hemşerilerin düzenlediği bir geceye katılmıştım. Sahnedeki dev ekranda benim eşek kadar fotoğrafım çıktıktan sonra, sahnedeki adam beni şöyle anons etmişti: "Veeee ilimizin yetiştirdiği önemli genç değerlerden biriiii, Sayının Tolga Çandar!" "Can Tolga, Candaş Volga, Çağdaş Tolga, Canberk Tolga..." derken Tolga Çandar da oluvermiştim. Yine bir gün telefonum çaldı... "İyi günler, Tolga Işık Candaş ile mi görüşüyorsunuz?" dedi. Adam adeta benim ismimden ortaya karışık bir meyve salatası hazırlamış dahası bu salatayı bana elleriyle yedirmeye kalkmıştı. Ama dert etmedim...

"Bir bakıma evet" dedim. "Nasıl yani?" dedi.

"İsimler doğru da dağılım hatalı ama dert değil" dedim. "Size hangi isimle hitap etmemi istersiniz?" dedi.

"Güvenliğim için görüşmemiz kayıt altına da alınıyor mu?" dedim. Anlamadı.

"Önce bana hitap etmenizi istiyor muyum onu sorsanız?" dedim. Onu da anlamadı.

Yalandan sorduğu soruların cevabını beklemeden girdi topa:

-Candaş Bey öncelikle kendimi tanıtmama izin verin. Ben filanca rakı markasının yöneticisi bilmem kim... Çok kısa vaktinizi alacağım...

-Buyur!

-Tolga Bey (konuşmaya Candaş diye başlamıştı) ben filanca rakı markasının Türkiye'deki yöneticisiyim. Bir rakı festivali düzenlemeyi düşünüyoruz.

Sizi de davet etmek istiyoruz. Katılır mısınız?

-Katılmam.

-Neden?

-Rakı festivalde içilecek bi şey değildir de ondan!

-Anlamadım?

Anlatayım...

Oncelikle rakı üzerine bir yazı yazmadan önce hukuken üzerime düşen sorumluluğa binaen herkesin şunu bilmesini isterim ki alkolün her türlü sağlığa zararlıdır.

Alkol kötü bir alışkanlıktır. Alkol kötü bir alışkanlıktır ama bütün kötülüklerin anası olduğu kesinlikle doğru değildir.

Hatta evrendeki kötülükler listesinde ilk üçe bile giremez alkol...

Bütün kötülüklerin anası ne midir? Yalandır bana sorarsanız.

Rakı içeni siroz eder, bilemedin öldürür. Yani zararı içenidir.

Oysa yalanın zararı söyleyenden çok söylenendir. Söyleyeni öldürdüğüne rastlamadım ama söyleneni sürdürdüğüne defalarca tanıklık ettim şu hayatta...

Velhasıl bırak bütün kötülüklerin anası olmayı yalanla kıyaslandığında iyi bir alışkanlık bile sayılabilir rakı...

Dandanakan Meydan Muharebesi'nden çok daha fazla merak edildiği hâlde neden hiçbir tarihçi "Rakı nasıl icat edilmiştir? Kim bulmuştur?" sorusuyla meşgul olmamıştır?

Bir kere şöyle düşün adamda nasıl bir dert varmış ki gitmiş rakıyı bulmuş!

Zaman makinası yapacaklar bin yıldır... Rakıdır o.

Bir kadehe tutunarak geçmişe de dönebilirsin geleceğe de gidebilirsin.

Yalan makinasıdır aynı zamanda rakı... Ne kadar acı verirse versin yüzüne çarpar gerçeği...

Rakıyla yalan aynı bünyede durmaz: Mısır yedikten sonra su içmek gibidir!

İki kadeh rakı içtikten sonra her türlü yalana inanabilirsin ama hiçbir türlü yalan söyleyemezsin: Yüzün kabul etmez, gözün kabul etmez, dilin kabul etmez...

Birlikte rakı içmek karşılıklı güven esasına dayanan bir faaliyettir.

O yüzden yeni tanıştığın biriyle içilmez...

Bir masada az rakı içmek genelde karşıdakinden duyduğun şüpheden kaynaklanır.

Rakı keyif için içilmez, dertten içilir. Unutmak için içilmez, hatırlamak için içilir.

Oyle yasak filan dinlemez... Rakı içene yasak rakıyı içtiği ana kadar söker!

Yaygın kanaatin aksine, bir oturuşta içtiğin rakı miktarıyla delikanlılık arasında hiçbir bağlantı yoktur.

Misal, ben 3 kadehten fazla içince sarhoş olurum...

O yüzden hep 3 kadehten fazla 5 kadehten az içerim.

Çünkü ayık kalmak için değil sarhoş olmak için içilir rakı.

Kadınları rakı içebilenler ve içemeyenler diye ayırmak, rakı içen kadına ekstra payeler biçmek bir kısım erkeğin kadınları çok rakı içirip hain emellerine ulaşmak için kullandıkları bir tezgahtır.

Ucuz hovardalıktır. Ve dikkat edin bu tip dallamalar genelde mohito içerler!

"En büyük mezesi muhabbeti" denir.

Değildir.

Rakı masasında muhabbetten daha esas olan "kedere" saygıdır. Rakının en lezzetlisi derdiyle boğuşan dostunun sadece kadehine vurmak için oturulmuş bir masada içilendir.

Rakı sosyal bir içki değildir. Rakıyla ne gider bilmem ama gürültü gitmez.

O yüzden en güzel rakı muhabbeti hiç konuşmadan susarak yapılandır.

He bir de şu meşhur rakı masasında memleket kurtarma meselesi var...

Bir siyasi parti lideri geçen, "Partiyi rakı sofralarında memleket kurtaranlardan temizleme" yemini etti.

Oysa bilmiyorlar ki rakı masasında sarhoş sıfatıyla memleket kurtarmak, Meclis'te milletvekili sıfatıyla memleketi batırmaktan daha masum ve zararsız bir eylemdir.

O yüzden...

Birakiniz içsinler birakiniz kurtarsınlar.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

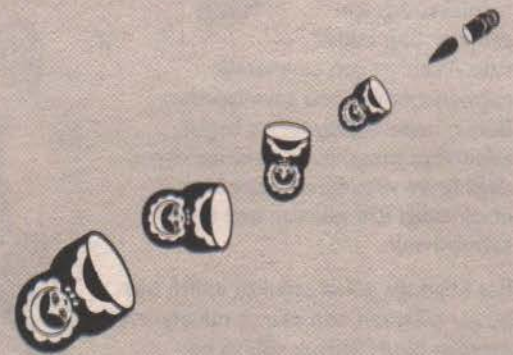
Taklit

Çekici kadın

Susuzluk korkusu

Uzay kirliliği

ROMAN

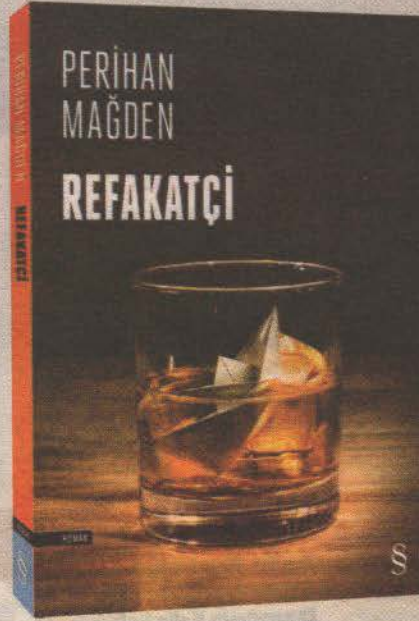

PERİHAN MAĞDEN KÜLLİYATINDAN...

Haberci Çocuk
Cinayetleri
Perihan Mağden

ROMAN

"İyi anıların olan bir
adamdan çocuk doğurmak
istersin," dedi. "İyi
anılar gündelik yaşamla
toplanır. Gündelik yaşamın
sıkıntısına tahammülüm
yok benim. Yalnız, yalnızlığı
çekebiliyorum ben. Haberci
çocuk annesi olmak iyi bir
fikir gibi geldi işte.
Anlayın lütfen."

ROMAN

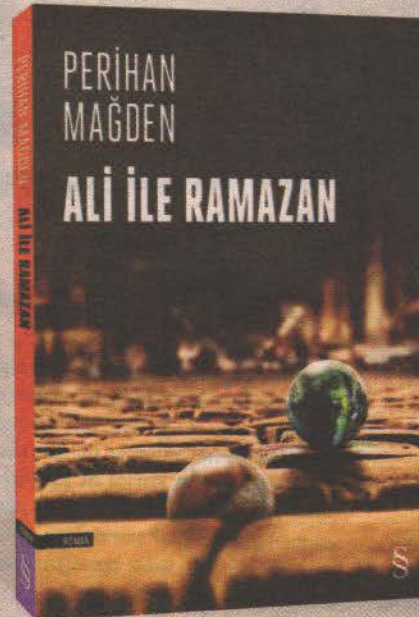
Refakatçi
Perihan Mağden

Her çeşit neden-sonuç
ilişkisini kurmaktan
mahrum, para harcamayı
ve oturup kalkmayı bilen
'seçkinleri' alkışlayarak
saadet içinde yaşayıp
gidersiniz siz. Siz ve
benzerleriniz 10-20 yıldır
seri imalatla sürülüyor
piyasaya.

İki Genç Kızın Romanı
Perihan Mağden

ROMAN

Handan Kokusu. Dünyanın
en güzel kokusu. Kokuyu
içine çekmesiyle birlikte, içi
sızlıyor Behiye'nin.
Kemiklerine kadar hissediyor
ki, geri dönüşsüz bir yola
girdiler. Handan ile Behiye
oldular. Mahşere kadar.
Mahşer? Ne demekse.

ROMAN

Ali ile Ramazan
Perihan Mağden

Ramazan, Ali'nin ta başından,
daha ilk günlerinden bildiği
bir şeyi, o olmadan bir
hiç olduğunu; ancak Ali
ile Ramazan olduklarında
tam olduklarını, bir anlam
kazandıklarını o bekleme
günlerinde anlıyor. Kabul
ediyor.

Kitap satılan her yerde!

EVEREST

www.everestyayinlari.com f/everestyayinlari t/everestkitap

Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

KAHKAHALI
ŞARKILAR

Güzide Kasaçı'nın "Daldan dala uçarım, kahkahalar saçarım" sözleri ve kahkahalarıyla dolu şarkıyla sahneleri çınlatmasının üzerinden nereden baksan kırk yıl geçmiştir. Sözleri ve bestesi Yesari Asım Arsoy'a ait olan Benim Adım Çalıkuşu şarkısı çıktığı dönem ortalığı nasıl inlettirse, bu dönem de kadınlara uygulanan kakhaha ambargosu yüzünden yeniden hatırlandı. Hatırlanmasında fayda vardı; kahkahalarımızı yeniden patlatmak için!

Peki kakhaha sadece bir mutluluk belirtisi midir? Gülmenin insan sağlığına yararından, mesela bir kilo pirzolaya denk gelmesinden söz etmeyeceğim. İşin bu kısmıyla pek ilgilenmiyorum. Gülmenin, kakhaha atmanın çok daha başka bir işlevi var. Bergson'un dediği gibi, "Gülme, her şeyden önce bir düzeltme, bir ıslahatır. Utandırmak için vücut bulması nedeniyle de kendine gülünen kimse üzerinde acı bir etki bırakır". Kısacası, karşımızdakinin kusurlarını gösterdiği için terbiye edicidir. Diğer yandan, kendine gülünmesi endişesiyle küçük düşme, gücünün sarsılması korkusunu da beraberinde getirir. Gülmenin reddedilme korkusuyla da ilişkisi var. Sosyal hayatta, kendi eksiklikleriniz çoğu zaman yüzünüze gülerек hatırlatılır. Bugün, belli bir zihniyete sahip insanların kadınların kakhaha atmasını neden tehlikeli bulduklarını anlamak zor değil. Aşağılanmaktan, küçük duruma düşmekten, reddedilmekten, dolayısıyla iktidarının zedelenmesinden korkmak... Yani asıl mesele erdemli, namuslu kadınlar yaratma arzusu değil. Kendi zayıflıklarının bir kakhahayla yüzlerine vurulmasından korkuyorlar.

Yıllar önce hem kadınlar, hem erkekler şarkılarında kahkahalarını atmışlar atacakları kadar. Mesela Emel Sayın "O Dudaklar" şarkısıyla inim inim inlettirmiş sahneleri. Yasemin Kumral "Bim Bam Bom" da karşısındakileri çatlatmak için atmış kakhahasını. Bitmedi... Zeki Müren "Kahkahalı Şarkı"yla hiç gocunmadan, hatta aynı gevreklik ve genişlik hissiyle, üstelik öteki olmanın bilinciyle atmış kakhahasını. Onların şarkılarında sevgiliye karşı atılmış bir kakhaha varken, Özdemir Erdoğan'ın "Ölü Gözüyle İzlenimler" adlı şarkısında ise kadere ve insanların acımasızlığına karşı geliştirilen acı bir kakhaha söz konusu. Bu kakhakaha "susmanın taşıdığı nokta"dır. Aynı zamanda

insanlığı kendine getirme adına atılmış, içinde küçüseme de barındıran bir kakhaha! Bergson'un söylediği gibi "terbiye etme anlayışı" da içeren bir kakhaha.

Gökhan Dabak'ın doksanların sonunda çıkardığı ilk ve tek albümü Reçel'de ise "Sekiz Kahkaha" adlı bir parça var. "Bir at, dört nal, sekiz kakhaha, döner de döner dünya" diye tekrarlayıp duruyor Gökhan Dabak şarkısında. Demem o ki: Dünya dönüyor işte, isteseniz de tersine döndüremezsiniz. ✨

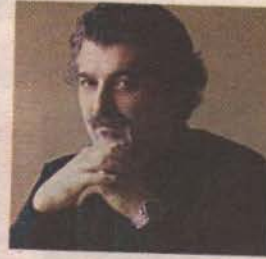
Serbest Vuruş

Akin Eldes

Cumhuriyet: Doğru
Üstgeçit: İhale
Ahmet Davutoğlu: Kukla
İşçi: Emekçi
Baraj: Biraz karışık, bir haksızlık silsilesinin ilk halkası
Seda Sayan: Ayrı boyutlardayız
Rakı: Bozdular

Mehmet
Şenol Şişli (MŞŞ)
Aylin Nazlıaka:

Fişlenmiş açık sözlülük.
Damper: Kelle koltukta yaşamak.
Milli Eğitim: Bir kara delik...
Niran Ünsal: ...
Su: Artezyen, rant, pislik vs...
Asansör: İşçi ölümleri, bitmeyen ölümler.
Abdullah Gül: Kafası kopmuş kukla çöpün içinde.

FİKRET KUŞKAN'IN BAŞUCU ŞARKILARI

Allşılmin
Kaşları Kare

Vakti zamanında beş yaşında yetim kalan Deliormanlı Ahmet ile yine aynı yaşlarda yetim kalan Deliormanlı Seher'in yollarının kesiştiği bir hikâyenin borunuyum.

o şarkıyı duyunca kaptıra yönelirmiş. Neden bu şarkıyı bu kadar ısrarla söylediğini, ondaki etkisini bilmiyoruz. Annemin büyüğü, bakağı ve bundan dolayı ilk çocuğum dediği amcamın anısı var bu şarkıda. İsmi bana verilmiş. Tüm süralenin içine bir korku da yerleşmemiş değil. Büyüdükçe amcamdan daha deli, daha uçan olacağım endişesiyle 23 yaşına kadar intihar etmemem için pervane olmuşlar. Kısacası bu şarkı adını taşıdığım ama hiç görmediğim amcamla aramdaki bir köprü.

The Wall-Pink Floyd / Gemiler-Orhan Atasoy

Bir dönem fotoğrafçılıkla uğraşmış. Yirmili yaşlarıydım. Ufak bir stüdyo açmıştım. 12 yıllık bir karanlık oda serüveniydi bu. Bir gün stüdyodan çıkıp birahaneye gittiğimde, ilk kez orada duydum The Wall'u. Hani insanın hayatında kapatmayı unuttuğu bir parça vardır ya; o sizi şekillendirir. Gizli gizli rüyabınıza girer. İşte öyle bir şarkı bu. Tıpkı Orhan Atasoy'un yani Asit Orhan'ın Gemiler şarkısı gibi. Aynı dönemlere rastlar. Orhan ağbi benim gençliğimdir. Çok uzun paylaşımlarımız olmuştur. Aynı evde kaldık. Çok kalabalıktık. Mazhar Alanson, Turgut Berkes, Burhan Öcal... Hep aynı ortamlardaydık. Gemiler şarkısı "güçlüsürümde dalgı ses"dir, "Dönersen İslık Çal" dır.

Kırmızı Gülün Alı Var

23 yaşında ölen en küçük amcam Fikret Kuşkan'ın şarkısıdır. Eve gelirken her gece, sokağın başında başlanmış bu şarkıyı söylemeye. Annemse pencerede onun yolunu gözlerken,

Akşamsefası

Neler Gördüm?

> **Sünnet törenlerinin aman da aman şatafatını**

> **Elleri bi' yerlerinde sokakta gezinenleri**

> **Her şeyin ve her canlının mına koymayı**

> **Güçlüyle karşılaşınca pısmayı**

> **Toplu taşımada bile bacaklar açık oturabilmeyi**

> **Kılıfları asırlardır yıkanmamış arabaları**

> **Tüm pazartesi Fotomaç okumayı**

> **Boktan bir lige fanatikçe tapınmayı**

> **İki bacağa felekleri şaşanları**

> **Ezikliklerini eşlerini döve döve bitiremeyenleri**

> **Eülenmeyi hizmetçi bulma diye görmeyi**

> **Rahat rahat tükürmeyi**

> **Pazarları mangalla bozmayı**

> **Sokakta ahlak zabıtası kesilip internette en pisine takılanları**

> **Selamlık oturup kadınlarla konuşamayışları**

> **Kibar olmaktan duyulan korkuyu**

> **Ciddi bir deodorant probleminin varlığını**

Yüce erkeklik
mertebesinde...

Bakangör

GARSON KIZ

Cuma akşamı Kadıköy'e çıktık arkadaşla. İçeceğiz biraz; belki bira... Önce pilav yemeye gidiyoruz. Pilavcıda güzel bir kız görüyorum, garson. Elinde tabaklarla sağa sola koşuşturuyor, yüzündeki mutlu ifade bir an olsun kaybolmuyor. Yediğim pilavın lezzetinden çok, onun gülümsemesine ihtiyacım var galiba. Kaybettiğim, unuttuğum, güzel olan, bu hayattan tutkuyla istediğim ne varsa onun dudaklarının kenarındaki gülümsemede saklı sanki. Garson kız Niğde Gazozu getiriyor masaya, gazozun da tadına ihtiyacım var, ama onun içine ne sakladığını hatırlamıyorum.

İki tabak yiyorum pilavdan, ilkinin kavurmalı, ikincisi tabağı körili tavuk ve mısırlı istiyorum. Kavurmanın insanı zengin hissettirme hissi de yıllardır değişmedi, et ile lüks yaşamı aynı kefeye koyuyorum kırk yıldır. Yetmişlerin alışkanlığı işte; Gırgır mizahının ruhumuza kazıdığı ölene kadar unutamayacağımız bir klişe... Çok yaşlı değilim hâlbuki, 1979 yılında yedi yaşındaydım ve Gırgır okuyordum. Bugün yedi yaşındaki çocuğun eline mizah dergisi versen bebek bezi zanneder. Ne kadar da politizeymişiz....

İkinci tabak da bitiyor, oradan çıkıp, Şifa Hastanesi'nin iki yan sokağına geçiyoruz. Yeni açılan, pub gibi bir yer. daha önce görmemiştik. Elli metre ötedeki iki apartmanın arasına Ali İsmail'in pankartını asmışlar, çocukcağız durduğu yerden herkese gülümsüyor. 1994 yılında doğan bir çocuğun gülümsemesini bir bez parçasına hapsetmek ne kadar acı. Hesaplıyorum aklımdan, ben 1994 yılında bile Ali İsmail'den büyüktüm. Ali İsmail gülüyor, ben ona baktıkça ağlamak istiyorum, ağlayamıyorum. Bu kadar içten gülen bir çocuğun suratına ağlanmaz, ayıp, içime atmam lazım...

Etrafta bir sürü çift var; hepsi karşılıklı oturmuş, birbirleriyle konuşuyor. Acaba ne konuşuyorlar, o kadar çok konuşuyorlar ki; susmaya vakit bulamıyorlar. Bu kadar insan, aynı anda birbirlerine şehvetle coşku arası bir ifadeyle bakarak anlatacak ne yaşamış olabilirler? Yan masamda konuşulanları duyuyorum, benim yaşında bir adam, masaya yeni oturan bir kıza "Ethem Sarısülük'ün vuran polis yedi yıl almış, duydun mu?" diyor. Lafa "Üç gün ceza alsa ne olur, hiç ceza almasa ne olur?" diye giremiyorum. O insanların bu ülkedeki saf kötülüğü benim gibi kanıksamadıklarını tahmin ediyorum, morallerini bozmak istemediğim için cümlelerimi, biraz önce Ali İsmail için dökemediğim göz yaşlarımın yanına istifiyorum. Neler yok ki orada, Berkin'in cenazesine gitmemenin vicdan azabı var en üstte, altlara doğru çocukken bakkaldan çaldığım sakızları koymuştum mesela, geçen bir bakayım dedim hâlâ oradalar. Orta raflarda bugüne kadar kalplerini insafsızca kırdığım kadınlar duruyor. Onların hepsi öldü ama...

Sekiz bira içmiş olabilirim, saymadım. Yanımıza hırpani bir adam geliyor, dişleri farelerin bile içinde gezmekten korktuğu paslı kanalizasyon boruları gibi yemyeşil. Para istiyor, arkadaş cebinden iki lira çıkartıp veriyor. Dokuz şişe bence, sekiz böyle yapmazdı beni.

Oradan pub'ın karşı sokağına geçiyoruz, sokağın başında "Bisikletliler giremez" tabelası var. İki tane bisikletli giriyor o sırada sokağa, içten içe seviniyorum... Birkaç masa ileride arkadaşları görüyoruz. Masada "Beyaz yakalılar işçi sınıfı mıdır, değil midir?" tartışması var. "Nerde beyaz yakalı varsa götüne koyayım"

diyemiyorum, atıyorum Berkin'in cenazesinin yanına, biriksin orada siktir et. Beyaz gömleli beyaz yakasız garson "Ne içersiniz?" diye soruyor, bir şey istemiyorum. Dinazorların dünya üzerinde 160 milyon yıl yaşadığını öğrendikten sonra hiçbir siyasi tartışmaya girmiyorum zaten. Sıkılıyorum biraz, kalkıyoruz oradan, saat on iki civarı olmalı.

Acıkıyoruz... Mc Donalds var biraz ileride. Bizden para isteyen hırpani kılıklı adam da orada, yine tanımadığı birinden hamburger ısmarlamasını istiyor. Sonra bir turist giriyor içeri, Türkçeyi ibneler gibi konuşuyor, deli galiba. Evet evet, basbayağı deli çünkü adam turist taklidi yapıyor, turist falan değil. O saatte Mc Donald's, sadece ruh hastalarının rol alabildiği bir tiyatro oyunu gibi.

Elimizde hamburgerlerle dışarı çıkıyoruz, bir sürü polis arabası geçiyor yanımızdan, "Arkadaşlarının dört buçuk metreden bir insanı kasten vurup yedi yıl ceza ile kurtulmasını mı kutluyorlar acaba?" diye düşünüyorum. Tam önümüzden beyaz bir araba dönülmeyecek yerden dönüyor, ne kadar muhteşem bir ülke burası; herkes, canı ne isterse onu yapıyor.

Hamburgerleri sarhoşluğun verdiği açlıkla ağzımıza tıkarırken, ki kadın sigaralarını yaktırmaya çalışıyor, çakmakları bozuk herhâlde. Elim cebime gidiyor, çakmağımı arıyorum, parmak uçlarım cebimdeki çakmağa değerken, kadınlar sigaralarını yakıyor, dumanı ciğerlerine çekip, ciğerlerinde biraz tutuktan sonra havaya üflüyorlar. Siz hiç içine kadın kahkahası gizlenmiş sigara dumanı gördünüz mü? Biraz daha temizdir rengi...

Boğanın oraya kadar yürüyor, bir taksi çevirip biniyoruz. Arkaya ben oturuyorum, çünkü kim daha sonra incekse arkaya o oturur: Kızıltoprak'taki işkembecilerin önünden geçerken pilavcıda garson kızı görüyorum, delikanlının birinin beline sarılmış, sol elinde birayla yoğurtçu parkına yürüyor gecenin o saatinde. Gülümsemesi hâlâ dudagında. Demek o masum gülümseme bana değildi. Niye gülüyor ki şimdi? "Annesi merak etmemiş midir acaba bu saate kadar dışarılarda?" diye kendi kendime fısıldıyorum, arkadaşım arkaya doğru dönüp "Efendim?" diyor, "Yok bişi" diyip geçiştiriyorum.

Aklıma Ali İsmail'in, Berkin'in, Ethem'in anneleri geliyor. Onlar çocuklarının nerede olduğunu biliyorlar da ne oluyor, adlarını bile bilmediğimiz anneler üzüntülerinden delirerek ölecekler, biz de hâlâ utanmadan annelerimize mutfak robotu alalım anneler gününde. Mutfak robotlarının ülkeyi güzelleştirmeyeceğini ne zaman öğreneceğiz? Berkin yaşasaydı annesine mutfak robotu mu alırdı acaba? Bence en güzelinden bir demet kır çiçeği alırdı, ben geçen sene blender aldım, hediye paketi de yaptırdım çok güzel oldu. Ulan nasıl ayırdınız bu güzel çocukları annelerinden?

Galiba ben artık bu ülkede nefes almaya bile dayanamıyorum, neyse ki bu hissim ayılınca geçiyor. Yoksa deliririm. Garson kızı taksinin aynasından görüyorum, gittiçe ufalıyor, ufaldıkça sevgilisine daha da sıkı sarılıyor. O çok mutlu, hepimizden mutlu, en mutlu.

Çünkü gülümseyebiliyor. 🍀

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

PIJAMA (Dişil) TERLİK (Dişil)

(Bir i otuz, diğeri yirmibeş yaş bunalımındayken tanışılır. Tanışır tanışmaz aşık olurlar. Otuz yaşındaki kadının efemine sevgisi, yirmi beş yaşındaki kadının henüz çocuk kırılma kalbini okşar. Birbirlerini bir çerçeveye sokmayıp özgür kıldıkça bağlanırlar birbirlerine. Bir i istediği zaman bir kadınla bir i ise bir adamla beraber alabilmektedir. Sadakatı de bu özgürlük ve salt sevgide bulurlar. Anne gibi bir şeydirler artık birbirleri için: 'Sanlmasan, eksik kalırsın!'. Sevişmeleriyse noksan kalmaz asla. Her yerde, tatlı tatlı, vahşi vahşi, gece gece ya da açık açık!.. Ve yaşlanırlar sıcak yuvalarında, birbirlerinde buldukları yıldızların, gün ışıklarının pırıltısıyla...)

- Yorgun gün sonraları eve döndüğünde O'nun evde olduğunu bilme huzurudur 'pijama-terlik'.
- Yüksek dozda sadakat barındırırlar.
- Pijama benzerini, terlik eşini arar...
- Uyumak için birinin giyilmesi diğerinin çıkarılması gerekir ki bazı ilişkilere ayrılık hiç yakışmaz!..
- Geceleri ayrı uyusalar da günün ilk ve son sözlerini birbirlerine zikretmenin engin mutluluğunu taşırlar: 'Günaydin' - 'Güzel gece'.
- Saatin kaç gösterdiği mühim değildir, yeter ki alt alta üst üste olsunlar!..
- Kış gibi bir şeydirler, kalorifer sıcaklığında...
- Pijama kabustan uyanır, terliğe sarılır, ışığa koşar. Neyse ki sonu aydınlık!..
- Hem sevimli, hem çekicidirler! Saten ya da ayıcıklı, topuklu ya da parmak arası!.. Kadınlar!..
- Hastalıkta, sağıkta... Ama en çok hastalıkta!.. Bir ıhlamur tadında sarılırlar!..
- Pijama alışkanlık, terlik bağlılık taşır.
- Gece olur, pijama baştan, terlik parmak ucundan çıkar!..
- İkisinin içinde de sevilir!
- Pijama parti verin, terlik misafirleri ağırır!..
- Bir oda, bir yatak yeter onlara. Yüksek beklentilerden uzak bir hayatın yapıtaşlarıdır adeta!..
- Fazla sürtünme aşınma da yapar, kaşınma da!..
- Yaz ayları ayrılık taşır onlar için... Bir valizle yola çıkarlar, dönüş yoluna dek birbirlerinin yüzlerine bakmazlar!..
- Çeyizlik olanlar, iyi günde kötü günde söz verendir. Sandıktan beraber çıkar, yine sandığa girerler beraber. Evlilik yanyana uyumayı gerektirir!..
- Hep yanyana olmayı sevseler de sıklıkla sarar dört yanlarını yıldan yıla. O yüzden pijama solar, terlik erir!..
- Terlik sabahlıktan, pijama ayakta hoşlanmaz. Varlıklarının kabulü ise mecburi!..
- Birinin evine bırakılan pijama o evde yeniden kalınacağına, terlik ise daima orda kalınacağına delalet sayılır.
- Pijama en ufak bi' lekeye bile gelemeyen terlik tüm pisliği üstlenmeye hazırdır!..
- Üstlerine sigara ve küf kokusu sinmiş pijama ve terlikle yazılır bazı intihar mektupları. Ev hapsine mahkum edilmiş kadınlar aşkına!.. 🍀

MESULİYET

Beyaz sıfatını elde ettiğimiz temizlikle ilgisi yok. Aksine, suya sabuna dokunmamaktan kelli beyaz yakalı dediler. Susuz sabunsuz ne kadar temiz kalabiliyorsa o kadar temiziz. İlkokulda, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu'nun emriyle takılan kolalı beyaz yaka zorunluydu. Sıkıcı ama sıradandı. Dantelli, Sümerbank mamülü, el yapımı veya üzeri nakışlı olması hiçbir şeyi değiştirmiyordu. O yıllarda suya sabuna dokunmasan da, elinin karası batmazdı kimseye. Çocuktuk.

Ama ikinci beyaz yaka farklı. Bile isteye taktık. Okul çıkışı tek düğmesini açıp uçuramadık. Beyaz yakalarımız kanat olsun, onlar bizi yüksek mevkilere uçursun istedik. (Uçurmadı) En iyimser bakışla, korkaklıktan taktık. O yakanın temsil ettiği ne varsa, her birinden tek tek mesulüz kardeşler. Gel, çek bir sandalye konuşalım biraz.

Artık hep 10 işçinin mezarı olacak o lanet binanın, Mecidiyeköy'deki inşaatında asansörün rayından kopup, hızlanması gelsin mesela gözünün önüne. Benim gitmiyor günlerdir. Asansörün içinde küfreden, dua eden, dona kalan, hayatının son saniyeleri'ni yaşayan, belki bunu bile fark edemeyen 10 inşaat işçisi. Saatine 4,5 TL alıyorlarmış. Hani bazen bizim plazalarda da asansör arıza yaptığında, hafif bir sitemle çağırdığımız taşeron şirketin tamir elemanları vardır ya. Onlar gibi. Biz hep dışında kaldık o bozuk asansörlerin. Üzüldük, ihmali olana kızdık. Ne gelir elden değil mi? Ne mesuliyetimiz olabilir?

Bu çaresizliğine katılamayacağım artık, bu iş başka kardeşim. Patronlar acımasız. Hele ki inşaat sektöründekiler: Üç kuruşun derdindeler, daha çok kazanmanın. İnsan falan umurlarında değil. En iyi biz biliyoruz. Biz dediğin, seninle ben. Maaşları geciktiriyorlar, en insafı sigortayı asgariden yatırıyor. Eğitimli şirket yöneticileri gibi vizyon, misyon, kariyer, inovasyon teranelerinden anlamıyorlar. Çimento kadar kaba, tuğla kadar köşeliler. Demir gibi sert, paslı. Herkesle anladığı dilden konuşmakla övünüyorlar. Bildin mi?

Mutlaka denk gelmişsindir. İnşaat sektöründe değil, bankada çalışıyorsan kredi çekmeye geldiklerinde görmüşsündür. Siyah torbada milyonlar taşıyıp, körlemesine faiz pazarlığı yapan "Yav senin cebine mi giriyor kardeşim, almayiver dosya masrafı işte" diye azarlar gibi konuşurlar ya.

Üretim sektöründesin diyelim. Demir çelik endüstrisinde satış sorumlusunun misal. Üç kuruş ucuz ürün istiyorlar senden, gerekirse beş kat dayanıksız olsun. "Standartlar?" dediğinde, "Ya sana ne standarttan sen işine bak" diye akıl öğretiyorlar.

Kalite kontrol mühendisisin, gel evraklara bak iki çay iç imzanı at git; haldır haldır işleyen şantiyenin ritmini bozma, yükselen binanın önünü kesme istiyorlar.

Reklamcı mısın, çok kastığını düşünüyor. "Zaten bina ihtisamlı. Bir daha görsel falan masraf çıkarma. Mimara çizim için dünya para vermişim al ondaki görseli kullan yahu" deyip geçiyor. Vasat, sömürge, köhne bataklığına çekiyor.

Orada çok acıyorum halimize. Gerçekten ekmek derdindeyiz. Dağları yıkabilecek oflamları yutup veriyoruz krediyi, çiziyoruz görseli, satıyoruz çeliği. Burada yakanın rengi yok. Hepimizin yakası alın teri renginde. Karşımızdaki müşteri. Sistem müşteriye çok kıymet veriyor. Sistem mağduruyoruz.

Ama mesai bitip işten çıkınca bir hallere giriyoruz. On

Akşamsefası

dakika evvel mağduru olduğumuz sistemin sahibiymiş gibi yapıyoruz. Patron değilken, taklidine dönüşüyoruz. Beğenmiyoruz. Ali Sami Yen'i biz yıktırmadık mı? "50 yıllık stat. Hiç rahat değil. Yakışmıyor. Girişi dar, locası kötü. Kapasite az. Bak Fener'in Stadi'na?" sözü buram buram beyaz yaka kokmuyor mu? Bizim tatlı şımarıklıklarımız inşa etmedi mi o yeni stadi Seyran-tepe'de? Kendi elimizle sevdiğimiz takımları inşaat lobisinin kucağına oturtan kim? Hiç mi suçumuz yok?

Şehrin göbeğinde yaşayalım ama evlerimiz eski olmasın diyen kimdi? Alım gücümüze (hadi iki kademe fazla kazanan müdürlerimize olsun) güvenerek girmede mi müteahhitler bu işe? Biz istemedik mi, alt katında GYM'i, otoparkı, yakınında metro girişi olan 53 katlı görkemli rezidans? Üreten sınıfın destekçisiyiz işte, havamız kime? Bu neyin tüketme hırsı? Bu nasıl bir beğenmeme lüksü? Hangi sıfatla, kimleri çiğneyerek böylesi bir tüketimi reva gördük kendimize? O tüketimi ne pahasına elde ettiğine bakan oldu mu?

İlkokulda beyaz yakamızla yaptığımız haylazlıklardan, kızların saçını çekip erkeklere tükürmekten mesul değiliz. Söz. Kapandı o defter. Diplomayı aldık bittii. Bunlar için kimse vicdan sorgusuna çekmeyecek. Ama yetişkinen taktığımız beyaz yaka peşimizi bırakmayacak. Düzeni dibinden değiştiremediğin sürece kalan iki gücün var. Oy ve tüketim tercihleri. Bil ki sınavda bunlar sorulacak.

Patronların ve patroncu politikacıların aklından her numara geçer. Güçlü ve zengin kalmak için ellerinden geleni yaparlar ama dünyayı külliye boktan bir yere çevirebilecek kadar çok değil sayıları. Birilerinin onları güçlendirmesi gerek. Attıkları zokayı yutacak kitlelere ihtiyaç duyuyorlar. Politikacılar "Bana oy verin, mutlu olun" diyor; patronlar da "Benden alın, mutlu olun." Beyaz yakalılar oy zokasını yutanlara üst perdeden bağırıp çağırırken, tüketim zokasını da aynı şekilde yemesi aptalca değil mi? Örgütlüysen üretimden gelen gücün var, değilsen (değilsin) kalan gücün tüketimin. Kötülerden satın almamayı başaramadık değil mi? Tüketim tercihiyle tokat atamadık. Nazik kıçımızın keyfinden vazgeçemedik.

Açgözlülük ettik, ayıp ettik. Kredi faizi düşünce bankalara, evler ucuzlayınca satış ofislerine akın ettik. Müteahhitler bize güvenip kat çıktılar. Palazıandırdık. Yeni model cep telefonu peşinde teknoloji marketlerinin önünde kuyruk olduk, maaş yatınca otomobil galerilerine peşinat yapıp arabayı sıfırladık. Yarın yokmuşçasına, dünyanın sahibi bizmişçesine tükettik. Bir ömrü ipotek ederek çekeceğin kredi yüzünden, yarının bok oldu. Bil ki, çektiğin o krediyle alacağın ev üç ay önce nakite dönüşsün diye 10 işçi gözünün önünde yok oldu. Yarınları falan yok. Dünyaları sona erdi bir asansörde. Şehit ilan edildiler riyakarca. İnşaat ve tüketim toplumunun şehitleri oldular.

Tüketim toplumu, ironik biçimde bir silaha dönüşecekti elimizde. Tüketim tercihimizle dengeleri belirleyecektik güya. Olmadı, silah terse döndü. Beyaz yakalı kendi tüketiminde boğuldu. 10 işçi mezar taşı olan dev katil bina, kreatif bir ajansın iyi bir reklam kampanyasıyla tertemiz parlatılıp, %0,69'dan başlayan kredi faizleriyle satılacak. Hiçbir şey olmamış gibi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

İMAN ETTİM Kİ ANILAR İNSANLARDAN DAHA ZALİM

61

Değişmiyor dilimdeki yara
Neysem 'o'yum

62

Nerede bir yağmur yağsa
kendi şarkısına ıslanan
tahta oyuncak gibiyim

63

Kapağı tam kapatılmamış anılar
yerinden oynayan kaldırım taşları gibi
sizin de dengenizi bozuyor mu bazen?

64

Artık biz
arası dört mevsim süren iki şehir kadar
uzak cevaplarınız birbirimiz için

65

Madem dönemiyoruz geri
Durma!
Değiştir çarşafını bu kaderin

66

Uyku, iyidir dostum
Zamanı genişletir

67

Gemileri babam da yakar
Sıkıyorsa denizi yakacaksın!

68

Gönlümüz bakkal defteri
değildir efendiler

69

Sakin ol
ve kalbini yavaşça yere bırak
Güzel
Şimdi kaybol!

70

... Çünkü her nefret ettiğim şey gibi
onu da gizliden gizliye seviyorum

Kitaplıklara veda Calibro'ya merhaba

Türkiye'nin ilk ve tek e-okuyucusu Calibro ile binlerce e-kitabı her an, her yerde yanınızda taşıyabilir, kitaplığınıza veda ederek evinizi de bir hayli genişletebilirsiniz.

- Binlerce e-kitap kapasitesi.
- Wi-Fi ile 60 saniyede kitap indirebilme özelliği.
- 30 güne kadar dayanabilen şarj süresi.
- Ayarlanabilir harf büyüklüğü.
- Ayarlanabilir ekran parlaklığı.*

Calibro. Yeni okuma alışkanlığınız.

149 TL'den
başlayan fiyatlarla
babel.com'da

Calibro Touch Lux

Calibro Basic

Calibro bir **babel**
com markasıdır
Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

calibro
İndir. Oku.

AŞKIN DOKUNULMAZLIĞI

Mori'ye

İnsan âşık olduğunda hayat değişir.

Zaman sonsuz bir an'a bölünür. Dünya yörüngesinden çıkar. Tabiatın gergefi çiçeklerle bezenir.

Tesadüfler domino taşları gibi art arda dizilir. Devrilmesi için bir bakış, bir söz, bir öpücük yeterlidir. İşte bu yüzden her âşık Tanrı'ya biraz müteşekkirdir.

İnsan âşık olduğunda şehir değişir.

Aklı kalbine yenilir, mutluluk kederi öldürür; sevgi var olmayan bir ülkeden çıkagelir. Çirkin kaldırımlar yağmurla ıslanmıştır, balık pulları gibi parlar. Binalar; gökdelenler kötü birer hatıra gibi silinir. Yollar nehirlere, üst geçitler taş köprülere, viyadükler kırlara dönüşür. Yorgun insanlar gülmeyi öğrenir. Günaydın güzel sözcüktür. Sık söylenir. İşte bu yüzden her âşık devrime biraz müteşekkirdir.

İnsan âşık olduğunda varlığı değişir.

Renklerin sesini duyar, sözcükleri görür; notaların tatlarını alır. Elini toprağa sürse rengârenk çiçekler açar. Göğe baksa birkaç yıldız yanı başına düşer. Sadece âşıkların görebileceği bir hâleyle sarıp sarmalanır. Kötü sözler; kıskanç bakışlar, yara açacak dokunuşlar değmez âşığa. Ne geçim kaygısı, ne işsizlik, ne de hayal kırıklığı. Hiçbiri geçemez o çemberden. Nerede olursa olsun, uzun bir yolda yürür gibidir mutlulukla. İşte bu yüzden her âşık biraz dokunulmazdır.

GÜZEL BİR AKŞAM

Sonbahar. Akşamüstü. Kadın balkondaki hasır sandalyede oturmuş, ayaklarını demirlere uzatmış gökyüzünü seyrediyor. Magdelana Kozena'nın notaları ve sözcükleri sonbahar rüzgârıyla kadının omuzlarını okşayarak kendilerini boşluğa, İstanbul'a bırakıyorlar. Sağ elindeki şarap kadehi yerçekimi kuvvetiyle aşağı sarkmış. Sol elindeki sigaranın dumanı ağır ağır yükseliyor. Kiremitler kırmızı. Leylekler göç yolunda. Karşıdaki evin balkonunda bir kadın çamaşır asıyor...

Bir an yan balkondaki genç adamın bakışlarının üzerine düştüğünü hissediyor. Başını sağa çeviriyor. Adam gözlerini kaçırıyor. Bakışlarını uzaklara sabitlemiş bir hâlde kıpırtısızca duruyor. Kadın gülümsüyor. Ne zamandır birbirlerini görüyorlar, fakat hiç konuşmuyorlar. Adam her seferinde utangaçça içeri kaçıyor. Kadın o yokken bu halini hatırlayıp hatırlayıp gülüyor. Bu sefer de yine aynı olacak diye düşünüyor. Genç adam tam dönüp içeri gidecekken kadın konuşuyor; "Bugün doktora tezimi verdim." Adam olduğu yerde aniden duruyor. Sözcükler kanat çırparak başının üstünde dönüyor. Akşam güneşinin altında parlayan iri siyah gözleriyle kadına bakıyor. Dalgınlığından sıyrılıp yumuşak bir sesle "Tebrik ederim" diyor. İşte her şey böyle başlıyor.

KESE KÂĞIDI

Erzurum'da kaldığım otel meslek lisesinin karşısındaydı. Her akşamüstü işlerimi bitirdikten sonra bir bardak kahveyle balkona geçer; yoldan geçen insanları, lisenin kapısında bekleyen seyyar satıcıları, okuldan çıkan öğrencileri izlerdim. İştten erken geldiğim bir gün lisenin önünde yan yatmış kravatı, eğreti duran ceketiyle bir öğrencinin beklediğini gördüm. Elinde saman rengi bir kesekâğıdı tutuyordu. Formasından başka bir okulun öğrencisi olduğu anlaşıyordu. Kaygılı, ürkek bir hâli vardı. Kapının yanındaki duvarın önünde durmuş ayağıyla toprağı eşeliyordu.

Diğer günlerin aksine o gün sokakta pek fazla insan yoktu. Sadece iki adam okul servisinin arkasına yaslanmış sigara içiyordu.

Rodney Smith

Birden Bethoveen'in notaları okulun hoparlöründen şehre yayılmaya başladı. Ardından öğrenciler çalınan bir gazozun köpüğü gibi kapıdan dışarıya taştı. Çocuğun daha da heyecanlandığını görebiliyordum. Gözleri sürekli kapıdaydı. Tırnaklarını yiyordu. Aramızda onca mesafe olmasına rağmen damarlarında aşkın dolaştığını hissedebiliyordum. Onu bu hâle getiren kıızı merak etmiştim. Beklemeye başladım. Bir süre sonra çocuğa doğru esmer; beline kadar inen saçları olan bir kızın geldiğini gördüm. İkisi de birbirlerini gülümseyerek selamladılar. Çocuk kızın utangaçça elindeki kese kâğıdını uzattı. Kız gülümseyerek aldı. Sonra bir şeyler konuştular. Diğerlerinin aksine duvar dibinden yürümeye başladılar. Çocuk durmadan bir şeyler anlatıyordu. Bütün benliğinin aşkla dolduğunu, yerinde duramayıp taştığını görebiliyordum. Sanki bütün gözeneklerinden aşk fışkırıyordu. Kız ara ara kesekâğıdının içine bakıyor; sonra hayranlıkla çocuğu dinliyordu.

Soğuk ve rüzgârlı bir gündü. Bulutlar koyu renk ve parçalıydı. Gökyüzünde hızla hareket ediyorlardı. Ve ben balkonda unutamayacağım bir anla ve hayatım boyunca kesekâğıdının içinde ne olduğunu merak edeceğimi bilerek bir sigara yaktım. Gördüğüm aşkın üzerine.

AYRIK OTU

O güne kadar gördüğüm en mutlu adamdı. Sabahın erken saatlerinde işe gelir; herkese günaydın der, hatırlarını sorar; mutfaktaki çaycı kadınla sohbet ederek kendisine bir Türk kahvesi yapardı. Bütün bir gün müşfik bir yüzle işlerini yapar, toplantılara katılır; raporlarını yazar, akşam eve dönerdi. Bu camları açılmayan, oksijeni klimadan, karbondioksiti arkadaşlarından alan insanların arasında ayrı otu gibiydi. Dedikodular, direktörün Ce'de olduğu şikayet mailleri, iki keçinin dağda tosladığı rekabet analizleri ve daha yüzlerce tuhaf insanlık hâlleri ona değmeden geçip giderdi. Nasıl olur da böyle bir yerde bir insanın sürekli mutlulukla çalıştığına şaşırdım. Bir gün sohbet ederken, dayanamayıp sordum, "Üstad," dedim, "Burada nasıl bu kadar mutlu olabiliyorsun?" Hafifçe güldü. "Raymond Carver okudun mu hiç?" diye sordu.

"Hayır" dedim. "Mutlaka okumalısın, sen çok seversin." Ardından masanın en altındaki çekmeceyi açtı. Raymond Carver'in bir şiir kitabını çıkardı. Okumaya başladı.

Ama siz bilmezsiniz aşk nedir

Bilmezsiniz, çünkü hiç âşık olmamışsınızdır

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

-Selam Merhaba.

- Beni hayranlıkla tanıştığının o yazar ve müzisyen ağabeyleri de haurlıyorum. Daha bir tanesinin sen içkini tazelemek için veyahut da başka bir mazeretten ötürü arkana döndüğünde götüne bakmadığı olmadı.

-Kusura bakma sevgili okur. Seninle bir alakası yok.

-Geçen ay yetiştiremedim köseyi. Bu ay Amerika turu yapıyoruz. Yazanım twitter'dan. Albüm bitti sayılır Kasım'da çıkıyor. İyiyim ben de.

OLSUNDU

Öte yandan mutluydu iki güvercin
Postacı sokaktan geçip giderken
Çalışıyor dünya güzel
Işık en kıdemli yerlerinde kırılıyor
perdeler mutlu
Hepi topu bir avuç insanız hepimiz
Bir de senin aldığın fincanlar evimizde
Üzerlerinde de hepi topu iki güvercin daha

Sen ne acayip kadınsın

Öte yandan hızlıydı trenler
İnsanlar hızlıydı
Ve bu saydıklarım bizim pencereimizin önünde
Diğer pencereler
Hepi topu yaşlı dul birkaç kadınlardı mutlu
Ormanlar mutluydu
Kadınlar mutlu
Hepi topu bir avuç insanıydı gidenler
Kalanlar mutlu
Simit satan amca durur oralarda bir yerde
Oralarda onun oğlu durur Mutlu
Oralarda oğlu oğul olmaktan
Amca simit satmaktan mutluydu
Güzel gidiyor her şey güzel

Öte yandan buralar
Ki asfalt çiçek açmaz
Akşamüstü güneşi göstermez binalar

Olsundu

Zaman zaman melankoli
Zaman zaman terazi
Zaman zaman ben
Mutluyduk vesselam

Bir de sen zaten

Sen ne acayip kadınsın

TREN GELİR HOŞ GELİR

Başlı kaçaklarla belada olan bir devletin en sevdiği ulaşım aracı trendir. Hareket hâlindeyken bile kompartımanlarda ve koridorda durmadan gezinen cenderme marifetiyle, yolcuların kim oldukları, ne taşıdıkları, nereye gideceği rahatlıkla öğrenilebilir. Ne var ki deneyimli bir kaçığın hareket hâlindeki bir trenden atlama da zor değildir.

İşte o görevli cendermelerle sürekli göz göze gelinir. Koridorda gezinir, çocukları sever, genç kızlara kaçamak bakışlar atarlar. Onlar çocukları severken çocukların kulaklarında annelerinin dehşet dolu sözleri çınlar. "Bak seni askere veririm ha! Uslu dur!" ve çocuk ona karşı sergilenen bu sevecenliğin bir an önce bitmesi, bir sahiplenmeye dönüşmemesi için dua eder.

Gaziantep-Nusaybin arası uzanan demiryolu çoğunlukla Suriye sınırından geçer. Vagonun bir tarafından Suriye topraklarını, diğer tarafından Türkiye topraklarını izlersin. Ben çok izledim. Ve hiçbir zaman farklı iki ülkenin topraklarını hissine kapılmadım. Sınırın bir tarafında ne yetişiyorsa diğer tarafında da aynı şey yetişiyor. Bir tarafta çiftçiler sulama yaparken güneşten korunmak için başlarına ne sarıyorsa diğer tarafta da aynı şey sarılıyor.

Suriye'deki 'iç' savaşla birlikte, rayların sınıra paralel uzanması trenin hayat kurtaran bir yanını ortaya koydu. Bazı ilçelerde şehrin içine baştan başa çekilen vagonlara füze kalkanı olmasa da mermi kalkanı olma görevi verilmiş. Gelgelelim yolların çok kötü, arabaların az ve tren yokluğunun ucuz olduğu dönemlerde trenler, şimdiki durumlarından daha hayati bir konumdaydılar.

Çocukluğumda her yaz, halamlar trenle bizi ziyarete gelirdi. Geleceği gün istasyona gider, saatlerce beklerdik. Tren gelir gelmez bir cırcuna başlar; çuvalar, kasalar, yoğurt kapları trenden hızlıca indirilir sonra insanlar atlamaya başlardı. Bu kargaşa bitince toz dumanın arasından halamı ve çocuklarını seçerdik.

Halamın on altı çocuğu var, üzerinize afiyet. Ailenin bütün fertlerini getiremeyeceği sizin de malunuz. Böyle olunca halam, her yıl başka bir ekiple gelirdi. O sana kimlerin geleceğini ne biz bilirdik ne de gelecek olanlar. Sabah erken kalkıp hazırlananlar ve ailenin diğer fertlerini diskalifiye edenler o yaz tatil fırsatını yakalamış olurdu. O toz bulutunun içinden kimin çıkacağını tahmin etmeye çalışırdık.

Bir yaz, halamlar köye dönerken onlara ben de katıldım. Hep beraber treni beklemeye başladık. Acıyıp derecede heyecanlıyım. Mahalleden arkadaşlarımı gördüm. Tren raylarına gazoz kapaklarını dizmişlerdi. "Nereye gidiyorsunuz?" dedi biri. "Trenle köye gidiyoruz." dedim, Tren' sözcüğünü vurgulayarak Çocuk omuz silkti, kulaklarını raylara dayadı. "geliyor!" diye bağırdı. Tren geldi kapaktan dümdüz etti. Çocuklar kendi işlerine döndüler. Bağırsa çağırışa kapaktan paylaşılar. Küçümseyerek baktım onlara ve trene bindim.

Koşarak bir kompartıman tıttık. Elimizdeki çuvaları bıraktık. Camlara koştuk. Tren hareket etmeye başladı. İstasyondaki herkese el salladık. Sonra 1. kuzenle treni gezdik. Tuvalet büyülemişti beni, her şey demirden. Affedersin hacetini yaptığın delikten yolu görebiliyorsun.

Az sonra bir kompartımandan diğerine, koltuk altında çantası, elinde bir aletle gezen üniformalı adamı gördük. Tam ağzımı açıp soracakken 1. kuzen "Koş!" diye bağırdı. Kompartımana koştuk. "Biletçi geliyor!" dedikten sonra, göz açıp kapama süresinde kompartımanın görünen yerinde bir tek ben halam ve 3. kuzen kaldık. Üçünden birinin dışarı çıktığını gördüm ama kalan ikisi küçükçük odada yok oldular. Ben ise şaşkın bir şekilde bir açıklama bekliyordum ki, yapmam gerekenin ne olduğu halam tarafından bildirildi: "Oğlum, biletçi gelirse sakın onunla Türkçe konuşma tamam mı." Büyük bir gizemin içine girmiştim. Sebebinin sorma fırsatı bulamadan konduktörle göz göze geldik. Bana baktı. "Maşallah ne güzel gözlerin var, kaç gidiyorsunuz?" diye sordu. Ben ağzımı açmadan halam bozuk Türkçesiyle -kendi çok biliyormuş gibi- yerime cevap verdi. "Daha okula başlamadı, o yüzden Türkçe konuşmuyor." On yaşında gösteren sekiz yaşında bir tren yolcusuydum ve bu kadana tahammül edemedim. "İkiye geçtim." dedim. Zavallı halamı hareket eden trenden atsaydım, bu kadar yalancı olmazdı sanırım. Birkaç saniyelik sessizlikten sonra, çuvaların arasından daha fazla bastırılmamış bir kılığa kopuverdi. Onu koltuğun altından gelen takip etti. Konduktör başka bir sürpriz katarlamayacak bir yüz ifadesiyle kapıya yöneldi. Birze dönmeden şöyle dedi: "Çocuğun yaşı dolmuş, ona da bilet almalısınız."

NEDEN İMZALI KİTAP

Okumayı sökeğüm andan itibaren giderek bir "tutkun okur" oldum. Ortaöğrenimimi Diyarbakır ve Samsun Maarif Kolejleri'nde yatılı öğrenci olarak tamamladım. Her fırsatta okul kütüphanelerine sığındım, genellikle orada benden başka kimse olmazdı. Boğaziçi Üniversitesi'nde öğrenciyken portatif bir kitaplığım olmuştur. Kitabı okumasından öte, biriktirmesini ve saklamasını da seviyordum. Maddi olanakların elvermesinden itibaren göz zevkine hitap eden ve el yazması kitaplar da toplamaya başladım.

1980'lerin başında Tepedbaşı'ndaki bir Kitap Fuarına gittiğimde, Melih Cevdet Anday ve Yevgeni Yevtushenko'nun kitaplarını imzaladığını duyunca ben de kuyruğa girdim. Bir başka Fuar seferinde, baktım Cemal Süreya ve halen yaşamakta olan bir öykü yazarımız (adını özellikle vermiyorum) kitaplarını imzalamak üzere oturmuş bomboş bekliyorlar; üstadlara motivasyon olur diye gidip kitaplarını imzalattım.

1980'lerin ikinci yarısında İstanbul'un köklü sahafarını ziyaret etmeye başladım (teşekkürler Enis Batur). Orada sahafar imzalı kitaplar gösterir oldular, fiyatları oldukça uygundu. Nitelikli olduğunu düşündüğüm imzalı kitapları almaya başladım. Derken kitap müzayecilerine katılır oldum. Bu sahaf ziyareti ve müzayecilere katılma eylemlerini yurt dışına taşıdım. Tablo koleksiyoneriydim, toplamacı bir yanımdı, kitaplarla birlikte yeni bir koleksiyon sayfası daha açmış oldum. Tablo neredeyse toplanmaz oldum, kitaplığım ise her gün, her saat büyümekte...

Mesleğimi soranlara emekli bankacıyım derim. Sen bir yazarın diye ısrar edenlere hayır ben bir yazarım diyorum. Edebiyat dünyasında kendi kurallarımla "var olmaya" çalışıyorum. Örneğin kitap satışlarından oluşan telif haklarını bir üniversitede kurduğum eğitim fonuna yatırıp kitaplarının çevirilerinden gelenleri değişik sosyal amaçlar için kullanırım. Edebiyat etkinliklerinde konuşmacı olarak yer almam ve kitap imza seansları yapmam. Kitaplarını eşe, dosta tabii ki imzalarım da, benim için heyecanlı olan, önemsedığım bir şair veya yazarın imzaladığı kitaba ulaşmak olur.

Bir şair veya yazar kitabını imzaladığı anda ona kendinden ekstra bir parça daha katmıştır. Ben o ekstranın, yazarın ruhu olduğunu düşünürüm. İmzalı bir yapıtı elime aldığında bir tuhaf olurum, içim kıpır kıpır eder. O kitaba odaklandığımda, artık onu bana yazarın okuyordur. İmzalı kitapların bir kitaplığa maddi, manevi değer katışıma götürmez. Türkiye'de son 20 yılda imzalı kitapların bir piyasası da oluştu. Örneğin 1990'larda imzalı üç Oktay Rifat kitabına 90 lira vermişim, şimdi onların her biri asgari bin dolar eder. Yaşar Kemal, Orhan Pamuk, Enis Batur ve Güven Turan ustaların adına imzaladıkları kitapları da önemserim. Bir de adıma ithafen yazılan kitaplar vardır ki onların anlamı bambaşkadır. (Vesileyle John Freely ile Sidney Wade'e şükranlarını arz ederim.)

Ünlü değil önemli yazarların imzaları peşindeyim. Oktay Rifat; beni şiirle barıştıran, bana şiirselliği benimseten şairdir. Onun imzasını havi bulduğum tüm kitapları almışımdır. Yabancı şair ve yazarlardan da önemsediklerimin imzalı yapıtlarını kaçırmam. (En son Pablo Neruda imzalı bir kitap edindim.) Evet, Nobel ödülü kazanmışlardan az ganimetim yoktur.

Orhan Veli, Oktay Rifat ve Melih C. Anday'ın birlikte Şevket Rado'ya imzaladıkları 1941 ürünü ve ilk baskı GARİP, sanırım Türkçe kitaplar arasında en değerlisi sayılabilir. (Bu üçlü, böyle bir imza ortaklığını ikinci kez yapmamışlardır.)

İngilizce kitaplara gelince, bu yıl edindiğim "New Poems 1942" çok önemli bir ganimettir. Seçme

İngiliz ve Amerikan şiirlerinden mürekkep kitabı katılan 32 şair de imzalanıyor. Sıra da yerlilerden Sait Faik ve yabancıardan Virginia Woolf var. Bu imzalı kitapları bulmak sorun değil; uygun fiyattan bulmalıyım.

Küresel sahafçılık dünyasında, "Serendipity" diye bir ana kavram vardır. Farsça kökenli sözcük, "bir güzeli ararken bir diğeri ulaşmak" anlamına gelir. Benim skorlarım ve nice anım serendipity üzerinedir. İlk aklıma gelen; Yıl 2005! Sahaf Turkuaz'da öncü, soyut ressam Mark Rothko'nun (1903-1970), 1961 ürünü bir sergi kataloğuna rastladım. İlginç olan kataloğu Mark Rothko, usta ressam Bedri Rahmi Eyüboğlu'na (1911-1973) imzalamıştı. Dokümanın boş sayfalarında, Eyüboğlu'nun Rothko'yla yaptığı söyleşiden satırbaşları vardı.

Rothko depresif bir müzneydi; değil katalog, tablolarını bile imzalamazdı. Değil söyleşi yapmak, soruya yanıt bile vermezdi. (1970'de intihar etmiştir.) Kartımasıyla, Bedri Rahmi Eyüboğlu onu hem konuşturmuş hem de imzasını almıştı.

Katalog Melih Cevdet Anday'ın ilk eşi Yaşar Anday'ın kitaplığından çıkmaydı. (Daha doğrusu boşandıklarında, Yaşar Hanım kocasının kitaplığını el koymuştu.) Onu 60 liraya aldığını anımsıyorum, demek ki Sahaf da onu 10 lira dolaylarında bir fiyatta kapamıştı. Piyasa değeri mi? Ben 16 bin dolara elimden çıkarmam.

Milletçe, el yazımızın güzel olmadığı görüşündeyim. İlkokullarda bu konunun ciddiye alınmadığını düşünürüm. Batı'da, bir zamanlar eğitimin temel bir parçasıydı "el yazısı". Hatta; A.B.D. İngiliz ve Fransızların bu yüzden, el yazılarının birbirinden ayrıştırılacak denli standartlaştığını bilirim. Bilgisayar ve internet için içine girdikten sonraki gelişmeyi bilemiyorum. Şair ve yazarlarımızın da el yazıları ve imzalarını çirkin bulurum. Yalnız o solmaya yüz tutmuş cümle ve imzalar değişik öyküler anlatırlar. Tümünde hüznü, kahr ve sabır görürüm. El yazıları ve imzaları yazar ve şairlerin "kahve falı" gibidir.

Enis Batur'un yazısı güzel ama okunaksızdır. K. Iskender ithafını vurucu vehudayinabit (spontan) alforizmalarla süsler. İki ustanın da imzaları (z)arifittir. Bruce Chatwin'in, T.S. Eliot'un imzaları okunaklı, Louise Glück'ün imzası gizemlidir. Orhan Veli, Oktay Rifat ve Melih Cevdet Anday'ın imzaları da birbirine benzer. Garip değil mi?

"İmzası en güzel kim" diye sorulursa, entegre-yetenek Sait Maden'i (1931-2013) tek geçerim. Yazar, şair, çevirmen, ressam, fotoğrafçı, yayıncı, grafik tasarımcısı ve hattat Maden'in zarif ögesi imzası için aldığım kitaplar yok değildir.

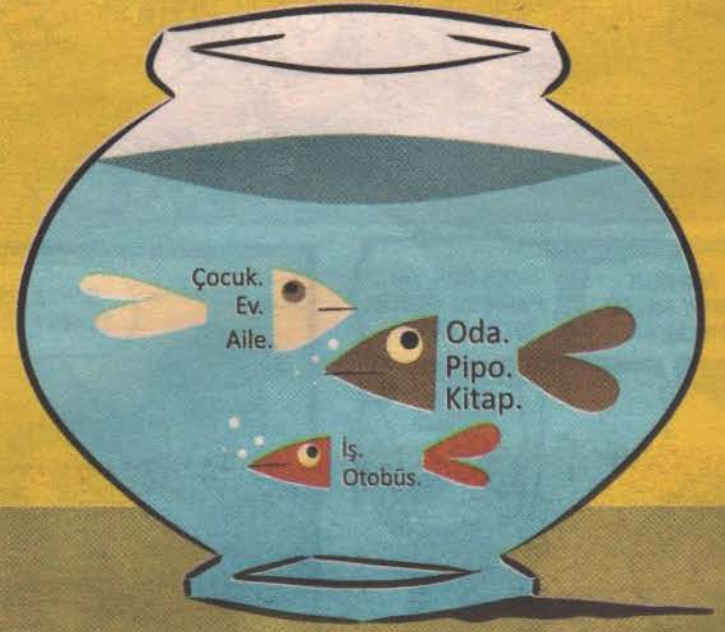
Belki de en güzel imza, en heyecanlı sahaf öyküsü, en önemli kitap henüz ele geçiremediğimize aittir.

Jorge Luis Borges, "Cenneti bir tür kitaplık olarak tahayyül etmişimdir" dememiş miydi? 🌿

GÖZ HAKKI

LEVENT GÖNENÇ

Artık evcil olan kelimeler aranıyorum;

Atım öldü. Avradım beni sevmiyor. Silahım suskun.

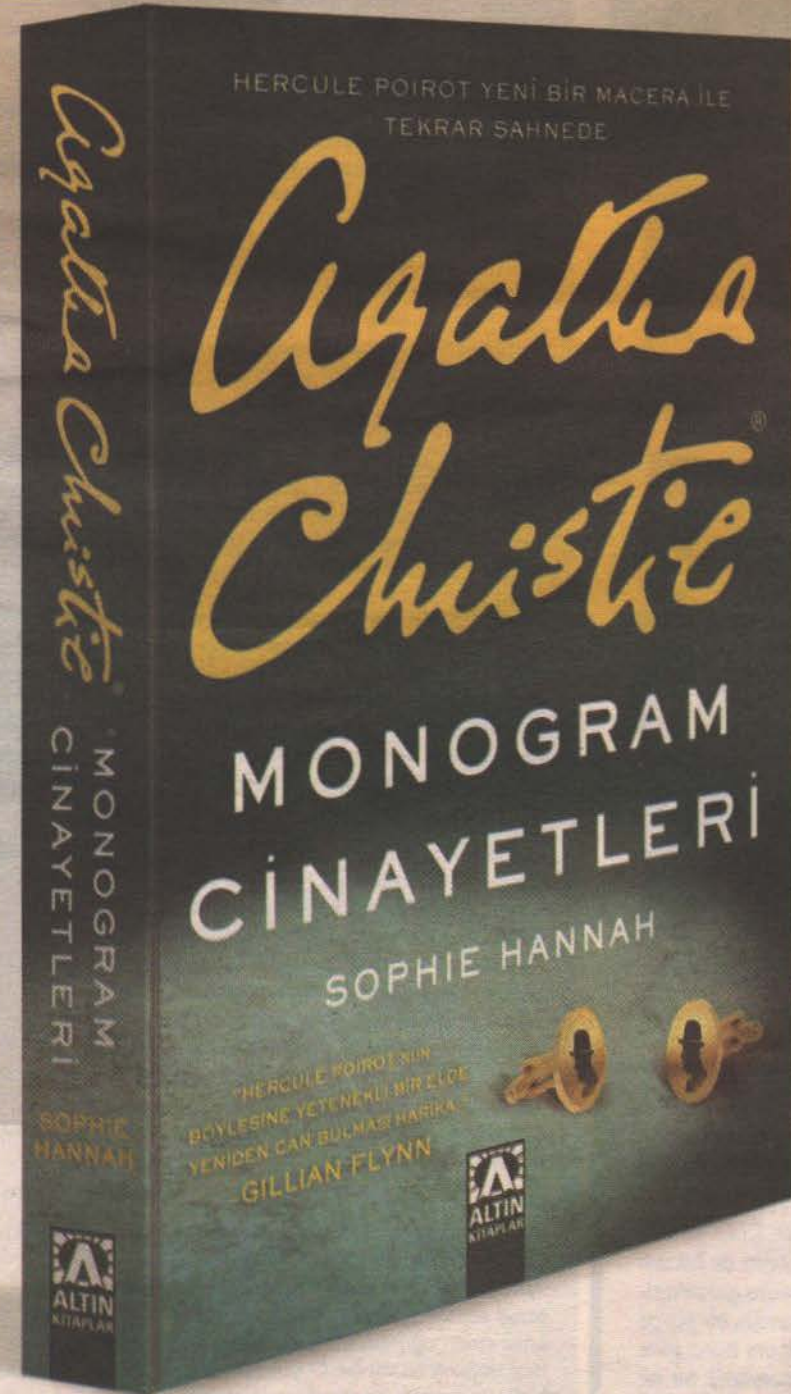
Ahmet Erhan'ın "AT, AVRAT, SİLAH" şiirinden

İsmet Öze'nin "AMENTÜ" şiirinden

POLİSİYE EDEBİYATTA YILIN OLAYI!

ÖLÜMSÜZ YAZAR AGATHA CHRISTIE'NİN
SIRA DIŞI KAHRAMANI HERCULE POIROT,
ESRARENGİZ BİR CİNAYET VAKASIYLA
YENİDEN HAYAT BULUYOR!

Uluslararası büyük bir üne sahip olan yazar Sophie Hannah'nın Agatha Christie Vakfı'nın onayıyla kaleme aldığı *Monogram Cinayetleri*'nde, ancak Belçikalı ünlü dedektif Hercule Poirot'nun çözebileceği şeytani bir planla karşılaşacaksınız.

"Sophie Hannah'nın büyükannemin eserlerine duyduğu büyük hayranlık öylesine güçlü ki, kurguladığı bu eseri okuyunca, yeni bir Christie'nin doğması gerektiğine karar verdik."

— MATHEW PRICHARD
AGATHA CHRISTIE'NİN TORUNU VE
AGATHA CHRISTIE VAKFI BAŞKANI

**Tüm dünya ile
aynı hafta Türkiye'de!
Tüm kitapçılarda!**

BERABER VE SOLO ŞARKILAR

Ajda Pekkan ve Muazzez Abacı'dan beraber ve solo şarkılar dinleyeceksiniz. Nerden bakarsanız bakın, Türk Sanat Müziğinin kraliçelerinden biri ile popun kraliçelerinden birini yan yana getirmek iyi bir fikir(di).

Biri en az 40, diğeri ise en az 50 yıldır bizimle; şarkılarıyla bizi bize söylüyor, hayatımıza eşlik ediyorlar(di). Her şeyin tepe/taklak olduğu son beş-on yıla bakmayın; bu iki isim gerçekten sıradışı iki isimdir ve yaptıkları/söyledikleriyle üzerimizde hakları olan isimlerdendir.

Gelgelelim teorik olarak iyi ve parlak olan fikir, pratikte kendini imha etmiş. İki yıldızın adıyla çıkarılan ikili albüm, bugüne kadar görülüş en olmamış, en becerilememiş, en karmakarışık albümlerden.

Türlü sebepleri var ve tamamı da Abacı ve Pekkan'ı yan yana getirirken oluşacak atmosferin hiç iplenmemiş olması. Ne prodüktör (GNL), ne de aranjör (Taşkın Sabah) aldırılmış buna. Sanki yaptıkları herhangi bir işmiş de, bir an evvel bitsin ve semeresini görelim/yiyelim demiş gibiler.

Repertuvar haddinden fazla karışık ve rastgele. Düzenlemeler ise birbirlerini yalanlar; hatta sınırlar gibi.

Ve her iki dev isim de, vokal kayıtlarının büyük kısmında günlerinde değil gibiymişler:

İndirler Havuzun Başına

Muazzez Abacı (ortağına kıyasla) yine iyi sayılır. Sağlam bir radyo geçmişi olan bu emsalsiz ses, solo şarkılarında gayet iyi. Ama Ajda Pekkan'ın yanına çırac verildiği şarkılarda (ki böyle bir hava albüm boyu var; assolist sanki Ajda Pekkan gibi kabul edilmiş) ortağının falsolarını/hatalarını tamir etmeye çalışırken çizgisinin dışına (sıklıkla) taşmış.

Pekkan ise yerlerde. Popun bu gelmiş geçmiş en renkli ismi, son yıllarda sıfırlamaya çalıştığı vokal becerisini, bu sefer tamamıyla yerlerde süründürmüş, hatta üstüne çıkmış, ezmiş geçmiş.

Öyle görünmüyor ya da görünmek istemiyorsa da, Pekkan (ömrüne bereket) artık ileri bir yaşta. Ve yaş ilerlerken (her şeyle birlikte) "ses"ten de çok şey alıp götürüyor. Ama kendisi bunu bilmezden/görmezden geldiği için, hâlâ eski günlerdeki gibi fişek gibi giriyor şarkılara ama ne yazık ki sonunu öyle getiremiyor ve şarkı(lar) boyu çok zorlanıyor. Her zorlandığında da gırtlak/nağme yapıp kurtarmaya çalışıyor ve her ama her seferinde de kurtaramıyor.

Bu iddia ve kurtarma çalışmalarının toplamı da ACIKLI bir manzara çıkıyor ortaya. Bu son Türk Müziği albümünde, bu acıklı manzara poster/poster, çerçeve/çerçeve dizilmiş.

Çok zor, bin bir emek ve mücadeleyle inşa edilmiş bir kariyeri, birkaç gün daha popüler kalmak adına yakıp

yıkıyor Pekkan. Yetmemiş, Muazzez Abacı'yı da katmış bu sefer yanına. Süper star'ların "Yeter, buraya kadar" demeleri bu kadar zor mu? Denemiyor mu/diyemiyorlar mı? Şart değildi ama Ajda Pekkan ve Muazzez Abacı'dan beraber ve solo şarkılar dinlediniz. ✨

RÜYA GİBİ ASSOLİSTLER

1- Behiye Aksoy

Ne dense/ne kadar övülse az. Çok fazla iyi assolistimiz vardı ama o bambaşkaydı. Hele hele, "Kederli günlerimde, arkadaş oldun bana..." şarkısına bir başladı mı, rakı şişeleri arka arkaya boşalır, kadehler arka arkaya dolardı.

2- Sevim Tuna

Sesi de iyiydi, repertuvar ve vokal kalitesi de. Ama asıl güzelliği dillerdeydi. Gönül Yazar'ın adı çıkmıştı Taş Bebek'e ama gerçek taş bebek Sevim Tuna'ydı.

3- Saime Sinan

İsmi günümüze kadar gelememişlerdendir ama assolistlik kurumu da, Türk Sanat Müziği de çağ atlamıştır sayesinde. Müthişti. Dimdik ve gururluydu sahnede, seyirciye dokunamıyor gibi görünürdü ama yanlış; her şey, şarkısına başlıyana kadardı. Başlar ve dağıtırdı.

KULAK

Seslerle aram görüntülerle olduğundan daha iyi oldu her zaman. Çocukluğumun bol elektrik kesintili uzun kış gecelerinden midir; sürekli dalga konusu olan kepçe kulaklarımdan mıdır; kendimi ne zaman çok çaresiz ve üzgün hissetsem gözlerimi sıkıca yumup 'gececek, gelecek, gelecek...' diye tekrarlayarak sayıkladığımdan mıdır bilmem, seslerle kurduğum ilişki görüntülerle kurduğumdan çok daha sağlıklı ve güven verici olmuştur. Bir insanın gerçekten keyifli olup olmadığını, bir motosikletin markasını, annemin üzüntüsünü, babamın öfkesini, yumurtanın pişip pişmediğini bakarak değil duyarak daha iyi anlarım.

İlkokul ikinin yaz tatilinde, mahallenin çocuklarıyla girdiğimiz boklu dereden kaptıgım enfeksiyon yüzünden her iki gözümde de iltihaplı, berbat bir hastalık hasıl oldu ve on gün kadar gözlerim gün aşırı pansuman yapılarak sargıyla kapatıldı. O on günü neredeyse bir kör gibi geçirdim. Normal insanlar bu duruma üzülür. Ama ben o anlardan manyak bir keyif aldım. Evdekileri (dört kardeş bir anne bir baba, boru değil yani) ayak seslerinden tanımaya, muhabbet kuşlarının ötüşlerinden aç olup olmadıklarını anlamaya başladım. O güne kadar hep dalga konusu olan ve canımı sıkkan kepçe kulaklarımla barışmıştım on gün içinde.

Şimdi bile görünce değil duyunca içime işliyor pek çok şey. Sessizce ağlayan bir kadını çok sallamam mesela. Ama hıçkıran bir kadın görürsem mümkün değil dayanmam. Hiçbir şey yapamazsam bile kalker giderim her neredeysem. Sevdığım metinleri yalnızsam eğer yüksek sesle okur, gözüm ve beynimin aldığı hazla yetinmez, okuma hazzının doruğuna kulağımla ulaşırım.

Birkaç yıl evvel nasıl becerdiysem, kulağımın dibine kadar su kaçırdım ve yaklaşık bir hafta akla gelebilecek her türlü maymunluğu (tek ayak üzerinde zıplamak, kafamı bükülebildiği kadar sağa sola çevirmek, takla atmak vs.) yapmama rağmen bir türlü kurtulamadım. Kulağına su kaçanlar beni çok iyi anlar, cidden çok boktan bir durumdur. Baktım olacak gibi değil, kulak burun boğazcuya gitmeye karar verdim çaresiz. Karar verdikten sonraki iki günüm doktor araştırınakla geçti. İnanın abartmıyorum, by pass olacaksın deseler hiç umursamam, ilk denk gelen kalp damar cerrahına giderim. Ama söz konusu olan kulaksa gerisi teferruatır kardeşlerim...

Dedemden sonra ölümüne en çok üzüldüğüm insanlar; Dayım, Mahsuni Şerif, Neşet Ertaş ve Müslim Gürses'tir. Allah gani gani rahmet eylesin hepsine. Takdir edersiniz ki her üç ustanın da göze pek hitap ettiği söylenemez. Ama kederli, hüznünlü ya da keyifli anlarımın çoğunun elim ya da neşeli fon müziklerinde hep onların izi vardır. O yüzden onların kaybı, ailemden birilerinin kaybı kadar derinden yaralamıştır beni...

Not: Allah Ferdi Tayfur'a uzun ömür versin... ✨

TARİHTEN BİR ŞAPLAK

Üç büyük gazino vardı Aksaray civarında. Lunapark, Çakıl ve Gar. Bu üç gazino hem birbirleriyle didişir/rekabet ederdi, hem de Taksim ve Bebek'in büyük/prestijli gazinolarıyla baş etmeye çalışırdı. Her üç gazinonun da patronu bir parça daha mütevazı, bir parça daha halkın cebini/kesesini kollay gibiydi. Programlarını buna göre yaparlardı. Daha mütevazı assolistler, daha zarar ettirmeyecek bir alt kadio. Bu grubun en kıymetli assolistlerinden biri de Gönül Akkor'du. Sahnede görünür görünmez, o buğulu sesiyle ortalığı toz/duman eden

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://krantey.org>

İNŞAAT BİR CİNAYET MAHALLİDİR

Bu kez size bir arkadaşımın başından geçenleri yazacağım. Belki tanıyan olur ya da en azından kendisi biliyor diye ismini vermeden sözü geçecek. Ben bileceğim, o ve birkaç arkadaş bilecek ve hikâyesi bilinsin yeter. Neredeyse doğduğu günden beri tanıyorum arkadaşımı, hayatında olmasa, ben de olmam biraz, biliyorum. Yediğimiz içtiğimiz ayrı gitmedi. Ağladığında ağladım hönküre hönküre, güldüğünde güldüm ben de otuz dış, bir dolguyla.

Birbirimize taban tabana zıttık aslında. O Beşiktaşlıydı, ben Fenerli. O Emrah dinlerdi, ben Ceylan. O Ahmet Kaya'cı oldu sonra, ben Zülfü'cü. Onun ne zaman ne yapacağı belli olmazdı, ben her şeye hesapla giderdim. Ben ne yapsam "Bir gören olur mu? Gören olursa ne düşünür?" derken, o aklına eseni yapardı. Yolda yürürken birden bağıarak koşmaya başlardı mesela. Utanır, çok gerisinden giderdim ben. Gece evlerin zillerine basıp kaçmaya bayılırdı, ben yapamazdım. Baraj gölünde yüzerdi, ben izlerdim. Belki de buydu birbimize çeken. Ben yapmaya cesaret edemediklerimi onu izleyerek tamamlardım kendimde.

Babası inşaat ustasıydı arkadaşımın. Duvar ustası, sıva ustası, demir ustası diyebilirdim, bile isteye "inşaat ustasıydı" yazdım. Her şeyinden anlardı inşaatın. Köydeki bizim evi bile o yapmıştı kardeşleriyle. Temelinden badana boyasına kadar her şeyiyle yapar teslim ederdi. Çocukluk zamanlarımızda öyle hazır beton, mikser falan yoktu, elle harç karar, dam betonlarını bile Vita tenekelerinde sırtlarında taşıyarak dökerlerdi.

Arkadaşım ve ailesi inşaat olmadı mı açlardı, bilirdik. Hem bilirdik, hem arkadaşım da anlatırdı kederli buluşmalarımızda.

Uzun süre inşaat işi olmayınca, yurtdışı furmasına arkadaşımın babası da katılmıştı. Bir Arap ülkesine gitmişti. Arkadaşım aynı zamanda komşumuzdu, çok zaman bir aradaydık. İlk defa işleri yolunda gibiydi. Annesi daha çok gülümsüyordu mesela. Düzenli para gönderiyordu çünkü babası. Bir keresinde evlerine bir kamyonet yanaştı, bir buzdolabı, bir televizyon, bir de kasetçalar indirdi adamlar. Arkadaşımın annesi anneme söylerken duydum, "çocuklar her akşam başkasının evine gidiyordu televizyon izlemeye, kurtulduk..." dedi. Kasetçaları babasının gönderdiği ses kayıtlarını dinlemek için kullanırlardı. Annesi ağlardı arkadaşımın dinlerken. Sonra kendileri de bir kaset kaydeder, gönderirlerdi. Bir keresinde bizim sesimizi de kaydettiler hatta.

Bir gün "babam geliyor," dedi arkadaşım. Aslında bir yıl olmamıştı gideli. "Ne zaman?" diye sordum, "Yarın, istediğim arabayla tabancayı da almıştır belki," dedi. Sabah uyandığımda kapının önünde beklerken buldum arkadaşımı, babasının yolunu gözlüyordu. Babasını gördüğümüzde onun kadar ben de şaşırımdı. İki büküldüm. Ne olduğunu anlamadık tabii. Herkes şaşkıncı. Arkadaşımın annesinin kocasını gördüğünde attığı çığlığı unutamıyorum. Babası çalıştığı o Arap ülkesinde inşaatın yedinci katından düşmüş, altı ay hastanede ölümle savaşmış, hastaneden çıktığı gün de uçakla evine

gönderilmişti. Arkadaşım ve ailesi eski sefil günlerine geri döndüler. Dört beş yıl komşularının verdikleriyle doydular. Evin tek çalışanı evde sırtüstü yatıyordu. Yüzüne baktığınızda kırıklarından, ameliyat izlerinden daha çok ele muhtaç olmanın canını yaktığını görürdünüz. Sürekli yatmak moralini bozdu, aksileşti, kavgacı, çekilmez, ketum bir adam olup çıktı. Sürekli bağırdığını duyardık. Bir süre sonra benim bile evlerinden ayağım kesildi.

İyileştikten sonra bir inşaat şirketinde çalışmaya başladı arkadaşımın babası. Düzenli maaş almak o kadar iyi gelmişti ki yeniden eski haline dönmeye başladı. Ben o zamanlar Halkevi'nin saz kursuna gidiyordum, babası arkadaşına da bir saz aldı ve birlikte gitmeye başladık saz kursuna.

Bir sabah okula gitmek için uyandığımda zillerini çaldım ama kardeşi açtı kapıyı, "Ağabeyim evde yok, babam iskeleden düşmüş, ağabeyim de hastaneye gitti," dedi. Çocuk aklımla olayın ciddiyetini anlayamamışım ki okula gittim. Akşam geldiğimde yine evde yoktu arkadaşım. Babam hazırlanıyordu, annem ağlıyordu, ne olduğunu sordum, babam "hastaneye gidiyorum," dedi, "gel seni de götürüyem, arkadaş arkadaş böyle günlerde gerek."

Liseye gidiyoruz o zamanlar ikimiz de. Hastanenin yoğun bakımının karşısında amfi gibi bir yeri bekleme salonu yapmışlar. Birçoğu yarı ev saymış orayı. O kadar çok bekleyen var ki. İlk o zaman anladım yoğun bakımın ne mene bir yer olduğunu.

Arkadaşımın annesi ağlıyordu, amcasının gözleri kızarmıştı.

Arkadaşıma baktım, başını salladı sadece. Babam durumunu sordu

arkadaşının, "bekliyoruz," dedi amca, "doktoruyla konuşacağız birazdan." Sonra yeğenine baktı, "Hadi sen çık biraz hava al."

Hastanenin bahçesine çıktık arkadaşımınla. Buz gibiydi. Ne bir ses, ne bir seda. Onu hiç böyle görmemiştik o güne kadar. Her şeyini anlatırdı bana ama sözle, susarak değil. Bu yeni dili çözmem ben. Daha susarak anlaşacak zaman değil. Sessizce yürüdük. Oturacak bir yer aradık. Banklar dolu, çimlere çömeldik. Kış ayı, çimler ıslak, oturamadık, çömeldik öylece.

Bir sigara yaktım. Paketi cebime koydum. Tam sigaramı yakacakken arkadaşım uzattı elini, cebimden paketimi aldı. Şok olmuş bakıyordum sadece. "Sigara içtiğini bilmiyordum." "İçmiyorum."

Çakmağımı aldı, önce benim sigaramı yaktı, sonra kendi sigarasını. Öksüre öksüre içti. Tek kelime bile etmedi. Ben hâlâ büyük bir şaşkınlıkla izliyordum. "İyi misin?" diye sordum, başını bile sallamadı. İzmariti yere attı, yutkundum... Ve ağlamaya başladı. Ama ben böyle bir ağlama görmedim daha önce. Dudakları titredi ilk, gözleri doldu, birer damla yaş süzüldü yanağından, yavaş yavaş hıçkırmaya başladı. Tam o ara omuzuma dokundum, adını seslendim, döndü birden, sarıldı bana, omuzuma koydu başını, benim de omuzuma düştü başım... ağladı... ağladı... ağladı... Daha önce

hiç kimseyle böyle karışmamıştık salya sümük...

"Babam ölecek... formen söyledi," dedi. Demesiyle kendi sesinde boğulması bir oldu. Bağıra bağıra ağladı. Dondum kaldım. Sanki dünya durdu, sanki hayat durdu, sanki bana öğretilen hiçbir kelimenin hükmü yoktu. Sanki dil dediğinin anlamı da önemi de kaybolup gitmişti. Sustum. Dondum. Öldüm. Hiçbir şey yapamadım. Hayatımda ilk o an hissettim hiçbir işe yaramadığımı. Tek bir cümle edemedim onu teselli edecek. Bir insan ağlayan arkadaşını teselli edecek cümleler kuramıyorsa o an hayat bitmiş demektir. Hayat durur. O anda kilitlenir her şey. İnsan en çok böyle zamanlarda bir mucize olsun ister... Olmaz ki...

Bir insan ağlayan arkadaşını teselli edecek cümleler kuramıyorsa o an hayat bitmiş demektir.

Arkadaşımın babasının çalıştığı şirket, iş kazası değil dedi ilgili raporda. Paydostan sonra unuttuğu bir eşyasını almaya gittiğinde düşmüş iskeleden. Adına zimmetli keser. Kaybolsa maaşından kesilecek. İşyerinde bir yılı doldurmadığı için tazminat da alamadılar. Şirket çalışanları aralarında para topladı, arkadaşımın amcası askerlik borçlandırmasını yaptılandırdı, abisinin malulen emekli olması için çabaladı.

Birkaç ay sonra hastaneden çıkardılar babasını. Geçmiş yoktu, silinmişti. Hiç kimseyi, hiçbir şeyi hatırlamıyordu. Anlattılar. Resimlerle, anılarla ona geçmişini anlattılar. Bir gün arkadaşım "babam geçmişini hatırlıyor mu, yoksa biz anlattık diye mi inanıyor bilmiyorum," dedi.

Bütün bunlar olurken arkadaşına ne mi oldu? Babasının maaşı uzun süre bağlanmayınca lise diplomasını aldığı gibi babasının çalıştığı şirkete gitti. Acıdılar, işe aldılar. Cuma günü mezun oldu, pazartesi işbaşı yaptı. Daha az görüşür olduk. Akşamları dışarı çağırarak, "yorgunum," dedi gelemedi. Saz kursunu bıraktı. Babasının maaşı bağlanana kadar, yani üç yıl boyunca, neredeyse babasının ölümüne sebep olan o şirkette, babasının iş kazası geçirmediğini raporlayan patronlarından maaş alarak yaşadı. Babasının düştüğü tahta iskelelerde dolaştı, babasının düştüğü yere baktı. Olay mahallinde ağladı. On yedi yaşında, bir inşaat şirketinde babasının arkadaşlarıyla arkadaşlık yaptı. Yıllarca çalışıp ailesine baktı. Babası yıllarca tedavi gördü. Hastanelerde süründü.

Babası gibi arkadaşımın da geçmişi gitti, yepyeni biri oldu. Sokaklarda bağıarak koşmaz oldu. Baraj göllerinde yüzmez oldu. Zillere basıp kaçmaz oldu. Büyüdü birden. On yedi yaşında kocaman bir adama yakışmazdı bunları yapmak.

Eskisi gibi sık olmasa da hâlâ görüşürüz. Uzağız birbirimize. Haberleri izlerken düşen asansörü, ölen işçi haberlerini gördüm, içimde bir yerlerde o his uyandı yeniden, hiçbir işe yaramama hissi. Geldi boğazıma çöreklenildi. Ben bir arkadaşımın acısını anlattım, orada onlarcası var. Her yıl yüzlerce işçi öldürülüyor, yüzlerce çocuk yetim bırakılıyor. Biri de bini de bir aslında...

Gece yarısı telefonum çaldı. Arkadaşımdı arayan. "Nasılsın?" diye sordum, "Kötüyüm," dedi. Anladım haberleri izlediğini. "Her gün çoğalıyoruz," dedi. Yutkundum, sustuk. Şimdi susarak anlaşma zamanı, öğrendim. Sessizliği o bozdu, "Biliyor musun, babamı hastaneye götürdük." "Öyle mi? Nasıl oldu?" dedim. "Babam Alzheimer oldu," dedi. Ne diyeceğimi bilemedim. "Ona kurduğumuz geçmişi de unutuyor."

Bir nevi Alzheimer bu ülke, geçmişini unutup duruyor. Ama inanın herkes unuttur, o çocuklar unutmaz. Çocukların unutmadıklarından da korkulur.

Benden söylemesi...

MEMLEKETİN EN İYİ KALECİSİ: BABAM

Cevizli tren istasyonunda inmiş yürüyoruz; havada kar kokusu var ama kendi yok. Göge bakıyorum; bazı buz tanrıları kıpırdanmaktan yana. Yürüyoruz ikimiz yan yana. 20 yıl önce nasılsa hâlâ aynı olan o semt kahvesinin yanından geçiyoruz. İçinden sağanak yağmur sesleri gelirdi bu kahvenin; bir gün ben ufak ve "felek salak"ken sormuştum dayanamayıp ona "yağmur neden dışarı değil de içeri yağıyor baba?" Yine o kahvenin yanından geçiyoruz şimdi; biraz yürüyüp sessizce köşeyi döndükten sonra kapıda sigara içen iki arkadaşıyla karşılaşıyoruz. En az binbir kez duyduğum aynı selamlama cümlesi; "vazay! Ulan senin bu baban var ya memleketin en iyi kalecisiydi.". Tokalaşma, öpüşme, hal hatır sorma başlıyor ardından. Ama kafamda çınlayan, arkadaşlarıma anlatacağım o cümle aynı; babam memleketin en iyi kalecisiydi ulan!

Yıllarım babamı ve arkadaşlarını dinlemekle geçti. Arkadaşları yoksa, mesela bir akşam maç izlerken, Rüştü bir hata yaptığında celallenen babam başlardı gürül gürül anlatmaya: "Şu yaşıyla oynasam bunu var ya 50 defa cebimden çıkarırım. Ulan yan topa böyle mi çıkılır?" Ayağa kalkıp, canlandırma faslına geçerdik: "Abi bak, Kaan bak, bi' dizi kaldırıcaksın yan topa çıkarken. Bunlar çuval gibi çıkıyor kardeşim. Ben var ya, bak bi' gün Fenerbahçe'deyken bi' maçıyız, rakipte bi' 9 numara var 1,90'dan fazla herif. Yarmanın teki. Maçın başında kestüm bunu, dedim bu benimle uğraşacak rahat bırakmaz. Bi' korner oldu geldi ayağıma falan basıyor. Dedim sen misin, dur sen...Aradan 10-15 dakika geçmedi bi' korner daha. Biz bunla altı pasta topa çıktık, bi' yumruğu topa ötekini bunun suratına yapıştırdım. Top orta sahaya, 9 numara dışarı. Kalkamadı yerden." Oturup, hatırasını noktalarım babam, pişmanlıkla:

"Ama sonra üzüldüm ya, adam çok beyefendiymiş. Yerde baya kaldı, zar zor ayaklandı. Öbür falan diledim ama 'olur böyle şeyler. futbol bu' dedi bana. Değiştirdiler sonra." Babam, ben, kardeşim Doğukan ve maçı izlemeye gelen arkadaşlarımız yaklaşık 200. kez aynı kelimelerle dinlediğimiz bu hikâyeye bir daha güler ve üzülür, maça bakmaya devam ederdik. Bu öyküsünü her anlatığında yaşadığı coşku ve nihai pişmanlık hep aynı sahihlikle yüzünden akardı. Babamın mert bir adam olduğunu bu yüzden çok ufak yaşta anladım ben. İyi anlatıcıydı babam. Bir hatırasını da musluğun contasını sıkmayı da heyecanla anlatırdı. O bir şey anlatmaya başladığında, gelecek cümleleri mutlaka biliyor olurdunuz fakat tekrar pürdikkat dinlemekten alamazdınız kendinizi. Türk filmleri gibi gizli bir "yaşlanmama tekniği" vardı babamın. Ara ara salondaki gençlik fotoğrafına dalıp giderdi maçın ortasında; sanı kaptı, sanı olduğunu bildiğimiz saçları

omuzunda, mavi gözleri gelecekteki birine baktığını bilir gibi teselli edici. Sonra yine televizyondaki maça dönerdi; "sırf antrenmanda hoca konuşurken kollarımı bağladım diye laf etti bana. Ertesi gün yine bağladım onu dinlerken. Şerefsiz herif. Öyle kovuldum takımdan." O antrenörü bulup bir arabanın bagajına tıkmak ve arabayı da bermuda şeytan üçgenine gömmek isterdim her seferinde. Beceremezdim ve susup maçı izlemeye devam ederdik.

Oğullar, babalarının ukteleridir. Bir ayna düşünün; içindeki yansıma, esas bedene başkaldıramaz ve ona her daim tutsaktır. Düşünün; yansıma, karşısındaki kişinin her hareketini izlemek ve aynı ölçüde "başarmakla" yükümlüdür. Bir ayna; oyunbazdır hepsi ama. Onu terser yatırmak isteyen kişi en beklenmedik anda sağ kaşını kaldırırsa yansımanın sol yanı kıpırdar. Babalar ve oğullarını anlatmak için bulduğum en iyi örnek bu. Babam, bu memleketin en iyi kalecisiydi ve erken jübile yapmak zorunda kalmıştı. Tıpkı Türkiye gibi. Darbe dönemini 8 nüfuslu ailesinde hayli sarsıcı yaşayan babam, o sıralar bir de evleneceği kadınla tanışmıştı. Ve İstanbul Karması'na seçildiğinde şehir dışına gitmek

zorundaydı. Ama ne annesi ne de bahardan

zarif o sevdiği kadının gönlü razı olmadı.

Çatala giden topları, getirdiği galibiyetleri, her maça yalnız onu izlemeye gelen özel taraftarlarını nasıl biliyorsa ailesinin üstüne gelen sıkıntıları da aynı dirayetle avuçlarında tutan biri olduğunu biliyorduk çünkü. Gitmedi ve futbolu bıraktı. Evlendi, çocukları oldu, kendi boyadığı evinin duvarlarına gençlik fotoğrafını astı, 80'li yıllardan kalan takım fotoğrafları ve maç yıldız tablolarını bir ayakkabı kutusuna doldurdu. Büyüyen 2 oğluna maçlarını anlattı; ya o günlere bizi götürüp tribünden onu seyretmemizi istiyor ya da hâlâ

aynı toprak sahada plonjon yapıyordu. Ya bize hayatta iyi kaleci olmanın sırlarını anlatıyor ya da hâlâ takım arkadaşı Derya'yla objektiflere poz veriyordu. Babam oynadığı takımların en yakışıklı adamı, memleketin en iyi kalecisi, ailenin en sağlam direği'ydı. Bense onun aynadaki güzel yansıması ve uktesiydim. Yıllardır; tıpkı Kafka gibi "oysa ki bir baba olarak benim için fazla üstündün" diyordum içimden. Ta ki bundan birkaç hafta önceye kadar. Facebook kullanmaya başlayan babam, eski takım arkadaşı olan Atilla'nın yüklediği solgun bir fotoğrafa yorum yazmış ve onun da en az benim kadar "insan" olduğunu gösterivermişti bana. Ara ara açıp uzun uzun baktığım o Facebook fotoğrafının yanına, duyduğu özlüm ve hüznü iliklerimde çınlatan şu kelimeleri not düşmüştü, memleketin en iyi kalecisi; "Aa keşke o günlerde hiç yaşanmadan birlikte futbol oynuyor olsaydık. Gözlerinden öpüyorum. Sevgilerimle." ✨

"Ama tıpkı senin gibi, ben de tümüyle suçsuzum."

Franz Kafka
Babaya Mektup

OtLaRkEn®

- Beş dakika önce bi şey söylycektim ama on dakika önce unuttum!
- Ben soru sormam, herkes bana anlatır!
- Ne biçim nezle oldum oolum, burnum için orkid alsam yeridir!
- Dekupedeki de'yi bile dekupe yaparak ayırırım istersem, benimle uğraşmayın lan!
- Telepati değil seninle kllopatı yapıyoruz tomblğlm, siskalar bizi anlayamaz!
- Yazar çizerlerimize dudak uçuklatan telifler ödesenize hacı, niye üzüyosunuz insanı!
- Ooov bugün çok seksistsin tırtılım!
- Bu şarkılar yüzünden biz böyleyiz hafız!
- Bizim zamanımızda klip yoktu, boş ekrana bakıp müzik dinlerdik, biz neler çektik sen bilemezsin bebiş!
- Bana bi tişört alın, çizgili olsun!
- Ses sınırı mı var, neden coşamıyoruz!
- Sen uyuyunca Alamanya hesabı biz de uyumuş sayıldık diyosun he mi çakalcan!
- Her Şeyi Götünden Anlayan Adam diye köşe yapsana, bünyen çok müsalt!
- Çay, sigara, gofret, varsa bi de yıldız tornavida sipariş etsene bakkaldan!
- Sen bunları battaniye diye almışsın ama bunlar bildiğin pike, götümüz donar afedersin!
- Bak sana kesin bir şey diyeceğim de, iki bin kaçtayız sen önce onu desene hacım!
- Torno atölyesi değil de porno atölyesi mezunu olmak istemez mi deli gönül!
- Onu oraya al, bunu buraya çek... Edebiyat neyse de şu işten hiç anlamıyorum!
- Mesaj yaz ama küçük harflerle, karşıdaki gerilmesin!

• Sabahlarıken bi sürü OTlarken muhabbeti

çıkırmıştı zaten. hâlâ niye zorluyorsun ki sevgilim!

• Süblimnall kes inceden; biraz konuşmasak, kafam şişti agalar!

• Bu derginin bitmiş hâli mi yoksa beni mi yiyosunuz!

• Neydi o şarkıcının ismi diye sorup durursan Neydi Gaga diye kötü espri yaparlardı tabii, kendin kaşınmışsın müdür!

- Ohh bi dergi daha bitti, hadi Jehan Barbur'un konserine gidelim içmeli coşmalı!

Ekim 2014 Sayı: 20 - Aylık Edebiyat Mizah Dergisi
Aylık Yayın Süreli Yayın - Yayıncı: MEDU YAYINCILIK TİC. LTD. ŞTİ.
İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Enes Hızal
editor@otdergi.com - bilgi@otdergi.com - reklam@otdergi.com
www.otdergi.com

Adres: Bereketzade Mah. Banker Sok. No: 6 A-B Beyoğlu İSTANBUL
Tel: (0212) 232 33 09

Baskı: Uygun Basım, Merkez Mah. Çınar Cad. Kavak Sok. No:34
Yenibosna-Bahçelievler İSTANBUL Tel: (0212) 451 60 90

Genel Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22 - ISSN: 1308-450X

Abonelik: www.unitasdagitim.com

OT'ta yayımlanan tüm yazı, çizim, espri ve karakterlerin yayım hakları saklıdır. Yayıncı, yazar ve çiziren yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazılı, basılı ve görsel yayım organında ve sanal ortamında kullanılamaz.

*İstanbullu bir aşk
bizim yaşadığımız...*

15.
BASKI

15. BASKI

DK

DK 15
Yaşında

“ Gelecekle ilgili bir umut kurmak istiyorsak, bugünümüzle de geçmişle de barışmalıyız.

Bugün ürettiğimiz bütün korkular, paranoyalar, korkunun bizi bu kadar esir alması, idare ediyor olması; bizim geçmişimizle ilgili problemleri çözemememize de bağlı bir anlamda.

Ne kadar açık, ferah bir toplum olmak istiyorsak her şeyi de o kadar açık yakalamalıyız. Hiçbir şeyi örtterek rahat edebileceğimizi zannetmiyorum. ”

